

Pracownia SPATIUM Monika Jabłońska
ul. Nasienna 19, 10-816 Olsztyn, tel. 609-789-098

OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE ŚRODOWISKA - ARCHITEKTURA I REWITALIZACJA
KRAJOBRAZU - PLANOWANIE PRZESTRZENNE I URBANISTYKA

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU
ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY BISKUPIEC

AUTORZY OPRACOWANIA:

MONIKA JABŁOŃSKA

PAWEŁ JABŁOŃSKI

OLSZTYN – WRZESIEŃ 2015 r.

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ OPISOWA

WSTĘP.....	4
1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	
1.1. PODSTAWA PRAWNA I MERYTORYCZNA ORAZ ZAKRES PROGNOZY.....	4
1.2. CEL OPRACOWANIA PROGNOZY I METODY PRACY	5
1.3. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU ZMIANY STUDIUM	
1.3.1. CEL SPORZĄDZENIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM.....	6
1.3.2. STRUKTURA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM.....	6
1.3.3. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY BISKUPIEC	
1.3.3.1. FUNKCJE MIASTA I GMINY BISKUPIEC, KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TRENÓW ORAZ KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW.....	7
1.3.3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.....	12
1.3.3.3. ZASADY OCHRONY I KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO, ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.....	17
1.3.3.4. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.....	19
1.3.3.5. OBSZARY ZABUDOWANE ZE WSKAZANIEM TERENÓW WYMAGAJĄCYCH PRZEKSZTAŁCEŃ LUB REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI.....	23
1.3.3.6. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 m ² ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ.....	23
1.3.3.7. OBSZARY ZALECANE DO SPORZĄDZENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ZE WZGLĘDU NA ISTNIEJĄCE UWARUNKOWANIA.....	24
1.3.3.8. OBSZARY NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 48 UST. 1 USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM.....	25
1.3.3.9. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM.....	25
1.3.3.10. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIE SIĘ MAS ZIEMNYCH.....	26
1.3.3.11. OBSZARY I TERENY GÓRNICZE ORAZ OBIEKTY I OBSZARY DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY.....	26
1.3.3.12. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRAŃCZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ.....	27
1.3.3.13. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH.....	27
1.4. POWIĄZANIE USTALEŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	27
2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	35
3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	35
4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	36
5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY JEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY STUDIUM	

5.1. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA.....	36
5.2. POTENCJALNE ZMIANY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY STUDIUM.....	47
6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	48
7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	49
8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM.....	53
9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE ŚRODOWISKO.....	57
10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	63
11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY.....	65
12. WNIOSKI I PODSUMOWANIE.....	65
13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	65

WSTĘP

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. 2015 r. poz. 199 z późn. zm.) Rozdział 2 art. 9 pkt. 1 *W celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zwanego dalej „studium”. Zgodnie z art. 9 pkt. 5 Studium nie jest aktem prawa miejscowego, jednak zgodnie z pkt. 4 Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.*

Należy pamiętać, że studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, choć nie jest aktem prawa miejscowego – jest dokumentem planistycznym niezbędnym do realizacji wieloletniej polityki gminy w jej przestrzeni. Studium, w swej kreacyjnej roli, jest dokumentem określającym wizję rozwoju gminy oraz działania mające doprowadzić do realizacji tej wizji.

W dokumencie Studium wskazuje się jedynie kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów. Należy jednak zaznaczyć, że określony sposób zagospodarowania nie obliguje gminy do jakichkolwiek działań. Na tym etapie planowania – opracowywania projektu Studium, nie określa się jeszcze wszystkich inwestycji, które będą realizowane na obszarze miasta i gminy Biskupiec. Określa się jedynie tereny preferowane do zainwestowania lub zagospodarowania oraz ogólne warunki, jakie będą musiały być spełnione i zawarte w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jako ustalenia, które z kolei będą podstawą procesów inwestycyjnych podejmowanych w mieście i gminie Biskupiec.

Ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy są wprowadzane w życie stopniowo poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. 2015 r. poz. 199 z późn. zm.) Rozdział 2 art. 14 pkt. 8 są aktami prawa miejscowego. Liczba miejscowych planów zwiększa atrakcyjność inwestycyjną danej gminy i przyczynia się do znacznego skrócenia czasu niezbędnego do realizacji zamierzeń inwestycyjno-budowlanych.

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

1.1. PODSTAWA PRAWNA I MERYTORYCZNA ORAZ ZAKRES PROGNOZY

Zgodnie z ustawą z dnia 03 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2013 poz. 1235 z późn. zm.) projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego sporządza się wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Podstawę merytoryczną opracowania stanowią:

1. projekt Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Biskupiec – część tekstowa i graficzna.
2. Raporty o stanie środowiska województwa warmińsko – mazurskiego. IOŚ WIOŚ w Olsztynie, Wyd. BMŚ.
3. Akty i przepisy prawne związane z ochroną środowiska i przyrody.
4. Bieszczad S., Sobota J. pod red. „Zagrożenia, ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczo-rolniczego”, Wyd. Akademia Rolnicza we Wrocławiu, Wrocław 1999 r.
5. Engel Z. „Ochrona środowiska przed drganiami i hałasem”, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2001 r.
6. Maciak F. „Ochrona i rekultywacja środowiska”, Wyd. SGGW, Warszawa 1999r.;
7. Konecka-Betley K., Czepińska-Kamińska D., Janowska E. „Systematyka i kartografia gleb”, Wyd. SGGW, Warszawa 1999 r.
8. Myślińska E. „Grunty organiczne i laboratoryjne metody ich badania”, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2001 r.
9. Juda-Rezler K. „Oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza na środowisko“, Oficyna Wyd Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2000 r.
10. Wysocki C., Sikorski P. „Fitosocjologia stosowana”, Wyd. SGGW, Warszawa 2002 r.
11. Seneta W., Dolatowski J. „Dendrologia”, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2008r.
12. B. Schiechtl, Inżynieria ekologiczna w budownictwie wodnym i ziemnym, Wyd. Arkady, 1999 r.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. 2015 poz. 199 z późn. zm.) Rozdział 2 art. 9 pkt. 3 *Studium sporządza się dla obszaru w granicach administracyjnych gminy*. W związku z powyższym na etapie opracowywania projektu Studium nie ma fizycznej możliwości wykonania szczegółowej inwentaryzacji przyrodniczej dla terenu całej gminy. Ponadto gmina nie ma obowiązku wykonania opracowania ekofizjograficznego (w tym inwentaryzacji) dla obszaru całej gminy – nie jest to zadanie własne gminy i nie jest do tego zobligowana żadnymi przepisami prawa, a ponieważ studium nie jest aktem prawa miejscowego i nie przesądza ostatecznie o formie zagospodarowania w nim wskazanym to sporządzenie inwentaryzacji przyrodniczej na etapie opracowywania studium jest bezzasadne i bezcelowe.

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. 2013 r. poz. 627 z późn. zm.) na rysunku projektu zmiany studium zostały wniesione formy ochrony przyrody i komponenty środowiska znajdujące się na terenie miasta i gminy Biskupiec. Należy pamiętać, że projekt zmiany Studium opracowywany jest na mapie w skali 1:25000, na którym precyzyjne wskazanie występowania np.: gatunków roślin, zwierząt, grzybów czy porostów podlegających ochronie gatunkowej jest niemożliwe do wykonania.

Ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy są wprowadzane w życie stopniowo poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które obejmują konkretne obszary gminy, dla których określa się szczegółowo sposób zagospodarowania. Dlatego też, dopiero na etapie sporządzania planów miejscowych (będących aktem prawa) celem i zasadnym jest wykonywanie inwentaryzacji przyrodniczych oraz ocena skutków realizacji ustaleń projektu planu w kontekście występującej flory i fauny, w tym uwzględnienie ewentualnych zmian w zakresie bioróżnorodności.

Z uwagi, że wprowadzone w analizowanym dokumencie zmiany są nieznaczące w odniesieniu do obowiązującego studium nie sporządzono załącznika graficznego do niniejszej prognozy. Wszystkie informacje dotyczące form ochrony przewody i komponentów środowiska przedstawiono na rysunku projektu zmiany studium.

1.2. CEL OPRACOWANIA PROGNOZY I METODY PRACY

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest elementem procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Podstawowym celem prognozy opracowywanej równocześnie z projektem zmiany studium jest identyfikacja możliwych ewentualnych wpływów na komponenty środowiska obszaru gminy i miasta oraz zdrowie ludzi, jakie potencjalnie mogą nastąpić na skutek realizacji ustaleń projektu zmiany studium oraz współpraca z autorem ustaleń projektu zmiany studium w celu wyeliminowania niekorzystnych ustaleń, które mogą spowodować negatywne skutki dla środowiska. Ważnym zadaniem prognozy jest informowanie lokalnej społeczności, władz samorządowych i podmiotów gospodarczych o skutkach realizacji ustaleń projektu zmiany studium.

Każda prognoza wpływu ustaleń projektu zmiany studium na środowisko zawiera oceny hipotetyczne, oparte bardziej na prawdopodobieństwie i zasadach logicznego myślenia niż na konkretnych wyliczeniach dla realizowanych w przyszłości zamierzeń. Prognoza, analizując skutki najsilniej obciążające środowisko pełni rolę informacyjną i ostrzegawczą w stosunku do późniejszych etapów projektowania inwestycji, wskazując jakie problemy z zakresu ochrony środowiska muszą być w ich trakcie brane pod uwagę i rozwiązywane, a także czym może grozić brak odpowiednich rozwiązań.

Na etapie analizy ustaleń projektu zmiany studium sygnalizuje się dopiero możliwość wystąpienia zagrożeń w przyszłości, ale mogą one nie wystąpić w ogóle lub mieć inny (łagodniejszy) charakter, o ile podejmie się odpowiednie działania zapobiegawcze na dalszych etapach projektowania dopuszczonych przedsięwzięć (w tym opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego).

Ocenę możliwych przemian komponentów środowiska przeprowadzono w oparciu o analizę ich funkcjonowania w istniejącej strukturze przestrzennej. Kolejnym krokiem jest analiza przyszłego funkcjonowania środowiska pod wpływem przemian, jakie zajądą wskutek realizacji ustaleń projektu zmiany studium. Etapem końcowym jest ocena skutku, czyli wynikowego stanu komponentów środowiska, powstałego na skutek przemian w jego funkcjonowaniu, spowodowanych realizacją ustaleń projektu zmiany studium oraz sformułowanie propozycji zmian lub alternatywnej wersji ustaleń, wynikających z troski o osiągnięcie możliwie korzystnego stanu środowiska.

Podczas sporządzania niniejszej prognozy nie napotkano na istotne trudności lub luki informacyjne, które uniemożliwiłyby identyfikację zagrożeń lub ocenę oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

1.3. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

1.3.1. CEL SPORZĄDZENIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

Konieczność opracowania projektu zmiany studium wynika z potrzeby zaktualizowania kierunków rozwoju miasta i gminy Biskupiec, zmian ustaw i rozporządzeń oraz wniosków instytucji, podmiotów gospodarczych, Burmistrza Miasta i Gminy oraz osób prywatnych zgłoszonych do projektu zmiany studium w okresie poprzedzającym opracowanie jego aktualizacji.

Cele przestrzenne określone w projekcie zmiany studium skierowane zostały na kształtowanie ładu przestrzennego w planowanym zagospodarowaniu miasta i gminy przy zachowaniu walorów przyrodniczych i kulturowych środowiska oraz podnoszeniu walorów krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem efektywności wykorzystania tych zasobów.

1.3.2. STRUKTURA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

Projekt zmiany studium został opracowany zgodnie z zakresem i trybem określonym w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 23 marca 2003 r. (tj. Dz. U. 2015 poz.199 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. 2004 Nr 118 poz. 1233).

Przyjęcie nowej polityki przestrzennej na terenie miasta i gminy Biskupiec będzie podstawą podejmowania kolejnych prac planistycznych, odnoszących się do wybranych obszarów miasta i gminy oraz będzie stanowić materiał pomocniczy przy realizacji strategii rozwoju miasta i gminy, gospodarki gruntami w mieście i gminie, planowaniu prac planistycznych oraz planowaniu i realizacji zadań własnych miasta i gminy.

W ramach projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Biskupiec określono:

1. Funkcje miasta i gminy Biskupiec, kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów oraz kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów.
2. Ochronę i kształtowanie środowiska i jego zasobów, ochrona przyrody i krajobrazu kulturowego.
3. Zasady ochrony i kształtowania środowiska kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej
4. Kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej.
5. Obszary zabudowane ze wskazaniem terenów wymagających przekształceń lub rehabilitacji lub rekultywacji .
6. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej.
7. Obszary zalecane do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ze względu na istniejące uwarunkowania.
8. Obszary na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
9. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.
10. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych.
11. Obszary i tereny górnicze oraz obiekty i obszary dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.
12. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej.
13. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.

1.3.3. KIERUNKI ROZWOJU FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY BISKUPIEC

1.3.3.1. FUNKCJE MIASTA I GMINY BISKUPIEC, KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW ORAZ KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

Wieloprotblemowa analiza uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy Biskupiec przeprowadzona w Studium wykazała potrzebę utrzymania i zrównoważonego rozwoju na terenie gminy następujących funkcji:

- a) usług ponadlokalnych,
- b) mieszkalnej,
- c) turystyki,
- d) gospodarki rolnej,
- e) gospodarki leśnej,
- f) wielokierunkowej działalności gospodarczej.

Niezależnie, istniejące obszary objęte różnymi formami ochrony prawnej, powodują konieczność utrzymania na obszarze gminy funkcji ochrony przyrody. Rozwój tej funkcji ma ogromne znaczenie dla zachowania równowagi przyrodniczej zarówno obszaru gminy, jak i terenów bezpośrednio z nią sąsiadujących.

A. Funkcja koncentracji usług ponadlokalnych

Istniejące zagospodarowanie miasta i gminy Biskupiec predestynuje je do zachowania, utrzymania i rozwoju usług ponadlokalnych oddziałujących na obszary gmin sąsiednich. Rozwojowi funkcji usług ponadlokalnych sprzyja położenie gminy na peryferiach powiatu olsztyńskiego. Umożliwia to wykształcenie w mieście Biskupiec ważnego ośrodka wspomagającego funkcje Olsztyna.

Funkcja podstawowa koncentracji usług ponadlokalnych będzie realizowana przede wszystkim na terenie miasta Biskupiec.

B. Funkcja turystyczna

Turystyka na terenie gminy była dotychczas słabo zorganizowana, bazując głównie na ogłoszeniach w zagranicznych biurach podróży (głównie niemieckich), zależna od koniunktury poza granicami kraju i rozwijająca się w oparciu o inicjatywy podejmowane przez poszczególnych jej mieszkańców. Jednakże, wyjątkowe wartości przyrodniczo-krajobrazowe gminy Biskupiec powodują, że na jej terenie zaczęły pojawiać się różne formy zagospodarowania turystyczne-go. W większości wsi gminy znajdują się letnie kwatery do wynajęcia, w wielu istnieją domy letniskowe przekształcone z dawnej zabudowy zagrodowej, jednak najlepiej rozwijającym się rodzajem usług turystycznych jest agroturystyka.

Wzmocnienie funkcji turystycznej gminy może nastąpić poprzez stworzenie w przyszłości możliwości obsługi turystycznego ruchu tranzytowego, szczególnie w świetle planowanego rozwoju międzynarodowych szlaków rowerowych, do których nawiązuje koncepcja sieci szlaków rowerowych wskazana w Studium.

Funkcja podstawowa usług turystycznych i uzdrowiskowych może być realizowana na terenie wszystkich miejscowości wiejskich oraz w mieście Biskupiec.

Na potrzeby rozwoju turystyki dopuszcza się modernizację, adaptację, przebudowę i rozbudowę istniejącej zabudowy. Dla zabudowy adaptowanej i nowopowstającej postuluje się utrzymanie charakteru architektonicznego i skali zabudowy nawiązujących do skali i cech stylowych istniejącego budownictwa.

C. Funkcja gospodarki rolnej

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zakłada utrzymanie i rozwój tradycyjnej na terenie gminy Biskupiec funkcji gospodarki rolnej, w tym w szczególności gospodarstw rodzinnych oraz gospodarstw ekologicznych.

Niestabilna i niezadowalająca sytuacja ekonomiczna rolnictwa w skali kraju będzie zmuszała właścicieli małych i średnich gospodarstw rolnych do poszukiwania dodatkowych lub innych źródeł dochodu, a tym samym tworzenia miejsc pracy w sferach pozarolniczych. Takie możliwości na terenie gminy Biskupiec powinien spełnić rozwój sfery turystyki oraz usług na potrzeby produkcji rolnej, turystyki i obsługi przedsiębiorstw.

D. Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym wyłączone z zabudowy

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wyznacza trzy kategorie rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Przy zagospodarowaniu obszarów rolniczych przyjmuje się jako wspólne dla wszystkich obszarów następujące zasady:

- a) utrzymuje się istniejące przeznaczenie gruntów rolnych, za wyjątkiem obszarów przewidzianych w Studium pod zmianę dotychczasowego użytkowania,
- b) postuluje się utrzymanie i powiększanie dużych arealów gruntów rolnych przy zachowaniu zróżnicowanej struktury ich użytkowania,
- c) przyjmuje się, że podstawowa funkcja zabudowy na terenach wiejskich związana jest z gospodarką rolną i usługami turystycznymi,
- d) postuluje się ochronę i wzmacnianie zróżnicowania krajobrazu rolniczego (śródpolne i wewnątrz osadnicze zadrzewienia i miedze, oczka wodne i tereny podmokłe, itp.).

a) Pierwsza kategoria rolniczej przestrzeni produkcyjnej (obszary ekstensywnego rozwoju rolnictwa wyłączone z zabudowy)

Do pierwszej kategorii rolniczej przestrzeni produkcyjnej zaliczono obszary, które zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa wprowadzonymi przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego posiadają najwyższy reżim ochronny.

Do kategorii tej zaliczono: grunty rolne położone w granicach obszarów o ochronie rezerwatowej i ochronie intensywnej (rezerваты przyrody, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe). Użytkowanie rolnicze na tych terenach powinno ograniczać się do gospodarowania ekstensywnego, a w obrębie obszarów zajmujących pas zieleni nadbrzeżnej – również naturalnego (bez stosowania nawożenia i środków ochrony roślin).

Obszary I kategorii rolniczej przestrzeni produkcyjnej postuluje się do uznania za bezinwestycyjne - Studium postuluje utrzymanie na wymienionych terenach wprowadzonego zakazu wznoszenia wszelkich obiektów budowlanych, pasów zieleni nadbrzeżnej – również grodzienia. Jedynym możliwym wyjątkiem są inwestycje związane z zagospodarowaniem turystycznym jezior - ogólnodostępne urządzenia służące sportom i rekreacji wodnej (pomosty, przystanie, plaże publiczne).

b) Druga kategoria rolniczej przestrzeni produkcyjnej (obszary intensywnego rozwoju rolnictwa)

Druga kategoria rolniczej przestrzeni produkcyjnej obejmuje obszary o największej w skali gminy przydatności do produkcji rolnej: tereny o przewadze gleb średnich i wyższych klas bonitacyjnych (IIIa i IIb). Największe obszarowo skupiska gleb najlepszych rozłożyły się na południowo – wschodnich krańcach gminy Biskupiec (pomiędzy wsiami Mojtyny, Kobałty, Kamionka) oraz przy północno – zachodniej granicy gminy (pomiędzy wsiami Biesowo, Wilimy i Czerwonka). Skupiska drobniejszych obszarów najlepszych gleb znajdują się w pobliżu wsi Labuszewo, Stanclewo, Bredynki, Stryjewo i Węgój.

Studium postuluje utrzymanie rolniczego użytkowania tych gruntów, o ile na rysunku Studium nie wskazuje innego sposobu ich zagospodarowania.

c) Trzecia kategoria rolniczej przestrzeni produkcyjnej (pozostałe obszary zagospodarowania rolniczego)

Trzecia kategoria rolniczej przestrzeni produkcyjnej obejmuje pozostałe tereny użytkowane rolniczo o przewadze gleb niskich i średnich klas bonitacyjnych.

Sposób użytkowania rolniczego powinien być dostosowany do jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, przy czym dopuszcza się zalesianie gleb o najniższej produktywności, w tym również poza obszarami wyznaczonymi w Studium.

E. Zasady tworzenia siedlisk

Obszary I kategorii rolniczej przestrzeni produkcyjnej uznaje się za bezinwestycyjne, natomiast, w obszarach II i III kategorii rolniczej przestrzeni produkcyjnej dopuszcza się możliwość wznoszenia siedlisk i zabudowy gospodarczej służącej produkcji rolnej na gruntach własnych gospodarstw rolnych. Studium ustala następujące zasady tworzenia siedlisk:

- nowe siedliska mogą być sytuowane na areale o powierzchni użytku rolnego powyżej 1 ha przeliczeniowego zgodnie z ustawą o podatku rolnym,
- działka siedliskowa powinna być w miarę potrzeb uzbrojona we wszystkie media, w tym w szczególności instalacje i urządzenia ochrony środowiska, a zwłaszcza urządzenia do unieszkodliwiania ścieków oraz budowę dróg dojazdowych,
- ograniczenie wysokości zabudowy obiektów mieszkalnych do maksymalnie 2 kondygnacji z możliwością wykorzystania poddasza na cele mieszkalne,
- preferuje się budownictwo o regionalnych cechach architektonicznych, takich jak: dwuspadowy symetryczny dach o nachyleniu połaci $40 \pm 5^\circ$, stosowanie do pokryć dachowych dachówek, zwłaszcza ceramicznych, stosowanie do prac wykończeniowych materiałów tradycyjnych (drewno, kamień, cegła),

- wprowadza się zakaz budowy ogrodzeń pełnych, zaleca się ogrodzenia ażurowe, nawiązujące do zabudowy wiejskiej z tradycyjnych materiałów, jak drewno, kamień, cegła.

F. Zasady lokalizacji obiektów produkcyjnych w gospodarstwach rolnych i hodowlanych

Lokalizacja obiektów przeznaczonych do chowu lub hodowli zwierząt podlega przepisom w sprawie ochrony środowiska, w tym w szczególności przepisom w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Studium ustala zasadę, że odległość obiektów przeznaczonych do chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 40 DJP (dużych jednostek przeliczeniowych) nie powinna być mniejsza niż:

- a) 100 m od istniejących budynków mieszkalnych w zabudowie rozproszonej,
- b) 300 m od granic zwartej zabudowy wsi,
- c) 2000 m od granic administracyjnych miasta Biskupiec.

Studium ustala również zakaz lokalizacji obiektów przeznaczonych do chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 40 DJP na terenach objętych ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody.

G. Funkcja gospodarki leśnej

Studium zakłada utrzymanie tradycyjnej dla obszaru gminy Biskupiec funkcji gospodarki leśnej. W gospodarce leśnej gminy Biskupiec priorytet powinien być nadany zadaniom służącym realizacji funkcji ochronnej i społecznej lasów, przed zadaniami służącymi funkcji gospodarczej lasu oraz zadaniami gospodarki łowieckiej, czyli:

- a) zachowaniu lasów i korzystnego ich wpływu na klimat, powietrze, wodę, glebę, warunki życia i zdrowie człowieka oraz na równowagę biologiczną (funkcja ochronna lasu),
- b) ochronie lasów, w tym szczególnie lasów stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody i lasów szczególnie cennych ze względu na zasoby genetyczne, walory krajobrazowe, potrzeby nauki, znaczenie lasów jako dobra kultury (aspekt zachowawczy ochrony lasu),
- c) ochronie gleby i terenów szczególnie narażonych na zanieczyszczenie lub uszkodzenie (funkcja ochronna) i o specjalnym znaczeniu społecznym (np. dla celów zdrowotno-rekreacyjnych).

Studium ustala, że powyższe priorytety oraz sformułowane na ich podstawie poniższe zasady (oprócz zasady powszechnej dostępności) powinny odnosić się do wszystkich lasów na terenie gminy Biskupiec niezależnie od formy własności gruntu leśnego - zasada powszechnej ochrony lasów.

Zasada utrzymania trwałości lasów i ciągłości ich użytkowania powinna sprowadzać się do obowiązku: utrzymania dużych powierzchni kompleksów leśnych, zwiększania heterogeniczności siedlisk leśnych poprzez pozostawienie wysp starodrzewu, zwiększenia różnorodności mikrosiedlisk (zachowanie śródleśnych łąk, oczek wodnych, bagien, torfowisk, polan, itp.), pielęgnowania i ochrony lasów mających na celu podniesienie naturalnej odporności drzewostanów oraz ochronę przeciwpożarową (ze względu na zaliczenie lasów na terenie gminy do II klasy zagrożenia pożarowego), racjonalnego użytkowania lasu polegającego na pozyskiwaniu drewna w granicach nie przekraczających możliwości produkcyjnej lasu, a w przypadku pozyskiwania surowców i produktów ubocznych użytkowania lasu, w sposób, który zapewnia możliwość ich biologicznego odtwarzania i ochronę runa leśnego.

Zasada powiększania zasobów leśnych powinna być realizowana poprzez: zalesianie gruntów, przy czym należy dążyć do zachowania jak najbardziej urozmaiconej (nieregularnej) granicy polno-leśnej dużych kompleksów w celu stworzenia szerokiej strefy przejściowej (ekotonowej); poprawę składu gatunkowego, w tym zwłaszcza lasów prywatnych oraz podwyższenie produktywności lasu w sposób określony w planie urządzenia lasu.

W „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Biskupiec” zaleca się zachowanie na terenie całej gminy małych kompleksów leśnych, istniejących zadrzewień i zakrzewień śródpolnych pełniących niezastąpioną rolę w stabilizacji warunków ekologicznych gminy, przeciwdziałaniu erozji, ochronie wód przed zanieczyszczeniami powierzchniowymi, a także znacznie podnoszących różnorodność gatunkową i krajobrazową gminy.

Dodatkowo, w Studium wskazuje się na potrzebę wprowadzania dolesień i zadrzewień obejmujących w szczególności: grunty rolne nieprzydatne do produkcji rolnej (V i VI klasy bonitacyjnej), grunty położone w strefach wododziałowych i źródłiskowych, grunty położone wzdłuż brzegów rzek oraz na obrzeżach jezior wyłączonych w całości lub w części z zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego (naturalna obudowa biologiczna chroniąca wody powierzchniowe przed zanieczyszczeniami), tereny łączące rozdrobnione kompleksy leśne i grupy zadrzewień (kształtowanie aktywnych połączeń ekologicznych), strome zbocza i stoki, tereny po wyeksploatowanych kopalinach.

H. Funkcje wielokierunkowej działalności gospodarczej

Pod nową zabudowę związaną z rozwojem funkcji wielokierunkowej działalności gospodarczej przeznaczane mogą być tereny w zasięgu sieci infrastruktury technicznej, tj. wodociągów, sieci kanalizacyjnej, gazociągu oraz sieci elektroenergetycznej.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wskazuje tereny, które mogą ulegać przekształceniom polegającym na inwestowaniu na obszarach „zmniejszonego ryzyka inwestowania podmiotów gospodarczych” zwanych także obszarami „preferowanymi do rozwoju przedsiębiorczości w pasmach aktywizacji gospodarczej”, przy czym największym ośrodkiem działalności gospodarczej pozostanie miasto Biskupiec i jego otoczenie.

Modernizacja drogi krajowej nr 16 stworzyć może nowe warunki dla aktywizacji terenów położonych na południe i południowy - wschód od miasta, co określa się w Studium tworząc strefę obszarów rezerwowanych pod rozwój funkcji wielokierunkowej działalności gospodarczej. Studium przewiduje możliwość wybudowania zespołów zabudowy związanych z realizacją tej funkcji przy DK-16 na wysokości głównego wjazdu do miasta Biskupiec (w kierunku do Ełku i w kierunku do Olsztyna), zgodnie z rysunkiem zmiany studium.

Obecnie trwająca rozbudowa sieci kanalizacyjnej w kierunku wsi Rukławki otworzy możliwości lokalizacji nowych obiektów w obrębie tzw. „pasma aktywizacji rozwoju gospodarczego” na północ od wsi Rzek.

Następnym rejonem „zmniejszonego ryzyka inwestowania podmiotów gospodarczych” są tereny położone na północ od drogi krajowej nr 16 w pobliżu wsi Parleza Wielka i Lipowo, na wschód od miasta Biskupiec. W celu aktywizacji tego terenu niezbędna jest jednak budowa grupowej oczyszczalni ścieków (np. we wsi Lipowo) lub też rozbudowa sieci kanalizacyjnej na wschód od Biskupca. Przyjęcie jednego z tych rozwiązań wymaga przeprowadzenia szczegółowej analizy kosztów i korzyści inwestycji.

Zakłada się, że na obszarach „zmniejszonego ryzyka inwestowania podmiotów gospodarczych” możliwe będzie lokalizowanie inwestycji służących aktywizacji gospodarczej gminy (w tym baz produkcji, składów, magazynów oraz usług i handlu).

Studium ustala w ramach wielokierunkowej działalności gospodarczej możliwość eksploatacji złóż kruszyw naturalnych na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

Rozwój obszarów wielokierunkowej działalności gospodarczej powinien uwzględniać następujące zasady wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- a) przeciwdziałanie przemieszaniu funkcji mogących wywoływać konflikty funkcjonalno-przestrzenne, w tym m.in. niedopuszczenie funkcji mieszkaniowej w obrębie lub bezpośrednim sąsiedztwie terenów przeznaczonych pod działalność przemysłową, produkcyjną, magazynową oraz w obszarach ograniczonego użytkowania, w przypadku konieczności ich ustanowienia,
- b) pełne wyposażenie w infrastrukturę techniczną (sieci wodociągowe, kanalizacyjne, gazociągowe, elektroenergetyczne),
- c) ograniczenie uciążliwości do granicy działki inwestora,
- d) uporządkowanie obsługi komunikacyjnej z wyeliminowaniem, bądź istotnym ograniczeniem, dowiązań komunikacyjnych do drogi głównej; warunki stosowania zjazdów muszą być zgodne z aktualnie obowiązującymi przepisami dotyczącymi dróg publicznych,
- e) rehabilitację i zmianę sposobów użytkowania i zagospodarowania terenów zainwestowanych na rzecz zwiększenia powierzchni aktywnej biologicznie, w tym o ile będzie to niezbędne, wprowadzenie zieleni izolacyjnej.

Dodatkowo, Studium zakłada swobodę lokalizacji w istniejącej strukturze osadniczej gminy nieuciążliwej działalności usługowej, handlowej i rzemieślniczej, a także drobnej produkcji o niskim wskaźniku zatrudnienia, o ile pozwalają na to warunki lokalizacji oraz zachowany zostanie podstawowy standard użytkowy i estetyczny zabudowy. Nadrzędnym wymogiem jest również zabezpieczenie podstawowych warunków w zakresie infrastruktury technicznej.

Na terenie miasta i gminy Biskupiec nie przewiduje się możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych (turbiny) o mocy powyżej 100 kW. Studium zakłada możliwość lokalizacji pozostałych obiektów i urządzeń związanych z produkcją energii odnawialnej (OZE) o mocy powyżej 100kW, w tym w szczególności: elektrowni słonecznych, małych elektrowni wodnych (MEW), biogazowni, kotłowni na biomasę, urządzeń kogeneracyjnych) w granicach terenów wskazanych na rysunku studium jako „obszary zmniejszonego ryzyka inwestowania podmiotów gospodarczych” oraz „tereny usługowo-przemysłowo-magazynowe”. Lokalizacja obiektów związanych z produkcją energii odnawialnej (OZE) powinna być jednak uwarunkowana przepisami w zakresie ochrony przyrody oraz ochrony środowiska. Szczególną wagę położyć na analizę wpływu tego typu obiektów na środowisko przyrodnicze, warunki życia mieszkańców oraz krajobraz gminy. Granice terenów, na których rozmieszczone będą urządzenia energii z odnawialnych źródeł energii (OZE) o mocy przekraczającej 100kV (z wykluczeniem turbin wiatrowych) wraz ze strefami ochronnymi

związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu terenu powinny się zawierać w granicach terenów określonych na rysunku studium jako: „obszary zmniejszonego ryzyka inwestowania podmiotów gospodarczych” oraz „tereny usługowo-przemysłowo-magazynowe”.

I. Funkcje mieszkaniowe, w tym obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wynikającą z potrzeby zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej

Studium zakłada, że mieszkalnictwo na terenie gminy będzie utrzymywane i rozwijane w mieście Biskupiec oraz w obrębie zwartej zabudowy jednostek osadniczych oznaczonej na rysunku studium jako tereny istniejącej zabudowy. Studium wyznacza jako obszary urbanizacji tereny istniejącej zabudowy oraz tereny oznaczone na rysunku studium jako kierunki rozwoju zabudowy. Dla terenów miejskich i w ich bezpośrednim sąsiedztwie wyznaczono tereny pod rozwój tej funkcji. Przewiduje się, że niektóre tereny rezerwowane do tej pory pod budowę tras komunikacyjnych w Biskupcu zostaną wykorzystane dla budowy lokalnych dróg obsługujących nową zabudowę mieszkaniową. Zaspokajanie potrzeb wspólnoty samorządowej w tej dziedzinie następować będzie poprzez umożliwienie wznoszenia na wskazanych w Studium terenach miasta Biskupiec osiedli mieszkaniowych zabudowy jednorodzinnej ekstensywnej i zabudowy jednorodzinnej intensywnej o różnych sposobach organizacji procesów inwestycyjnych (komunalnej, spółdzielczej, prywatnej).

Realizacja mieszkaniowej zabudowy jednorodzinnej na obszarach wiejskich gminy powinna uwzględniać następujące ogólne zasady:

- a) optymalnej koncentracji zabudowy (zwiększenie zwartości układu osadniczego),
- b) ograniczania tendencji rozwoju liniowego jednostek osadniczych oraz rozpraszania zabudowy,
- c) zachowania skali i charakteru architektonicznego zabudowy nawiązujących do skali i cech stylowych istniejącego budownictwa (należy unikać realizacji projektów standardowych „gotowych”, znacznie odbiegających od tradycyjnych dla regionu form budownictwa),
- d) zachowania historycznie ukształtowanych układów zabudowy we wsiach: Biesowo, Bredynki, Kobyłty, Najdymowo, Parleza Wielka, Rasząg, Wilimy i Kamionka.

Przy realizacji nowych obiektów mieszkalnych należy stosować regułę lokalizowania zabudowy z dala od granicy lasu oraz nie dopuszczania do zabudowy dolin rzecznych.

Odrębnym problemem w tej grupie zagadnień jest przejmowanie dla potrzeb mieszkaniowych obiektów budowlanych, które ze względu na swe położenie oraz dotychczasowy sposób użytkowania nie powinny być przekształcane w mieszkania komunalne.

J. Funkcje rekreacyjne

Studium przewiduje następujące lokalizacje zabudowy rekreacyjnej:

- a) na południowym i wschodnim brzegu jeziora Dadaż od miejscowości Kojtryny, poprzez Nasy, Najdymowo do wsi Droszewo uznając te tereny jako podstawowe dla rozwoju funkcji rekreacyjnej o różnym wskaźniku intensywności,
- b) na północnym brzegu jeziora Dadaż w pobliżu wsi Wilimy,
- c) na zachodnim brzegu jeziora Dadaż na wysokości wyspy Dadaż,
- d) na zachodnim brzegu jeziora Tejstymy w pobliżu wsi Biesówko,
- e) na północnym i wschodnim brzegu jeziora Jełmuń w pobliżu wsi Stanclewo,
- f) po wschodniej stronie drogi Biskupiec – Bęsia na wysokości Jeziora Węgój,
- g) po zachodniej stronie drogi Biskupiec – Bęsia na wysokości Jeziora Stryjewskiego,

uznając te tereny, jako warunkowe dla rozwoju funkcji rekreacyjnej. Warunkiem podstawowym projektowania na tych obszarach zespołów zabudowy letniskowej jest uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej.

Budownictwo rekreacyjne powinno być realizowane według przepisów prawa lokalnego zawartego w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Plany te powinny uwzględniać zasadę skupiania zabudowy na działkach letniskowych w zespołach liczących do 35 – 45 jednostek o powierzchni nowoprojektowanej działki min. 1500 m². Pomiędzy poszczególnymi zespołami powinien być zachowany pas terenu ogólnodostępnego stanowiący około 10 % powierzchni całkowitej gruntu przeznaczonego dla funkcji letniskowej. Takie tereny powinny dzielić poszczególne zespoły zabudowy tak, aby ogrodzenia działek letniskowych nie stanowiły zwartej bariery uniemożliwiającej dostęp do brzegów jeziora. Lokalizację nowej zabudowy należy ustalić w odległości zapewniającej maksymalną ochronę wartości przyrodniczych i krajobrazowych jezior.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zaleca się ustalenie pasów przybrzeżnych wolny od jakiegokolwiek zabudowy, w tym lokalizacji małej architektury i grodzienia. Powinny być to obszary ogólnodostępne, z możliwością przeprowadzenia ścieżek rowerowych i pieszych.

W przypadku terenów lotniskowych nad jeziorem Węgój i jeziorem Stryjewskim zabudowa lotniskowa może powstawać jedynie po jednej stronie drogi z zachowaniem otwarcia widokowych na jeziora. Nie dopuszcza się zabudowy po zachodniej stronie drogi Biskupiec – Bęsia na wysokości jeziora Węgój oraz po wschodniej stronie drogi Biskupiec – Bęsia na wysokości jeziora Stryjewskiego.

Warunkiem podstawowym dla realizacji zabudowy rekreacyjnej w obrębie wszystkich wyznaczonych terenów powinno być zaopatrzenie całego terenu zabudowy lotniskowej w sieć wodno - kanalizacyjną przed rozpoczęciem budowy obiektów kubaturowych, przy czym dla terenów rekreacji indywidualnej położonych nad jeziorem Jełmuń należy poszukiwać możliwości rozwiązania gospodarki wodno - ściekowej wspólnie z terenami położonymi w gminie Sorkwity.

K. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów

Dla poszczególnych stref polityki przestrzennej ustala się wskaźniki dotyczące podstawowych parametrów urbanistycznych. Wyszczególnione poniżej wskaźniki mają charakter orientacyjny i należy je traktować jako generalne wytyczne do realizowanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Odstępstwa od zasad dotyczących ustalenia gabarytów i parametrów zabudowy powinny być wynikiem przeprowadzonych analiz urbanistycznych na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W przypadku inwestycji o charakterze specjalnym dopuszcza się realizację obiektów o cechach indywidualnych.

Strefa	Podstawowe wskaźniki dotyczące zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów
Strefa miasta Biskupiec <u>zabudowa dominująca:</u> mieszkaniowa wielorodzinna mieszkaniowa jednorodzinna usługowa działalności gospodarczej	a) wysokość zabudowy: - mieszkaniowej wielorodzinnej powinna zawierać się w przedziale 3 – 5 kondygnacji, przy założeniu stopniowego obniżania zabudowy w kierunku granicy miasta, - mieszkaniowej jednorodzinnej nie powinna przekraczać 3 kondygnacji nadziemnych, - usługowej nie powinna przekraczać 3 kondygnacji nadziemnych, - wielokierunkowej działalności gospodarczej oraz turystycznej i rekreacyjnej powinna zostać ustalana indywidualnie w zależności od uwarunkowań i specyfiki inwestycji, b) intensywność zabudowy (wskaźnik powierzchni zabudowy do powierzchni działki): - mieszkaniowej wielorodzinnej nie powinien być wyższy niż 0,5, - mieszkaniowej jednorodzinnej nie powinien być wyższy niż 0,3, - dla pozostałych funkcji należy ustalać indywidualnie, c) wielkość działki: - dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej nie powinna być mniejsza niż 500 m ² , - wielkość działki dla pozostałych rodzajów zabudowy należy ustalać indywidualnie.
Strefa gminy <u>zabudowa dominująca:</u> zagrodowa mieszkaniowa jednorodzinna <u>zabudowa uzupełniająca:</u> turystyczna i rekreacyjna, w tym agroturystyka działalności gospodarczej usługowa	a) wysokość zabudowy: - zagrodowej nie powinna przekraczać 2 kondygnacji nadziemnych, - mieszkaniowej jednorodzinnej nie powinna przekraczać 2 kondygnacji nadziemnych, - turystycznej i rekreacyjnej powinna zostać ustalana indywidualnie w zależności od uwarunkowań i specyfiki inwestycji, - wielokierunkowej działalności gospodarczej i usługowej powinna zostać ustalana indywidualnie w zależności od uwarunkowań i specyfiki inwestycji, b) intensywność zabudowy (wskaźnik powierzchni zabudowy do powierzchni działki): - mieszkaniowej jednorodzinnej nie powinien być wyższy niż 0,3, - dla pozostałych funkcji należy ustalać indywidualnie, c) wielkość działki: - dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej nie powinna być mniejsza niż 600 m ² w granicach zwartej zabudowy wsi oraz nie mniejsza niż 1000 m ² w obszarach oznaczonych jako kierunki rozwoju, - dla rekreacji indywidualnej nie powinna być mniejsza niż 800 m ² , - wielkość działki dla pozostałych rodzajów zabudowy należy ustalać indywidualnie.

1.3.3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Znaczna część terenów gminy Biskupiec włączona została w granice Systemu Obszarów Chronionych województwa warmińsko-mazurskiego (SOCh). Elementami SOCh na terenie gminy są: rezerваты przyrody, użytki ekologiczne, obszary chronionego krajobrazu oraz obszary zlewni jezior. Dodatkowo, System Obszarów Chronionych uzupełniają zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i obszary Natura 2000 oraz pomniki przyrody.

W Studium utrzymuje się zasady gospodarowania na terenach objętych ochroną przyrody określone w aktach prawnych, na podstawie których obiekty te zostały utworzone, a w przypadku rezerwatów przyrody dodatkowo w planach ochrony rezerwatów.

W Studium określono szczegółowe zasady zagospodarowania dla fragmentów terenów wyodrębnionych w strukturze ekologicznej gminy jako biocentra, węzły i korytarze ekologiczne.

W celu bardziej skutecznej ochrony lokalnych wartości środowiska przyrodniczego gminy Biskupiec wyróżniono obszary o szczególnych wartościach dla społeczeństwa i nauki włączając je w strukturę ekologiczną gminy. Elementy struktury ekologicznej gminy nie są tożsame z elementami wchodzącymi w skład Systemu Obszarów Chronionych województwa warmińsko-mazurskiego. Są

jednostkami mniejszymi, dla których wskazano szczegółowe zasady gospodarowania. W strukturze ekologicznej gminy wydzielono następujące elementy: biocentra, węzły i korytarze ekologiczne. Biocentra są to obszary charakteryzujące się nagromadzeniem najcenniejszych elementów przyrodniczych, bądź krajobrazowych gminy. Wydzielono je w granicach węzłów. Za biocentra w skali gminy uznano:

A1, A2 – rezerваты przyrody „Dębowo” i „Zabrodzie”. Za nadrzędną funkcję biocentrów uznaje się ochronę ich walorów przyrodniczych dla celów naukowych i dydaktycznych. Na ich terenie niedopuszczalne jest prowadzenie jakiejkolwiek działalności nie służącej nadrzędnej roli obiektów (ochrona przyrody). W rezerwach nie dopuszcza się lokalizacji wszelkich obiektów budowlanych. Biocentra mogą być udostępnione w celach dydaktycznych i turystycznych, jednak jedynie w formie pieszej w miejscach do tego wyznaczonych (ścieżki dydaktyczne, szlaki turystyczne) po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Szczegółowe zasady gospodarowania na terenie rezerwatów określają akty prawne wprowadzające ochronę oraz plany ochrony rezerwatów precyzujące m.in. możliwości ich wykorzystania dla celów naukowych i turystycznych.

A3, A4 – w skład biocentrów wchodzi użytki ekologiczne „Parleskie Wzgórza” i „Łąki Dymerskie”. Podstawową funkcją obszarów jest utrzymanie dotychczasowych form gospodarowania, przy zachowaniu ograniczeń określonych w aktach prawnych tworzących poszczególne obiekty. Dozwolone formy użytkowania terenów nie mogą kolidować z funkcją ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych obiektów. Zgodnie z obowiązującymi przepisami na ich terenie obowiązuje zakaz wznoszenia obiektów budowlanych, komunikacyjnych, urządzeń i instalacji, poza urządzeniami służącymi ochronie użytków i badaniom przyrodniczym. Obszary te mogą być udostępnione do wykorzystania w celach dydaktycznych i turystycznych na zasadach określonych dla turystyki specjalistycznej w rozdziale VI.1.2 po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. W obrębie biocentrum A4 postuluje się wprowadzenie zakazu eksploatacji złoża Gisiel – Dymier.

Węzły stanowią wyróżniające się z otoczenia tereny cenne pod względem przyrodniczym i krajobrazowym, albo też pełniące funkcje klimatyczne lub hydrologiczne. Są to obszary, z których następuje wzmożona migracja miejscowego materiału genetycznego na obszary sąsiednie. Warunkują one utrzymanie względnej równowagi środowiska przyrodniczego gminy.

Wspólne dla wszystkich węzłów zasady gospodarowania powinny obejmować:

- a) rozwój osadnictwa powinien mieć miejsce jedynie w obecnych granicach jednostek osadniczych,
- b) w granicach węzłów postuluje się wprowadzenie zakazu lokalizacji oraz rozbudowy budowli i obiektów obniżających walory przyrodnicze i krajobrazowe, za wyjątkiem budowli i urządzeń związanych z ochroną przeciwpożarową,
- c) realizacja nowych inwestycji lub modernizacja istniejących nie może kolidować z nadrzędną ekologiczną funkcją obszarów oraz obniżać ich wartości przyrodniczych i krajobrazowych. W przypadku budowli lub urządzeń stwarzających uciążliwość dla środowiska należy podejmować działania zmierzające do zmniejszenia ujemnego oddziaływania tych obiektów na środowisko przyrodnicze,
- d) niezbędne inwestycje infrastruktury technicznej (sieć ciepłownicza, gazownicza, linie energetyczne, drogi, itp.), które nie mogą być zlokalizowane poza obszarami węzłowymi, winny być prowadzone w sposób najmniej szkodliwy dla środowiska przyrodniczego i najmniej obniżający jego walory przyrodnicze,
- e) zaleca się utrzymanie bogatej struktury krajobrazu ze znacznym udziałem ekosystemów wodnych, łąkowych i pastwiskowych, lasów, zadrzewień śródpolnych i jezior odznaczających się dużą różnorodnością biologiczną oraz elementów kulturowych z historycznie ukształtowaną zabudową i tradycyjnymi metodami gospodarowania,
- f) na terenie węzłów dopuszcza się zmianę przeznaczenia gruntów rolnych o średniej i niskiej produktywności na inne cele, w tym zwłaszcza turystyczne, na obszarach wyznaczonych w Studium. Zmiana przeznaczenia terenu może być również dokonywana w związku z realizacją dolesień,
- g) postuluje się pozostawienie w dotychczasowym użytkowaniu użytków zielonych oraz nie przekształcanie ich na grunty orne,
- h) postuluje się ekstensywne zagospodarowania łąk i pastwisk - zarówno zaniechanie lub intensyfikacja ich użytkowania są niepożądane z przyrodniczego punktu widzenia,
- i) preferowaną formą turystycznego udostępnienia węzłów jest turystyka kwalifikowana wykorzystująca sieć wyznaczonych szlaków turystycznych i punktów widokowych,
- j) w obrębie węzłów, w miejscach wskazanych w Studium, mogą być lokalizowane obiekty o charakterze rekreacyjno - wypoczynkowym przy uwzględnieniu:
 - zakazu zabudowy w pasie przybrzeżnym jezior oraz rzek, zgodnie z przepisami

- odrębnymi,
- uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej budynków i urządzeń związanych z zainwestowaniem turystycznym.

Za węzły uznano:

Węzeł B1 – obszar obejmuje jezioro Tejstymy wraz z przyległym od północnego-zachodu lasem łączącym się z kompleksem rozciągającym się na północ i zachód od gminy Biskupiec. Cechy morfometryczno - hydrograficzne i zlewniowe jeziora wskazują na jego umiarkowaną podatność na czynniki zewnętrzne – II kategoria podatności na degradację, w związku z czym, jezioro może być wykorzystywane do celów sportów wodnych, a tereny bezpośrednio do niego przylegające do celów turystyki pobytowej i rekreacji przy uwzględnieniu ogólnych zasad rozwoju turystyki w obrębie węzłów.

Węzeł B2 - obejmuje kompleksy leśne położone w północno-wschodniej i centralnej części gminy połączone mozaiką pól z jeziorami Rodajek, Stryjewskie i Węgój. Podstawową funkcją obszaru jest gospodarka leśna na zasadach określonych w planach urządzania lasów nadleśnictwa. Bez względu na zachowane powinny być duże, zwarte kompleksy leśne o najkorzystniejszych warunkach dla zachowania różnorodności biologicznej i bogatej strukturze ekologicznej – lasy zróżnicowane siedliskowo i gatunkowo, wzbogacone ekosystemami wodnymi, bagiennymi i łąkowymi. Ze względu na położenie węzła w strefie wododziałowej (wododziały III i IV rzędu) zaleca się rozszerzyć ochronę lasów jako lasów wodochronnych. Funkcją uzupełniającą obszaru pozostaje rolnictwo ekstensywne. Tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie jezior powinny być wyłączone z zainwestowania turystycznego; dopuszcza się natomiast rozwój zagospodarowania turystycznego po jednej stronie drogi Biskupiec – Bęsia na wschód od jeziora Węgój i na zachód od jeziora Stryjeskiego z zachowaniem otwarcia widokowych na jeziora. Propaguje się rozwój turystyki pieszej w oparciu o sieć wyznaczonych szlaków turystycznych z odpowiednią infrastrukturą.

Węzeł B3 – obejmuje jezioro Dadaj wraz z przyległym od północnego-zachodu kompleksem leśnym, w obrębie którego położone są jeziora Galk i Korek chronione jako użytki ekologiczne oraz jezioro Białe. Cechy morfometryczno-hydrograficzne i zlewniowe jeziora Dadaj wskazują na jego małą podatność na degradację (kategoria I), w związku z czym jezioro może być wykorzystywane do celów sportów wodnych, a obszar w jego bezpośrednim sąsiedztwie preferowany jest do rozwoju turystyki pobytowej w miejscach wyznaczonych w Studium przy uwzględnieniu ogólnych zasad rozwoju turystyki w obrębie węzłów. Najmniej przydatny obszar dla rozwoju turystyki, ze względu na znaczne zanieczyszczenia wód, obejmuje południową część jeziora. Do rozwoju turystyki predestynowany jest również przylegający do jeziora kompleks leśny. Z zainwestowania turystycznego wyłącza się śródleśne jeziora Galk i Korek chronione jako użytki ekologiczne oraz jezioro Białe. Na terenach położonych w bezpośrednim sąsiedztwie jezior dopuszcza się turystykę przyrodniczą i wykorzystanie dydaktyczne na zasadach określonych jak dla turystyki specjalistycznej. Szczegółowe zasady gospodarowania na terenie użytków ekologicznych określają akty prawne wprowadzające ochronę.

Węzeł B4 - obejmuje jeziora Kraksy oraz pas terenu bezpośrednio do nich przylegający. Jeziora te należą do najbardziej podatnych na degradację (poza kategorią), w związku z czym wykorzystanie rekreacyjne ich wód powinno być szczególnie ostrożne. Na terenach przyległych do jezior powinny być preferowane działania związane z zainwestowaniem sportowo-rekreacyjnym, w tym budową ścieżek rowerowych i ścieżek zdrowia z odpowiednią infrastrukturą, przede wszystkim na potrzeby mieszkańców miasta Biskupiec. Jezioro przeznacza się również do wykorzystania dla celów wędkarskich.

Węzeł B5 – obejmuje jeziora: Rzeckie, Gębor i Rasząg wraz z przyległymi od zachodu kompleksami leśnymi oraz mozaiką łąk i gruntów ornych. Podstawową funkcją węzła jest gospodarka rolna (ekstensywna) i leśna. Jezioro Rzeckie uznane zostało za jezioro przeciętnie podatne na degradację (kategoria II), natomiast dla pozostałych jezior brak danych. Zaleca się nie przeznaczać jezior pod zainwestowanie turystyczne, mogą być one natomiast wykorzystywane dla celów wędkarskich.

Węzeł B6 – obejmuje obszar wzgórz morenowych w południowo-wschodniej części gminy (zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Kobułkie Wzgórza”). Ze względu na walory przyrodniczo-krajobrazowe obszaru oraz istniejące uwarunkowania prawne podstawową funkcją węzła powinna być funkcja ekologiczna, ekstensywne użytkowanie rolnicze oraz wykorzystanie obszaru dla celów dydaktycznych i turystyki przyrodniczej na zasadach określonych jak dla turystyki specjalistycznej po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Zaleca się wprowadzenie zakazu eksploatacji złóż surowców mineralnych: Rudziska, Kobuły. Szczegółowe zasady zabudowy i gospodarowania na terenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego określa akt prawny wprowadzający ochronę.

Węzeł B7 – obejmuje jezioro Pierwój oraz jezioro Kamionka, a także tereny do nich przyległe (zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Jeziora Sorkwickie”). Ze względu na bardzo wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe obszaru oraz istniejące uwarunkowania prawne jeziora powinny zostać

wylączone z zainwestowania turystycznego. Podstawową funkcją węzła powinna być funkcja ekologiczna, funkcja gospodarki leśnej, ekstensywne użytkowanie rolnicze oraz wykorzystanie obszaru dla celów dydaktycznych i turystyki przyrodniczej na zasadach określonych jak dla turystyki specjalistycznej po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Dopuszczalne jest wędkarstwo poza okresem lęgowym ptactwa wodnego. Szczegółowe zasady zabudowy i gospodarowania na terenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego określa akt prawny wprowadzający ochronę. Zaleca się wprowadzenie zakazu eksploatacji złoża Rogale.

Korytarze ekologiczne to podstawowe elementy tranzytowe (łącznikowe) ekologicznego systemu gminy łączące pozostałe elementy w funkcjonalną całość. Stanowią one również kanały zasilania w gatunki obszarów zurbanizowanych i rolniczych.

Za korytarze ekologiczne w skali gminy uznano:

- rzeki z położonymi w ich dolinach zbiorowiskami roślinnymi, jako ciągi wyraźnie ukształtowane w przestrzeni o ściśle określonym przebiegu,
- niewielkie kompleksy leśne oraz ciągi zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych, których przebieg może ulegać niewielkim modyfikacjom.

Dla zachowania trwałości struktury ekologicznej gminy postuluje się wprowadzenie poniżej określonych zasad zagospodarowania korytarzy ekologicznych:

- wyłączenie terenów spod zabudowy,
- utrzymanie powierzchni użytków zielonych,
- wprowadzenie bezwzględnie zakazu zmiany stosunków wodnych, za wyjątkiem zabiegów związanych z renaturalizacją stosunków wodnych,
- utrzymanie i wzbogacanie zadrzewień oraz wprowadzanie zalesień.

W ten sposób ukształtowany system ekologiczny komunikuje obszar gminy z bardzo cennymi terenami położonymi w jej bezpośrednim sąsiedztwie, zwłaszcza w obrębie północnej, południowo-zachodniej i południowo-wschodniej granicy gminy.

A. Ochrona powierzchni ziemi

W zakresie eksploatacji złóż położonych w granicach obszarów chronionego krajobrazu obowiązują przepisy odpowiednich rozporządzeń Wojewody Warmińsko – Mazurskiego określających sposób ochrony oraz zakazy i nakazy w poszczególnych obszarach chronionego krajobrazu.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dopuszcza eksploatację złóż: Rukławki, Parleza Wielka, Biskupiec – Zameczek, Rasząg (poza terenem leśnym), Botowo (poza terenem leśnym), Parleza II oraz Parleza Mała – pole A oraz Biesówko. Dalszego rozpoznania i udokumentowania wymagają złoża w rejonie miejscowości Botowo, Najdymowo Biskupiec, Biskupiec - Kolonia I, dla których zakłada się możliwość eksploatacji na zasadach określonych w przepisach odrębnych. Na terenie gminy przeprowadzono rozpoznanie i wydano koncesje dla złóż w okolicach wsi: Rasząg, Botowo, Labuszewo, Lipowo, Zabrodzie, Mojtyny, zgodnie z oznaczeniami na rysunku studium, dla których zakłada się możliwość eksploatacji na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

Uwzględniając uwarunkowania wynikające z potencjalnego występowania nieudokumentowanych złóż torfu jako kierunek zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego na południowy – wschód od miasta Biskupiec (zgodnie z oznaczeniami na rysunku studium) dopuszcza się poszukiwanie i rozpoznanie złóż torfu, a następnie ich wydobywanie lub eksploatację zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w ramach tymczasowego zagospodarowania terenu w celu umożliwienia korzystania z tego terenu w ramach funkcji wielokierunkowej działalności gospodarczej, przy czym szczegółowe określenie warunków wydobywania lub eksploatacji złóż torfu, a także ustalenia dotyczące sposobów i terminów tymczasowego zagospodarowania terenu powinny być dokonane na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Zaleca się rekultywację w kierunku leśnym lub rolnym wyrobisk poeksploatacyjnych złóż: Biesówko II, Biskupiec, Parleza Mała (pole B), a także wyrobiska w sołectwie Adamowo obecnie użytkowanego jako składowisko odpadów stałych. Wprowadza się zakaz nielegalnego pozyskiwania surowców mineralnych oraz obowiązek rekultywacji powstałych wyrobisk.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami wyłącza się z eksploatacji złoża:

- a) Rogale - złożo częściowo położone w granicach zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Rzeka Babant i Jezioro Białe”,
- b) Gisiel - Dymier - złożo położone w granicach użytku ekologicznego „Łąki Dymerskie”,
- c) Rudziska - złożo położone w granicach zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Kobułkie Wzgórza”,
- d) Kobuły - złożo położone w granicach zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Kobułkie Wzgórza”,

e) części złóż Parleza Wielka i Rasząg położone na terenie leśnym.

B. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjmuje jako niezbędne odsunięcie nowo lokalizowanej zabudowy na odległość zapewniającą ochronę linii brzegowych jezior i rzek zgodnie z przepisami w sprawie obszarów chronionego krajobrazu. W strefach tych wszelkie obiekty budowlane powinny mieć rozwiązana gospodarkę wodno-ściekową w powiązaniu z gminnym systemem wodno - kanalizacyjnym. Zabrania się również intensywnego rolniczego użytkowania gruntów, w tym zakładania ogródków działkowych, ogrodnictwa, intensywnego nawożenia nawozami organicznymi i mineralnymi, a także wypasu i pojenia zwierząt hodowlanych. Niedopuszczalne jest też niszczenie naturalnej linii brzegowej wód i roślinności przybrzeżnej.

Przyjmuje się za wiążące zasady gospodarowania w strefach ochrony pośredniej jezior ustanowione na mocy obowiązujących przepisów odrębnych.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględnia ponadto tereny źródliskowe jako wymagające szczególnej uwagi przy podejmowaniu decyzji lokalizacyjnych i planistycznych. Znajdują się one w północno-wschodniej części gminy (powyżej terenów zabudowanych wsi Bredynki i Stanclewo) oraz wschodniej części gminy (pomiędzy zabudową wsi Parleza Wielka i Dąbrówka Kobułcka, poniżej Sadowa), a także w centralnej części gminy (powyżej wsi Dworzec i Ługi).

Terenem Źródliskowym jest także Łąka Dymerska. Tereny Źródliskowe zostały zaliczone do pierwszej kategorii rolniczej przestrzeni produkcyjnej – wyłączone z zabudowy.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjmuje, że wszelkie prace ziemne, odwodnienia oraz zabiegi związane z utrzymaniem urządzeń melioracyjnych powinny być prowadzone w sposób nie pogarszający istniejących stosunków wodnych i nie naruszający równowagi przyrodniczej.

W zakresie działalności inwestycyjnej dla nowopowstających zakładów produkcyjnych, usługowych i innych, z których odprowadzane są ścieki, powinien być bezwzględnie stosowany obowiązek równoczesnego oddawania do eksploatacji urządzeń zabezpieczających wody przed zanieczyszczeniem (kanalizacja sanitarna, przydomowe oczyszczalnie ścieków lub zbiorniki bezodpływowe). Zasada powyższa w szczególności dotyczy terenów wykorzystywanych na cele rekreacyjne i turystyczne. Przyjmuje się zasadę, że odbiornikiem ścieków nie mogą być jeziora bezodpływowe oraz jeziora płytkie i o niewielkiej powierzchni lustra wody, jako najbardziej podatne na degradację.

Wody deszczowe odprowadzane z placów zakładów produkcyjnych i ulic nowopowstających osiedli, przed wprowadzeniem do środowiska powinny być poddane oczyszczeniu z substancji ropopochodnych.

W kontekście położenia znacznej części gminy (północna część) na terenie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 208 Biskupiec, wody podziemne powinny być poddane szczególnej ochronie. Postuluje się, aby w szczególności zasada ta dotyczyła zakazu lokalizacji w obrębie GZWP składowisk odpadów, wysypywania i zakopywania odpadów i innych nieczystości oraz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wody i gruntu. Należy również podjąć zdecydowane działania zmierzające do likwidacji magazynu wycofanych z obrotu środków ochrony roślin i opakowań po nich.

C. Gospodarka terenami zieleni

Studium zwraca szczególną uwagę na zachowanie i pielęgnację terenów zieleni na terenie miasta Biskupiec i na obszarach wiejskich, w tym zwłaszcza we wsiach o zwartej zabudowie, ze względu na ich funkcje wypoczynkowe, zdrowotne i estetyczne. Gospodarka terenami zieleni powinna mieć na celu: zachowanie, rozbudowę i zagospodarowanie terenów ogrodowo - parkowych, skwerów i zieleńców, zieleni na ulicach i placach, zieleni izolacyjnej i pracowniczych ogrodów działkowych, zachowanie właściwych proporcji pomiędzy terenami zurbanizowanymi a terenami zieleni, kształtowanie terenów zieleni komunikujących obszary zurbanizowane z obszarami otwartymi, uporządkowanie obecnego układu i sposobu zagospodarowania terenów zieleni wraz ze wzbogaceniem infrastruktury towarzyszącej (plac zabaw, ścieżki rowerowe, ścieżki zdrowia, obiekty małej architektury, itp.). Przy kształtowaniu obszarów zieleni należy kierować się zasadą wprowadzania zieleni typowej dla danego historycznie ukształtowanego układu urbanistycznego.

Utrzymuje się obowiązek tworzenia - w miarę potrzeb - oraz utrzymywania i właściwego urządzania pracowniczych ogrodów działkowych jako urządzeń użyteczności publicznej podlegających tym samym zasadom ochrony, co grunty rolne.

D. Ochrona walorów krajobrazowych

W związku z faktem, iż znaczna część gminy Biskupiec położona jest w obrębie obszarów chronionego krajobrazu, ochrona walorów krajobrazowych gminy w tych obszarach powinna stać się jedną z podstawowych zasad w działalności planistycznej. Sprzyjać temu będzie realizacja zasad obejmujących:

- utrzymanie i wzmacnianie wysokiego stopnia heterogenności krajobrazu – mozaiki ekosystemów leśnych oraz łąkowych i pastwiskowych, w tym zachowanie, bądź przywrócenie gospodarowania na terenie użytków zielonych na gruntach byłych PGR-ów,
- ochronę gruntów rolnych i lasów przed nieuzasadnionym przeznaczaniem na cele nierolnicze i nieleśne,
- harmonijne wpisanie obszarów zurbanizowanych w obszary aktywne biologicznie,
- utrzymanie zwartej zabudowy,
- promowanie regionalnych form budownictwa,
- przeciwdziałanie wszelkim formom dysharmonii krajobrazu.

Zasady te są szczególnie ważne w związku z wrastającą presją zabudowy mieszkaniowej i letniskowej oraz koniecznością rozwijania infrastruktury technicznej na obszarach dotychczas nie zainwestowanych.

W granicach obszarów objętych ochroną studium wprowadza zakaz trwałych odwodnień terenu powodujących degradację gleby i szaty roślinnej oraz odwadniania nieużytkowanych gospodarczo bagien i torfowisk, zwłaszcza śródleśnych i śródpolnych, a także zmiany koryt rzecznych, za wyjątkiem zabiegów związanych z renaturalizacją stosunków wodnych.

Równocześnie postuluje się zwiększanie udziału przyrodniczych stref przejściowych (ekotonów) pomiędzy różnymi ekosystemami (granica las – łąka, roślinność nadwodna – łąka, itp.), zachowanie zbiorowisk szuwarowych, jako stref barierowych chroniących wody powierzchniowe przed eutrofizacją oraz unaturalnianie obszarów mokradłowych – torfowisk i łąk w dolinach rzek w celu przywrócenia im predyspozycji do pełnienia funkcji ekologicznych (regulacje reżimu wodnego, retencja wód, kumulacja materii organicznej i biogenów, zmniejszenie odpływu powierzchniowego, filtracja i dezaktywacja zanieczyszczeń). W tym zakresie wymagane jest wykonanie studiów specjalistycznych określających zakres i sposób wykonania prac.

1.3.3.3. ZASADY OCHRONY I KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO, ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Zasady ochrony środowiska kulturowego regulują przepisy odrębne, które definiują pojęcie dóbr kultury, określają przedmiot, zakres i organy ochrony prawnej zasobów kultury, a także zasady użytkowania zabytków nieruchomych i przepisy karne związane z nieprzestrzeganiem wymagań dotyczących ochrony dóbr kultury. Celem ochrony dóbr kultury jest ich zachowanie, należyte utrzymanie oraz społecznie celowe wykorzystanie i udostępnianie dla celów naukowych, dydaktycznych i wychowawczych, tak aby służyły nauce oraz popularyzacji wiedzy i sztuki, stanowiły trwały element rozwoju kultury i były czynnym składnikiem życia współczesnego społeczeństwa.

W dokumencie projektu zmiany studium w punkcie 3 ppkt 3.1 Obszary i obiekty objęte ochroną prawną wymieniono obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków na terenie miasta i gminy Biskupiec oraz zabytki archeologiczne ujęte w systemie AZP; ponadto w aneksie nr 1 zamieszczono wykaz pozostałych obszarów i obiektów oraz stanowisk archeologicznych podlegających ochronie.

Aleje przydrożne proponowane do objęcia ochroną

Lp.	Oznaczenie drogi	Przebieg drogi	Droga lub odcinek drogi typowany do ochrony
1.	wojewódzka 590N	Barciany – Korsze – Reszel – Biskupiec	ochrona krajobrazowa z wyłączeniem odcinka leśnego między Łęzanami a Bredynkami
2.	wojewódzka 596N	Mnichowo – Bęsia – Biskupiec	odcinek Mnichowo – Stryjowo
3.	powiatowa 1434N	Derc – Krokowo – Jeziorany – Miejska Wola – Zerbuń	na całej długości
4.	powiatowa 1452N	Ramsowo – Dadaż	na całej długości
5.	powiatowa 1454N	Czerwonka – Łabuchy – Węgój – Stryjowo – Bredynki – Stanclewo – Choszczewo – Stary Gieląd – droga nr 1755N (Sorkwity)	odcinek Bredynki – gr. powiatu
6.	powiatowa 1458N	Rzeck – Rasząg – Leszno (droga nr 1462N)	na całej długości
7.	1460N	Stanclewo – Lipowo	na całej długości
8.	1462N	droga nr 1471N – Kierzliny – Studzianek – Bartoły Wielkie – Leszno – Rumi – Rusek Wlk.	na całej długości

		(droga nr 1464N)	
9.	1483N	Jeziorany – Kiersztanowo – Wipsowo – Ramsowo – droga nr 16 - Bartoły Wlk. (droga nr 1462N) część alei grabowej w Wipsowie dł. do 0, 5 km	na całej długości
10.	1486N	Rasząg – Botowo – Dymier	odcinek Rasząg – Botowo
11.	1503N	droga kraj. nr 57 (Zabrodzie) – Dworzec – Botowo	na całej długości
12.	1505N	droga woj. nr 590 – Lipowo – Sadowo - droga kraj. nr 16 (Borki)	odcinek droga nr 590 – Lipowo

Studium ustala zasadę objęcia ochroną obiektów i obszarów prawnie chronionych znajdujących się w Gminnej Ewidencji zabytków, w tym wpisanych do rejestru zabytków oraz posiadających wartości zabytkowe, a znajdujących się w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, w stosunku do których ustala się następujące zasady:

1. w przypadku obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków prowadzenie wszelkich działań inwestycyjnych w obiektach i obszarach objętych ochroną oraz w ich otoczeniu wymaga uzyskania pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
2. w przypadku obiektów i obszarów posiadających wartości zabytkowe, a znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków prowadzenie działań inwestycyjnych wymaga uzyskania uzgodnienia zgodnie z przepisami odrębnymi,
3. wszelkie inwestycje budowlane oraz działania mogące prowadzić do zmiany wyglądu budynków historycznych lub obszarów wpisanych do rejestru zabytków, a także działania mogące naruszać ich ekspozycję (w tym montaż wszelkiego rodzaju urządzeń technicznych, tablic i reklam) wymagają uzyskania pozwolenia WKZ (zgodnie z przepisami o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami),
4. lokalizacja nowej zabudowy w obszarach objętych ochroną konserwatorską obejmującą historyczne rozplanowanie miasta i tkankę architektoniczną – przestrzenną zespołów miejskich wymaga uzgodnienia z zgodnie z przepisami odrębnymi.

Studium wskazuje następujący zakres ochrony konserwatorskiej i zasady zagospodarowania zabytków architektury, zabytków archeologicznych, zabytków parkowych i cmentarnych, zabytków techniki oraz krajobrazu kulturowego:

1. w odniesieniu do zabytków architektury, zabytków techniki powinien obowiązywać zakaz dokonywania zmian mogących doprowadzić do utraty wartości zabytkowej (wyburzania, nadbudowy, zmian kształtu dachów, zmian rodzaju pokrycia dachowego tj. wprowadzania współczesnego rodzaju pokrycia oraz przebudowy obiektów historycznych - w tym zmian w obrębie elewacji, z wyłączeniem prac adaptacyjnych uwzględniających walory zabytkowe obiektów, dokonanych na podstawie wytycznych konserwatorskich oraz zmian wynikających z ustaleń zdobytych na podstawie badań naukowych i konserwatorskich),
2. w odniesieniu do zabytków architektury, zabytków techniki ochronie powinien podlegać kształt i rodzaj pokrycia dachów, artykulacja i sposób opracowania elewacji (w tym stolarki otworowej jako jednego z elementów wystroju elewacji), a w konkretnych przypadkach także wystrój wnętrz,
3. w odniesieniu do zabytków archeologicznych ochronie powinny podlegać nawarstwienia kulturowe miasta, a wszelkie prace ziemne podejmowane na ich terenie należy poprzedzić badaniami archeologicznymi lub prowadzić pod nadzorem archeologicznym, na które należy uzyskać pozwolenie WKZ (na warunkach ustalonych przez WKZ w odniesieniu do konkretnego zamiaru inwestycyjnego),
4. w odniesieniu do zabytkowych parków i cmentarzy ochroną należy objąć drzewostan, elementy małej architektury, nagrobki, ogrodzenia, kompozycję przestrzenną.

Zasady lokalizacji nowej zabudowy wynikające z ochrony ekspozycji obiektów zabytkowych, ochrony ekspozycji sylwety miasta oraz zachowania krajobrazu kulturowego:

1. lokalizację nowej zabudowy należy wyznaczać z zachowaniem historycznych linii zabudowy (strefa ochrony konserwatorskiej) lub na podstawie wyprzedzających badań archeologicznych (obszary wpisane do rejestru) oraz sposobu zabudowy miasta i poszczególnych posesji;
2. w odniesieniu do nowej zabudowy obowiązuje zasada nawiązania do sąsiadujących obiektów historycznych o tej samej funkcji pod względem gabarytów, wysokości, bryły (w tym kierunku kalenicy, spadku połaci dachowych) oraz pokrycia dachów, formy architektonicznej, materiałów budowlanych;
3. w przypadku nowej zabudowy obowiązuje zasada ochrony ekspozycji historycznej zabudowy i poszczególnych budynków historycznych.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjmuje jako prawidłowe ustanowienie ochrony urbanistycznej na obszarach istniejącej zabudowy w mieście

Biskupiec: centrum miasta, zabudowa położona wzdłuż ulic Aleja Niepodległości, Dworcowa, Bolesława Chrobrego i pomiędzy tymi ulicami, a linią kolejową, wzdłuż ulicy Warszawskiej i Alei Wojska Polskiego wraz z zespołem koszar, osiedla mieszkaniowe pomiędzy ulicami Kościuszki i Leśną, część osiedla przy ulicy Żelaznej, część osiedli położonych nad jeziorami Kraksy oraz zabudowy przedwojennej przy ulicy Mickiewicza. Ochrona urbanistyczna istniejącej zabudowy w mieście Biskupcu polega na zachowaniu skali i klimatu zabudowy, skali i przebiegu ulic i kształtu placów (terenów publicznych), wprowadzeniu zakazu wtórnych podziałów działek.

Studium przyjmuje również za słuszne ustanowienie ochrony urbanistycznej (ruralistycznej) na obszarach wsi: Biesowo, Bredynki, Kobałty, Najdymowo, Parleza Wielka, Rasząg, Wilimy oraz Kamionka. Ochrona urbanistyczna (ruralistyczna) istniejącej zabudowy wymienionych wsi polega na zachowaniu skali i klimatu zabudowy, przebiegu ulic (w tym charakterystycznego rozwidlenia ulicy wiejskiej przy obu jej końcach), kształtu placów (terenów publicznych) oraz nawiązaniu pod względem wielkości i kształtu nowo wydzielanych działek budowlanych do historycznie ukształtowanej wielkości parceli w danej jednostce osadniczej.

Nowa zabudowa, jaka może w tych wsiach powstawać powinna uzyskać nową lokalizację poza obszarem istniejącej zabudowy, w niewielkim oddaleniu; nie może ona rozsądzać zachowanego kształtu wsi, nie może także bezładnie obudowywać dróg.

Wyznacza się także obszar położony pomiędzy wsiami Mojtny, Kamionka, osiedlem Pierwój a Kobałtami oraz obszar położony wzdłuż drogi krajowej nr 16 od nieczynnej linii kolejowej do Szczytna, wokół wsi Rudziska, Parleza Mała do wsi Borki Wielkie jako wybitnie nasycone obiektami historycznymi o znacznych walorach kulturowych. Obszar ten powinien być w pierwszej kolejności objęty programami badawczymi archeologicznymi wyprzedzającymi wszystkie działania inwestycyjne (publiczne i prywatne).

Dla obiektów archeologicznych posiadających własną formę przestrzenną zaleca się wyznaczenie strefy ekspozycji widokowej, w obrębie której nie powinny być lokalizowane zabudowania i roślinność wysoka. Wszelkie prace ziemne w obrębie udokumentowanych stanowisk archeologicznych, prace remontowe, modernizacyjne i rewaloryzacje obiektów zabytkowych wymagają zgody właściwego organu służb konserwatorskich.

1.3.3.4. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Jako główną zasadę przyjęto, iż rozwój infrastruktury technicznej powinien następować w pierwszej kolejności w obrębie terenów zainwestowanych, natomiast w przypadku nowych przedsięwzięć budowlanych, rozwoju infrastruktury technicznej powinien następować wyprzedzająco lub co najwyżej równoległe ze wznoszeniem obiektów kubaturowych.

Istniejący obecnie układ dróg na terenie gminy Biskupiec jest zaledwie zadawalający, w związku z czym poprawa obsługi komunikacyjnej gminy powinna następować poprzez w pierwszej kolejności modernizację cech technicznych istniejących dróg oraz budowę lub korektę przebiegu istniejących tras. Celem priorytetowym jest budowa wschodniej obwodnicy miasta Biskupiec, przy czym szczegółowego rozważenia wymaga jej przebieg.

Tereny rezerwowane do tej pory na budowę nowych tras i ulic tranzytowych przebiegających przez miasto Biskupiec powinny być zwolnione pod rozwój zabudowy miejskiej (mieszkaniowej i usługowej), przy czym konieczne dla obsługi komunikacyjnej ulice powinny mieć charakter lokalny.

Na terenie miasta i gminy Biskupiec modernizacji powinny ulec: droga krajowa nr 57 (do parametrów klasy technicznej GP) oraz droga nr 596 (do parametrów klasy technicznej G).

Połączenia wykształconej sieci drogowej w gminie pomiędzy północną i południową jej częścią powinny docelowo być zaspokojone poprzez budowę dwóch węzłów na drodze krajowej (ekspresowej) nr 16:

- a) w miejscu skrzyżowania z drogą DK-57 przechodzącą przez miasto w jego osi NS. Budowa węzła przyczyni się do znacznego podwyższenia bezpieczeństwa ruchu. Przy modernizacji drogi DK-57 warto kierować się zasadą takiego prowadzenia obejść i obwodnic, aby aktywizowały one nowe tereny w mieście zgodnie z przewidywanymi kierunkami rozwoju gminy. Należy rozważyć konieczność rezerwy znacznie większego terenu, także dla dróg dojazdowych, w przypadku podniesienia rangi drogi DK-16. Pozostałe po wybudowaniu węzła niewykorzystane tereny należy objąć opracowaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zgodnie z kierunkami rozwoju zabudowy terenów sąsiednich oraz uwarunkowaniami wynikającymi z sąsiedztwa drogi krajowej.

- b) w okolicach wsi Borki Wielkie.

Pomiędzy opisanymi węzłami powinny zostać zrealizowane drogi lokalne (po obu stronach drogi ekspresowej) zbierające i kanalizujące ruch kołowy tak, aby nie powstawały „dzikie” wloty na drogę klasy S.

Lokalizację obwodnicy Biskupca po stronie wschodniej miasta została ustalona w

uchwalonym w 2005 roku Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Biskupca w jej dotychczasowym planowanym przebiegu. Studium wskazuje możliwość alternatywnego przebiegu obwodnicy miasta z godnie z oznaczeniami na rysunku studium.

Ścieżki rowerowe

W pobliżu gminy Biskupiec przebiega korytarz projektowanej międzynarodowej trasy rowerowej wschód - zachód, łączącej Olsztyn z Mrągowem przez Lidzbark Warmiński i Reszel. Przez teren gminy Biskupiec powinien przebiegać skrót tego szlaku wzdłuż linii kolejowej Olsztyn – Biskupiec do stacji Czerwonka, na Reszel i do Mrągowa. System międzynarodowych ścieżek rowerowych powinien być wyposażony w obiekty obsługi ruchu turystycznego. Na terenie Warmii i Mazur pojawia się coraz więcej grup podróżujących na rowerach, najczęściej z Niemiec, chętnie korzystających z noclegów o podstawowym standardzie. Do tych celów można przekształcić istniejące stodoły wyposażając je w węzły sanitarne, kominek, itp. Oprócz tego, konieczny jest rozwój bazy gastronomicznej i hotelowej.

Na terenie gminy Biskupiec powinny być realizowane ścieżki rowerowe służące dwu różnym rodzajom ruchu: rowerowe ścieżki dla ruchu lokalnego mieszkańców gminy (wzdłuż dróg lokalnych, uczęszczanymi skrótami, zaprojektowanymi ścieżkami pieszo-rowerowymi) oraz rowerowe trasy turystyczne wzdłuż mało uczęszczanych dróg lokalnych, przebiegające w pobliżu interesujących zabytków kultury i obiektów przyrodniczych. Oba rodzaje ruchu rowerowego mogą wzajemnie się uzupełniać. Przy projektowaniu przebiegu ścieżek pieszo-rowerowych i szlaków rowerowych należy zadbać o ich połączenia.

Wyznaczone w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Biskupiec” rowerowe szlaki turystyczne stanowią dwa zamknięte obwody pozwalające na zwiedzanie najciekawszych miejsc gminy, zaś w miejscach, gdzie obwody te zbliżają się do siebie przewidziano odcinki umożliwiające połączenie jednego szlaku z drugim. Studium zakłada, że dla części turystycznych szlaków rowerowych nie będzie konieczności wykonania specjalnych nawierzchni; wymagać one będą jedynie odpowiedniego oznakowania.

Zakłada się, że pierwszym punktem przystankowym dla ruchu rowerowego będzie stacja w Czerwonce, gdzie powinny być zlokalizowane parkingi rowerowe i punkt informacyjno-turystyczny. Takie rozwiązanie przyciągnie turystów „weekendowych” z Olsztyna, którzy wraz z rowerami mogą przybyć na teren gminy Biskupiec pociągiem. Następnym miejscem pełniącym funkcję punktu przystankowego dla ruchu rowerowego będzie miejsce obsługi podróżnych przy drodze krajowej nr 16 w pobliżu miasta Biskupiec. W ramach przedsiębiorczości własnej mieszkańców gminy, szlaki rowerowe powinny być uzupełniane urządzeniami typu miejsca widokowe, miejsca biwakowe, mała gastronomia, punkty naprawy rowerów, itp.

Gospodarka ściekowa

Na terenie miasta i gminy Biskupiec została wyznaczona aglomeracja „Biskupiec”, której granice oraz zasady funkcjonowania ustalone zostały w Uchwale Nr XXXVII/734/10 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 16 lutego 2010 r. w sprawie zmiany Rozporządzenia Nr 16 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 14 czerwca 2005 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Biskupiec (Dz. Urz. Woj. Warm.–Maz. z 2005 r. Nr 75, poz. 1078), zmienionego Rozporządzeniem Nr 103 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 3 listopada 2008 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wyznaczenia aglomeracji Biskupiec (Dz. Urz. Woj. Warm.–Maz. z 2008 r. Nr 175, poz. 2550). Aglomeracja obejmuje miejscowości: Biskupiec, Najdymowo, Nasy, Rukławki, Czerwonka, Droszewo, Wilimy, Rasząg, Józefowo, Rzeck, Nowe Marcinkowo, Kojtryny, Parleza Wielka, Lipowo z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Rzeck. Zgodnie z uchwałą zakłada się realizację sieci kanalizacji sanitarnej do nieprzekraczalnego terminu wynikającego z obowiązującego Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

W zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków ustala się następujące zasady i kierunki działań:

- 1) oczyszczanie ścieków będzie się opierało przede wszystkim na oczyszczalni mechaniczno-biologicznej zlokalizowanej we wsi Rzeck przyjmującej ścieki z miasta Biskupiec oraz przystosowanej do odbioru ścieków dowożonych z terenu gminy. Przewidywana jest modernizacja oczyszczalni przez zastosowanie III stopnia oczyszczania ścieków. Wydaje się, że rozwiązaniem najbardziej uzasadnionym ekonomicznie jest przystosowanie istniejących urządzeń do strącania substancji biogennych. Wymaga to przeprowadzenia dokładnej analizy technologicznej i analizy kosztów przedsięwzięcia,
- 2) studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjmuje jako prawidłowy rozpoczęty już kierunek działań zmierzający do rozbudowy istniejącej sieci kanalizacyjnej poza obręb miasta Biskupca zgodnie z planem budowy sieci dla aglomeracji Biskupca. Zasięg obszarów objętych rozwojem sieci kanalizacyjnej oznaczono symbolem K1,

- 3) studium wyklucza możliwość projektowania grupowej oczyszczalni ścieków w miejscu wyrobiska za wsią Biesówko z odprowadzeniem oczyszczonych ścieków do gruntu, jako rozwiązania zbyt ryzykownego, powodującego zagrożenie dla środowiska przyrodniczego,
- 4) należy dążyć do rozwiązania gospodarki ściekowej w osiedlach byłych Państwowych Gospodarstw Rolnych z zabudową wielorodzinną i lokalną kanalizacją poprzez budowę nowych, lokalnych oczyszczalni ścieków lub modernizację obiektów już wyeksploatowanych,
- 5) na obszarach gminy pozostających poza zasięgiem oczyszczalni miasta Biskupiec można stosować grupowe systemy kanalizacji obejmujące zabudowę kilku wsi ze wspólną oczyszczalnią ścieków. Proponuje się budowę małych systemów kanalizacyjnych z oczyszczalniami typu kontenerowego.

Systemy kanalizacji sanitarnej grupowej obejmować powinny zabudowę wsi:

- Łabuchy, Węgój, Stryjowo (obszar oznaczono symbolem K2),
 - Bredynki, Stanclewo (obszar oznaczono symbolem K3),
 - Biesowo, Biesówko oraz Zarębiec (obszar oznaczono symbolem K4),
 - Botowo, Dymier, Labuszewo (obszar oznaczono symbolem K5),
 - Kobyłty (obszar oznaczono symbolem K6), Kamionka i Mojtyny,
 - Borki Wielkie (obszar oznaczono symbolem K7),
- a) dopuszcza się lokalizację oczyszczalni mechaniczno-biologicznych zajmujących powierzchnię od około 0,35 ha do około 0,5 ha ze strefą uciążliwości 100 m. Odbiornikami oczyszczonych ścieków winny być wybrane cieki znajdujące się na danym terenie. Odbiornikami ścieków nie mogą być jeziora bezodpływowe, ani małe, płytkie jeziora najbardziej podatne na degradację,
 - b) dla obszarów zabudowy rozproszonej i położonych na zalegającej pod terenem warstwie nieprzepuszczalnej dopuszcza się stosowanie prostych rozwiązań technologicznych oczyszczania ścieków, tzn. przydomowe oczyszczalnie ścieków z osadnikiem gnilnym i drenażem rozsączającym,
 - c) dla uzupełniających terenów letniskowych należy poszukiwać możliwości rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej wspólnej z terenami położonymi na obszarach sąsiednich gmin (Barczewo, Jeziorany i Kolno),
 - d) poza wyżej wymienionymi rozwiązaniami dopuszczalne jest stosowanie indywidualnych, szczelnych zbiorników z tworzyw sztucznych na nieczystości ciekłe, o ile pozwalają na to lokalne warunki gruntowo-wodne,
 - e) zwraca się uwagę na konieczność wprowadzenia właściwych zasad zagospodarowania osadów ściekowych. Zagadnienie to powinno znaleźć rozwiązanie w kompleksowym programie gospodarki odpadami powstającymi na terenie gminy Biskupiec,
 - f) należy opracować studium wykonalności gospodarki ściekowej w gminie Biskupiec.

Zaopatrzenie w wodę.

Na terenie gminy Biskupiec brak jest zintegrowanego systemu zaopatrzenia w wodę. Obecnie potrzeby w tym zakresie pokrywane są z wodociągów wiejskich opartych na lokalnych ujęciach wody. Parametry techniczne w/w wodociągów uniemożliwiają rozbudowę istniejących systemów.

Ustala się następujące zasady zaopatrzenia w wodę:

- a) podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę są wody podziemne czwartorzędowego poziomu użytkowego,
- b) jako główny cel w zakresie zaopatrzenia w wodę przyjmuje się budowę wodociągów grupowych zasilanych z istniejących oraz nowych studni zgodnie z koncepcją zwodociągowania gminy Biskupiec. Jako pierwszoplanowe w zakresie budowy wodociągów należy traktować miejscowości, które posiadają już częściowo sieć wodociagową oraz miejscowości, gdzie występuje deficyt wody,
- c) jako właściwe do modernizacji trzeba przyjąć ujęcie w Biskupcu oraz w miejscowościach posiadających wodociągi, jak np. Borki Wielkie, Bredynki, Kobyłty, Najdymowo, Nowe Marcinkowo, Parleza Wielka, Rasząg, Rudziska, Stanclewo, Stryjowo i Węgój. Miejscowości te zwodociągowane są w 95 %,
- d) zaleca się wprowadzenie monitoringu wszystkich ujęć, w tym awaryjnych i rezerwowych, określającego wielkość poboru wody i jej jakość oraz możliwość zachowania strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej. Na podstawie analizy danych z monitoringu należy opracować techniczne i czasowe warunki utrzymania (lub likwidacji) ujęć oraz ustanowić strefy ochronne ujęć i sposoby ich zagospodarowania,
- e) zaleca się uporządkowanie spraw formalno-prawnych ujęć (własność terenu),
- f) poza wyżej wymienionymi rozwiązaniami dopuszczalne jest stosowanie indywidualnych ujęć zaopatrzenia w wodę,

- g) zaleca się poprawę zaopatrzenia wodnego do celów przeciwpożarowych, poprzez wykonanie punktów czerpania wody, budowę zbiorników przeciwpożarowych lub rozbudowę sieci hydrantowej do wydajności min. 10 l/sek. Zagadnienie powyższe powinno zostać rozstrzygnięte na etapie opracowywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Zaopatrzenie w gaz.

Zgodnie z zamierzeniami w zakresie gazyfikacji gminy obejmie ona zarówno zabudowę miejską, jak i zabudowę we wszystkich dużych miejscowościach gminy posiadających zwartą zabudowę oraz miejscowości o zabudowie rozproszonej, ale się znajdujące się przy trasach gazociągów. Z gazyfikacji gminy zostaną wyłączone miejscowości o bardzo wysokim wskaźniku długości sieci na jednego odbiorcę (powyżej 50 m). Będą to miejscowości: Biesówko, Biskupiec Kolonia I, Boreczek, Dębowo, Gęsikowo, Januszewo, Kamionka, Kramarka, Łąka Dymerska, Nasy, Parleza Mała, Pierwój, Pudąg, Rozwady, Sadłowo, Wilimy, Wólka Wielka, Zarebiec, Zawady i Zazdrość.

Studium utrzymuje zamierzenia związane z doprowadzeniem w przyszłości gazu w rejon miejscowości Rukławki wykorzystywanego dla celów rekreacyjno – turystycznych przez ośrodki nad jeziorem Dadaj.

Głównym źródłem zasilania w gaz ziemny wysokometanowy będzie gazociąg wysokiego ciśnienia o średnicy DN 150/400 mm i ciśnieniu 6,3 MPa relacji Nidzica – Szczytno – Mrągowo oraz jego odgałęzienie o średnicy DN 150 mm i o ciśnieniu 6,3 MPa na odcinku Rybno – Biskupiec. Odgałęzienie to, o długości 17 km, będzie wpięte do układu Nidzica – Mrągowo za pośrednictwem ZZU (zespołu zaporowo – upustowego) zlokalizowanego w miejscowości Rybno w gminie Sorkwity. Długość projektowanej sieci gazowej wyniesie: 27 970 m na terenie miasta (w zakresie średnic od DN 40 do DN 315) oraz 80 730 m na terenach wiejskich (w zakresie średnic od DN 40 do DN 180), tj. łącznie 108 700 m. Do sieci zostaną przyłączone budynki wielorodzinne i usługowe, budynki jednorodzinne i zagrodowe. Docelowo przewiduje się podłączyć do niej około 3 450 odbiorców, w tym 1 100 w budownictwie wielorodzinnym w mieście i około 1 550 odbiorców na terenach wiejskich.

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Istniejąca sieć energetyczna SN-15 kV i nn-0,4 kV w pełni pokrywa zapotrzebowanie użytkowników z terenu miasta i gminy na energię elektryczną. Stan techniczny sieci SN-15 kV jest zadowalający, niemniej jednak sieć ta dostosowana jest do obecnych potrzeb i nie może być wykorzystana przez kolejnych odbiorców.

Konieczna modernizacja i rozbudowa sieci SN-15 kV i niskiego napięcia 380/220 V odbywać się będzie sukcesywnie wraz z realizacją przewidywanego programu urbanistycznego. Przy rozbudowie sieci elektroenergetycznych należy stosować indywidualne rozwiązania techniczne w zakresie typu sieci kablowa/napowietrzna i stacji transformatorowej słupowo/wnętrzowa. Wybór konkretnych rozwiązań oraz rezerwacja terenów pod lokalizację urządzeń związanych z zaopatrzeniem terenu w energię elektryczną powinien być dokonany na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Przy rozbudowie i przebudowie sieci energetycznych należy zwrócić szczególną uwagę na zapewnienie:

- właściwych parametrów sieciowych,
- ochronę przed porażeniami prądem elektrycznym,
- ochronę przepięciową od zwarć i wyładowań atmosferycznych,
- wymianę źródeł światła na energooszczędne.

Modernizacja i przebudowa istniejących linii napowietrznych na terenach o szczególnych walorach krajobrazowych powinna uwzględniać zastępowanie ich podziemną siecią kablową.

Planowana budowa linii elektroenergetycznej 400 kV Olsztyn – Ełk nie została uwzględniona w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Biskupiec”. Przebieg jej nie został bowiem sprecyzowany, zaś rezerwa terenu dla dość uciążliwej inwestycji powinna być uwzględniona jedynie w drodze negocjacji z samorządem gminnym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Telekomunikacja

Poziom telefonizacji miasta i gminy Biskupiec jest stosunkowo wysoki i wynosi powyżej 300 abonamentów na 1000 mieszkańców. Sieć telekomunikacyjna na terenie gminy znajduje się w przebudowie i rozbudowie w celu zapewnienia obsługi wszystkich mieszkańców miasta i gminy Biskupiec. Czynnikiem warunkującym dalszy rozwój łączności na terenie gminy jest rozbudowa sieci, a docelowo również rozbudowa central telefonicznych. Szczególną uwagę należy zwrócić na umożliwienie powszechnego dostępu mieszkańców miasta i gminy do szerokopasmowych połączeń

z siecią internetową.

1.3.3.5. OBSZARY ZABUDOWANE ZE WSKAZANIEM TERENÓW WYMAGAJĄCYCH PRZEKSZTAŁCEŃ LUB REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI

Obszary zabudowane na terenie miasta i gminy Biskupiec zajmują łącznie około 400 ha gruntów. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Biskupiec wyróżnia tereny zabudowane w postaci zwartych zespołów (zabudowa miejska, zabudowa zwartych wsi i ośrodków dawnych PGR-ów). Pozostała istniejąca zabudowa rozproszona, kolonijna znajduje się na obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

W obrębie terenów zabudowanych znajdują się takie, które wymagają przekształceń lub rehabilitacji. Są to tereny dawnej jednostki wojskowej w obrębie miasta, osiedla zabudowy wielorodzinnej z lat 70-tych, zaś na terenach wiejskich – zabudowa istniejąca w zespołach obok dawnych PGR-ów.

Tereny zabudowane wymagające przekształceń

Teren zabudowany oraz otwarte tereny towarzyszące budynkom pozostałe po jednostce wojskowej wymagające przekształceń użytkowych.

Tereny wymagające rehabilitacji

- zabudowa wsi Mojtyny,
- dwa zespoły zabudowy w miejscowości Łąki Dymerskie,
- zabudowa dawnego PGR Pierwój,
- zabudowa dawnego PGR Lipowo,
- zabudowa dawnego PGR Nasy,
- zabudowa dawnego PGR Droszewo.

Tereny wskazane do rewitalizacji

- tereny obejmujące centrum miasta z Placem Wolności jako osią całego założenia – obszar rewitalizacji powinien obejmować tereny ograniczone od północy rzeką Dymer (włączając tereny nadrzeczne jak ciąg zieleni urządzonej), ulicą Ogrodową i Chopina od wschodu, ulicą Gdańską od południa oraz ulicą Syreny od zachodu,
- tereny położone po zachodniej stronie ulicy 1-go Maja (sięgające od zachodu do rzeki Dymer, a od północy do zabudowy mieszkaniowej przy ul. Reja) i dalej po przeciwnej stronie ulicy Niepodległości (obejmujące Urząd Miejski wraz z terenami przyległymi),
- tereny rekreacyjne wokół stadionu miejskiego położone pomiędzy ulicą Żółkiewskiego, Wiosenną i rzeką Dymer.

1.3.3.6. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 m² ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Na terenie gminy Biskupiec nie występują obszary wymagające scalenia i ponownego podziału, dla których sporządzenie planów miejscowych jest obowiązujące.

Na terenie gminy Biskupiec przewiduje się rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² w następujących lokalizacjach:

1. w strefie śródmiejskiej powinien powstać obiekt o charakterze galerii lub pasażu handlowego: w rejonie ulicy 1-go Maja w sąsiedztwie rzeki Dymer (rejon tworzącego się pasażu miejskiego) – obiekt powinien umożliwiać kontynuację zabudowy pierzejowej wzdłuż ulicy 1-go Maja oraz w sposób optymalny powinien rozwiązywać problem dojazdu i miejsc parkingowych (np. parkingi podziemne),
2. w sąsiedztwie realizowanego węzła drogi krajowej nr 16 i drogi krajowej nr 57 (przedłużenie ulicy Mickiewicza) studium przewiduje możliwość lokalizacji obiektów wielkopowierzchniowych związanych zarówno z handlem detalicznym jak i hurtowym.

Jako obszary przestrzeni publicznej studium przyjmuje obszary opisane jako tereny wskazane do rewitalizacji w punkcie 5.3. niniejszych ustaleń oraz następujące obszary w przestrzeni gminy pełniące funkcje publiczne:

- tereny plaży miejskiej w miejscowości Rukławki, określone zwyczajową nazwą „Słoneczny Brzeg” zgodnie z granicami określonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
- tereny obiektów rekreacji i sportu we wsi Kojtryny w granicach określonych w obowiązującym planie miejscowym.

1.3.3.7. OBSZARY ZALECANE DO SPORZĄDZENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ZE WZGLĘDU NA ISTNIEJĄCE UWARUNKOWANIA

Studium wyznacza obszary, dla których powinny zostać sporządzone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Obszary działalności gospodarczej, mieszkaniowej, usług turystycznych i rekreacji:

- 1) planowana zabudowa rekreacyjna wzdłuż brzegów jeziora Dadaj (od miejscowości Kojtryny i Nasy, poprzez Najdymowo do Droszewa, a także tereny położone w pobliżu wsi Wilimy oraz na wysokości wyspy Dadaj); część tych terenów już została objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego),
- 2) planowana zabudowa letniskowa wzdłuż zachodniego brzegu jeziora Tejestymy; Studium zakłada wykonanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla samej wsi Biesówko oraz Biesowo,
- 3) planowana zabudowa letniskowa wzdłuż północnego i wschodniego brzegu jeziora Jełmuń w pobliżu wsi Stanclewo,
- 4) planowana zabudowa letniskowa po wschodniej stronie drogi Biskupiec – Bęsia na wysokości Jeziora Węgój; wskazane wykonanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego również dla miejscowości Węgój,
- 5) planowana zabudowa letniskowa po zachodniej stronie drogi Biskupiec – Bęsia na wysokości Jeziora Stryjewskiego; wskazane wykonanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego również dla miejscowości Stryjowo,
- 6) planowana zabudowa mieszkaniowa w rejonie wsi Kamionka na granicy z istniejącą zabudową wsi od strony północnej,
- 7) planowana zabudowa mieszkaniowa i usług turystycznych w rejonie wsi Kolonia Rzeck w kierunku wsi Rasząg,
- 8) planowana zabudowa letniskowa i usługowa w rejonie wsi Kojtryny zgodnie z oznaczeniami na rysunku zmiany studium,
- 9) planowana zabudowa usługowa w rejonie wsi Nowe Marcinkowo związana między innymi wyznaczeniem terenów związanych z obsługą ruchu kołowego,
- 10) planowana zabudowa mieszkaniowa na terenach dawnego poligonu wojskowego, przylegających do północnej granicy miasta Biskupiec w rejonie wsi Kolonia Biskupiec; wskazane objęcie planem całego terenu do granicy obowiązującego MPZP dla miasta Biskupiec,

tereny działalności gospodarczej położone w sąsiedztwie drogi krajowej nr 16 zgodnie z oznaczeniami na rysunku studium – bez przesądzania ich profilu, wraz z ich zapleciami, podjazdami, miejscami postojowymi, zielenią towarzyszącą i zewnętrznymi urządzeniami infrastruktury technicznej służącymi obsłudze tych terenów,

Obszary ochrony urbanistycznej

Ze względu na ochronę urbanistyczną miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego powinny być objęte:

- obszary wsi Biesowo, Bredynki, Kobyłty, Najdymowo, Parleza Wielka, Rasząg, Wilimy i Kamionka,
- tereny miasta Biskupiec – centrum miasta, zabudowa położona wzdłuż ulic Aleja Niepodległości, Dworcowa, Bolesława Chrobrego i pomiędzy tymi ulicami a linią kolejową, wzdłuż ulicy Warszawskiej i Alei Wojska Polskiego wraz z zespołem koszar, osiedla mieszkaniowe pomiędzy ulicami Kościuszki i Leśną, część osiedla przy ulicy Żelaznej, część osiedli położonych nad jeziorami Kraksy oraz zabudowa przedwojenna przy ulicy Mickiewicza.

Konieczność uwzględniania zadań ochrony zabytków, w tym m.in. terenów historycznych założeń urbanistycznych miasta i osiedli oraz typowych układów zabudowy osiedli wiejskich, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

Pozostałe obszary

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zakłada także, że miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zostaną opracowane dla wszystkich obecnie

wolnych od zabudowy terenów miasta Biskupiec, gdzie możliwe jest wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej. Przy opracowywaniu tych planów należy zwrócić uwagę na zapewnienie mieszkańcom warunków do rekreacji i wypoczynku (ogólnodostępne obszary zieleni urządzonej, wyznaczenie terenów pod ogródki działkowe).

Obszary eksploatacji surowców mineralnych powinny zostać objęte sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Poza terenami objętymi prawnymi formami ochrony przyrody studium zakłada również objęcie planami miejscowymi nie wymienionych oraz nie wskazanych na rysunku studium terenów złóż kopalin pospolitych które zostaną udokumentowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego powinny być również sporządzone dla wszystkich terenów powojaskowych z przeznaczeniem wybranych terenów na cele usług publicznych, budownictwa mieszkaniowego jednorodzinne i wielorodzinne, przemysłowego, zagospodarowania rekreacyjnego oraz ewentualnie ogródki działkowe.

1.3.3.8. OBSZARY NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 48 UST. 1 USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Biskupiec przyjmuje za słuszne wyznaczenie następujących obszarów przewidywanych do realizacji postulowanych zadań i programów wynikających z polityki państwa na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego:

- modernizacja linii kolejowej Inowrocław – Korsze (przez Barczewo, Biskupiec, Bisztynek) do prędkości przewozowej 101-120 km/h zgodnie z Masterplanem dla Transportu Kolejowego w Polsce do 2030 r.
- modernizacja linii 110 kV Biskupiec - Mrągowo zgodnie z Planem Rozwoju na lata 2014 – 2019,
- modernizacja linii 110 kV Olsztyn1 - Biskupiec zgodnie z Planem Rozwoju na lata 2014 – 2019,
- budowa Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej (zapewnienie dostępu do usług szerokopasmowych dla mieszkańców, instytucji publicznych oraz przedsiębiorców w województwie warmińsko – mazurskim),
- wdrożenie programu Cittaslow – sieć miast Warmii, Mazur i Powiśla stawiających na dobrą jakość życia (zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową Województwa Warmińsko Mazurskiego na lata 2014 – 2039),
- modernizacja i rozbudowa regionalnego systemu informacji turystycznej (Modernizacja i rozbudowa punktów informacji turystycznej).

1.3.3.9. OBSZARY, NA KTÓRYCH BĘDĄ ROZMIESZCZONE INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

- a) wdrożenie koncepcji gazyfikacji gminy oraz koncepcji modernizacji miejskiego systemu ciepłowniczego w Biskupcu;
- b) podjęcie badań archeologicznych wyprzedzających działania inwestycyjne publiczne; studium przewiduje, że w pierwszej kolejności badaniami takimi będą objęte południowo-wschodnie tereny gminy znajdujące się w pobliżu wsi Mojtyny, Kamionka, Pierwój oraz wsi Rudziska, Parleza Mała i Borki Wielkie;
- c) uzupełnienie braków w wyposażeniu w urządzenia komunalne jednostek osadniczych; studium wyznacza obszary, które powinny być objęte grupowymi systemami kanalizacji, przy czym dopuszcza możliwość rozszerzenia tych obszarów o miejscowości i tereny zainwestowane, jeżeli będą przemawiały za tym korzystne warunki techniczne;
- d) wykonanie pełnego rozpoznania istniejących wartości kulturowych i uzupełnienie rejestru zabytków o obiekty, ich zespoły i stanowiska archeologiczne wymagające ochrony konserwatorskiej; studium wskazuje konieczność oznakowania zabytków zarówno informacjami o objęciu obiektów ochroną konserwatorską, jak i datą powstania obiektu oraz informacjami historycznymi;
- e) opracowanie stałego mechanizmu wspomagania działań konserwatorskich przy zabytkach sakralnych szczególnie w odniesieniu do zabytków ruchomych.

1.3.3.10. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Na terenie gminy Biskupiec nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych wynikają z lokalnych warunków ukształtowania terenu (obszar moreny dennej i czołowej ostatniego zlodowacenia). W opracowywanych planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego należy wyznaczyć na podstawie opracowania ekofizjograficznego obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych. Dla wyznaczonych obszarów studium proponuje wyłączenie wyznaczonych obszarów z zabudowy.

1.3.3.11. OBSZARY I TERENY GÓRNICZE ORAZ OBIEKTY I OBSZARY DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Na terenie gminy Biskupiec nie występują obiekty i obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny. Parametry filaru ochronnego należy wyznaczyć w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uwzględniając aktualne przepisy odrębne oraz szczegółowe badania i analizy.

W granicach gminy Biskupiec zlokalizowane są udokumentowane złoża kopalin przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela. Udokumentowane złoża kopalin w granicach gminy Biskupiec.

Lp.	Nazwa złoża	Rodzaj surowca	Data decyzji zatwierdzającej / pisma przyjmującego dokumentację	Zasoby bilansowe (tys. ton)	Powierzchnia (ha)
1	Labuszewo	kruszywo naturalne	18.01.2011	1917,13	11,2
2	Biesówko III	kruszywo naturalne	10.02.2010	1905,02	12,6
3	Biesówko II	kruszywo naturalne	10.02.2010	4633,72	33,6
4	Botowo IV	kruszywo naturalne	16.12.2009	558,22	1,58
5	Botowo III	kruszywo naturalne	03.02.2009	1513,68	9,16
6	Botowo II	kruszywo naturalne	10.02.2009	2354,36	8,3
7	Botowo MU	kruszywo naturalne	06.08.2008	332,91	1,96
8	Parlice II	surowce ilaste ceramiki budowlanej	15.11.1994	267 tys. m ³	7,2
9	Rasząg	kruszywo naturalne	27.03.1992	24370,0	120,25
10	Biskupiec Zameczek	kruszywo naturalne	20.02.1991	196,06	2,06
11	Rudziska	kruszywo naturalne	13.05.1986	1169,0	6,57
12	Kobuły	kruszywo naturalne	09.05.1986	17130,0	77,8
13	Biskupiec	kruszywo naturalne	02.04.1985	300,7	2,19
14	Rukławki	kruszywo naturalne	04.10.1962	3054,0	21
15	Kobuły I	kruszywo naturalne	03.10.2012	313,07	2,5
16	Zabrodzie	kruszywo naturalne	22.08.2012	112,31	1,69
17	Parlice Wielkie	kruszywo naturalne	24.08.2012	253,85	1,34
18	Parlice Wielkie	surowce ilaste ceramiki budowlanej	24.08.2012	1199,59 tys. m ³	25,78
19	Botowo	kruszywo naturalne	27.08.2012	3244	25,1

W granicach gminy Biskupiec zaznaczono niżej wymienione tereny górnicze.

Tabela. Tereny górnicze w granicach gminy Biskupiec.

Lp.	Nazwa obszaru	Nr w rejestrze	Złoże
1.	Parlice Wielkie 1 – Pole A5, Pole A6	10-14/4/364/a,b	Parlice Wielkie 1
2.	Botowo III	10-14/4/368	Botowo III
3.	Botowo MU	10-14/5/410	Botowo MU
4.	Rasząg – Pole A	10-14/5/437/a	Rasząg
5.	Rasząg – Pole B	10-14/5/437/b	Rasząg
6.	Rasząg – Pole C	10-14/5/437/c	Rasząg
7.	Botowo II	10-14/4/367	Botowo II

Dla terenów eksploatacji kopalin konieczne jest:

- określenie warunków zachowania bezpieczeństwa powszechnego (zagrożenia wodne, osuwiskowe, zagrożenia pożarowe itp.) spełnienie wymogów dotyczących ochrony

środowiska, w tym: ochrony złożeń i obiektów budowlanych (optymalna gospodarka złożem), pasy ochronne dla obiektów wymagających ich ustanowienia,

- określenie uwarunkowań zagospodarowania terenów górniczych oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy z dopuszczeniem do realizacji obiektów kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych oraz urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopalni,
- wyznaczenie filarów ochronnych zgodnie z przepisami odrębnymi,
- wykonanie rekultywacji terenu po wyeksploatowaniu kruszyw w oparciu o ustalony kierunek i warunki przeprowadzania rekultywacji,
- wprowadzenie zakazu wyznaczania nowej zabudowy mieszkaniowej.

Minimalizowanie skutków eksploatacji kopalni należy realizować przez ochronę terenów szczególnie cennych przyrodniczo, stosowanie technologii nie powodujących istotnej zmiany poziomu wód oraz sukcesywną rekultywację terenów poeksploatacyjnych.

1.3.3.12. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Na terenie gminy nie występują obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej.

1.3.3.13. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Do terenów zamkniętych na obszarze gminy Biskupiec zaliczone zostały tereny linii kolejowej PKP relacji Szczytno – Biskupiec – Bisztynek zgodnie z oznaczeniami na rysunku zmiany studium. Sposób zagospodarowania terenu w obszarach zamkniętych oraz wyznaczenia stref ochronnych regulują przepisy odrębne.

1.4. POWIĄZANIE USTALEŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI

PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego uchwalony został przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego Uchwałą Nr VII/164/15 z dnia 27 maja 2015 r.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa jest narzędziem do realizacji jednego z ważniejszych zadań samorządu województwa, jakim jest kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej w województwie. W oparciu o ocenę przestrzennych uwarunkowań rozwoju formułuje on kierunki polityki przestrzennej oraz zasady organizacji przestrzennej na poziomie struktur regionalnych.

Celem Planu województwa jest ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego, który ma zasadnicze znaczenie dla prowadzenia rozwoju w sposób zrównoważony. W praktyce oznacza to:

- określenie przestrzennych uwarunkowań rozwoju (społecznych, gospodarczych i środowiskowych), w tym zróżnicowanych cech przestrzeni regionu, aby mogły one służyć realizacji programów i projektów rozwojowych na wszystkich poziomach planowania: krajowym, wojewódzkim i lokalnym,
- rozmieszczenie w przestrzeni celów i działań ustalonych w „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025”,
- wskazanie zasadniczych ram dla rozwoju przestrzennego gmin w kontekście krajowym, regionalnym oraz międzygminnym.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa przyjmuje się główny kierunek dla realizacji polityki przestrzennej województwa w odniesieniu do ładu przestrzennego: Przywrócenie i kształtowanie ładu przestrzennego jako główny cel w gospodarowaniu przestrzenią i jednocześnie strategiczny składnik zintegrowanej polityki zrównoważonego rozwoju regionu.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa rekomenduje się następujące zasady i działania w kształtowaniu ładu przestrzennego:

- a) Uwzględnianie problematyki przywrócenia i kształtowania ładu przestrzennego jako priorytetu w samorządowych dokumentach planistycznych i strategiczno-programowych.
- b) Określenie w dokumentach planistycznych i strategiczno-programowych, działań w zakresie kształtowania ładu przestrzennego oraz warunków realizacji tych działań.
- c) Przyjęcie, że każda działalność zmieniająca przestrzeń powinna być warunkowana pozytywnym jej wpływem na ład przestrzenny lub co najmniej nie powinna zagrażać ładowi przestrzennemu i ładowi ekologicznemu.

Przyjmuje się ustalenia, działania i zasady dla realizacji kierunku:

- 1) Dążenie do uporządkowania różnych elementów i funkcji przestrzeni oraz harmonii między nimi, jako niezbędnego wyznacznika równoważenia rozwoju – tak w wymiarze planistycznym, jak i realizacyjnym, poprzez:
 - a. Podjęcie działań łagodzących negatywne skutki nierozważnego zainwestowania.
 - b. Rewitalizację zdegradowanej przestrzeni miejskiej, w tym szczególnie terenów śródmiejskich, terenów przemysłowych oraz powojaskowych.
 - c. Prowadzenie kompleksowych działań estetyzujących przestrzeń miejską oraz podmiejską, w tym ochrona przed agresywnymi reklamami.
 - d. Całościowe kształtowanie nowych zespołów urbanistycznych, uwzględniające także ich spójność z systemami ekologicznymi.
 - e. Racjonalne wykorzystanie przestrzeni – preferowanie optymalnego jej zagospodarowania.
 - f. Dbłość o harmonijne komponowanie i wysoką jakość terenów przestrzeni publicznej.
 - g. Określanie rzeczywistych potrzeb terenowych pod budownictwo mieszkaniowe w dokumentach planistycznych. Dążenie do ograniczenia nieuzasadnionego przeznaczania terenów pod budownictwo mieszkaniowe, dostosowanie wielkości tych terenów do dynamiki demograficznej gminy.
 - h. Zapobieganie nadmiernej ekspansji terenów zabudowanych miast i wsi poza jednostki osadnicze.
 - i. Przeciwdziałanie powstawaniu oraz łagodzenie konfliktów funkcji w przestrzeni, w szczególności funkcji gospodarczych z funkcjami ekologiczną i rolniczą.
 - j. Dostosowanie intensywności zagospodarowania rekreacyjnego do cech środowiska przyrodniczego i jego chłonności inwestycyjnej i turystycznej.
 - k. Dążenie do ustawicznego podnoszenia standardów przestrzennych i użytkowych zagospodarowania terenów rekreacyjnych.
 - l. Ochronę przed dysharmonijnym zainwestowaniem i zagospodarowaniem terenów, nie wprowadzanie w krajobrazie obcych, dominujących elementów technicznych (dominant), powodujących obniżenie jakości przestrzeni.
 - m. Ochronę przestrzeni województwa przed realizacją dysharmonijnych obiektów technicznych energetyki wiatrowej, zaburzających ład przestrzenny.
 - n. Wprowadzanie zieleni komponowanej o funkcji osłonowej wokół obiektów technicznych zakłócających harmonię w krajobrazie.
 - o. Dążenie do zwiększania pokrycia powierzchni województwa miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, stanowiącymi podstawowe narzędzie kształtowania ładu w „grze o przestrzeń”. Ograniczanie zagospodarowania terenu, na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, będących w znacznej części przyczyną powstawania chaosu przestrzennego.
 - p. Zachowanie i ochronę wyróżniających cech przestrzeni stanowiących o tożsamości miejsca, takich jak osie widokowe, naturalne dominanty, cechy rzeźby terenu, panoramy i widoki wieloplanowe.
- 2) Podniesienie świadomości społecznej dotyczącej diagnozy stanu ładu przestrzennego i jego znaczenia dla jakości życia człowieka. Dążenie do uzyskania wysokiego stopnia partycypacji społecznej w procesach gospodarowania przestrzenią, poprzez powszechne uświadomienie realnego wpływu mieszkańców na kształtowanie ładu przestrzennego:
 - a. Umożliwienie mieszkańcom pełnej dostępności do informacji dotyczącej prac nad dokumentami planistycznymi, także przy wykorzystaniu technik informatycznych.
 - b. Włączenie mieszkańców w proces kształtowania i utrzymania ładu przestrzennego, stworzenie mechanizmów umożliwiających i ułatwiających uczestnictwo na każdym etapie procesu zagospodarowania.
 - c. Dążenie do wypracowania tzw. „dobrych praktyk” ułatwiających kształtowanie ładu przestrzennego na każdym poziomie zarządzania / gospodarowania przestrzenią (lokalnym i ponadlokalnym), zainteresowanie nimi zarówno samorządów, jak i mieszkańców.
 - d. Wykorzystanie różnych technik wizualizacji przy projektowaniu zagospodarowania struktur przestrzennych i rewitalizacji (rekułtywacji) struktur istniejących w celu ochrony/odtworzenia ładu przestrzennego.
- 3) Utworzenie systemu monitorowania dynamiki działań i procesów w przestrzeni regionu w aspekcie oddziaływania na stan ładu przestrzennego poprzez opracowanie kompleksowej diagnozy ładu przestrzennego, stanowiącej płaszczyznę odniesienia dla obserwacji monitoringowej

Projekt zmiany studium poprzez wyznaczone cele wpisuje się w założenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego. Celem nadrzędnym zagospodarowania przestrzennego gminy Biskupiec jest rozwój zrównoważony, gwarantujący wzrost poziomu życia mieszkańców i zapewnienie gminie Biskupiec trwałej konkurencyjności w regionie, przy zachowaniu walorów przyrodniczych i kulturowych oraz optymalnym wykorzystaniu podstawowego zasobu, jakim jest przestrzeń. Cel ten sprowadza się do stworzenia na terenie gminy warunków do wielokierunkowej działalności gospodarczej o odpowiednio zróżnicowanym stopniu intensywności i charakterze funkcjonalnym, rozwoju różnorodnych form turystyki oraz utrzymania i rozwoju funkcji rolniczej, a także zaspokojenia potrzeb społecznych mieszkańców, zgodnie z ich oczekiwaniami i aspiracjami oraz wymogami ochrony środowiska.

W dokumencie zmiany studium określono następujące cele przestrzenne: utrzymanie i zapewnienie harmonijnego rozwoju struktur przestrzennych jednostek osadniczych, racjonalizacja zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego (określenie standardów użytkowych w celu przeciwdziałania degradacji środowiska przyrodniczego i kulturowego), zapewnienie możliwości rozwojowych poszczególnym jednostkom osadniczym oraz właściwy rozwój przestrzeni wielofunkcyjnej związany z realizacją (wdrożeniem) celów ekonomicznych. Wymienione cele wpisują się w w/w kierunki działań określone w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO NA LATA 2011 – 2014 z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2015 – 2018.

Program ochrony środowiska województwa zawiera opis uwarunkowań wewnętrznych oraz zewnętrznych wynikających z polityki ekologicznej państwa i zapisów dotyczących ochrony środowiska zawartych w obowiązujących dokumentach, strategiach i programach.

Celem strategicznym Programu (...) jest Ochrona zasobów naturalnych, poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego. Projekt studium jest zgodny z następującymi priorytetami i kierunkami działań określonymi w Programie (...):

Priorytet 1. Doskonalenie działań systemowych.

Kierunki działań:

- Wzrost udziału społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska.
- Uwzględnianie aspektów ekologicznych w planowaniu przestrzennym.
- Rozwój infrastruktury terenowej służącej poznawaniu przyrody: ścieżek edukacyjnych, tras rowerowych, muzeów przyrodniczych i izb edukacyjnych.

Priorytet 2. Zapewnienie ochrony racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych.

Kierunki działań:

- Ochrona przyrody i krajobrazu.
 - o Rozwój form ochrony przyrody.
 - o Zapewnianie integralności przyrodniczej województwa.
 - o Ochrona i restytucja elementów rodzimej przyrody.
 - o Ochrona różnorodności przyrodniczej w krajobrazie rolniczym.
 - o Ochrona różnorodności przyrodniczej w krajobrazie miejskim.
- Rozwijanie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.
- Racjonalne gospodarowanie zasobami wody.
- Ochrona przed powodzią.
- Ochrona zasobów wód podziemnych.
- Ochrona powierzchni ziemi.
- Właściwe gospodarowanie zasobami geologicznymi.
- Ochrona klimatu.

Priorytet 3. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Kierunki działań:

- Ograniczanie środowiskowych zagrożeń zdrowia i życia.
- Poprawa jakości powietrza poprzez redukcję emisji SO₂, NO_x i pyłu drobnego z procesów wytwarzania energii poprzez:
 - o likwidację lokalnych kotłowni o dużej emisji i rozbudowę sieci ciepłowniczej,
 - o zamianę kotłowni węglowych na obiekty niskoemisyjne,
 - o instalowanie wysokosprawnych urządzeń ciepłowniczych i budowę nowoczesnych sieci ciepłowniczych,
 - o instalowanie i modernizacja urządzeń ochrony powietrza,
 - o prowadzenie kontroli prawidłowości eksploatacji urządzeń energetycznych,
 - o rozbudowę sieci gazowej (przesyłowej i rozdzielczej) województwa,
 - o zmniejszanie zapotrzebowania na energię: stosowanie energooszczędnych technologii
- w gospodarce, dokonywanie termomodernizacji budynków, wprowadzanie

nowoczesnych systemów grzewczych w domach jednorodzinnych, zmniejszanie strat energii w systemach przesyłowych (elektroenergetycznych i cieplnych);

- Poprawa jakości wód.
- Doskonalenie gospodarki odpadami.
- Ograniczanie oddziaływania hałasu i pól elektromagnetycznych.

W dokumencie zmiany studium określono następujące cele przyrodnicze: zachowanie i poprawa jakości zasobów środowiska przyrodniczego przy racjonalizacji ich wykorzystania, poprawa jakości wód powierzchniowych, rekultywacja terenów zdegradowanych (wzrost i „dzikich” wysypisk śmieci), redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza, zachowanie heterogenicznego charakteru krajobrazu (mozaika zbiorowisk leśnych, użytków zielonych, gruntów ornych, zadrzewień, oczek wodnych, torfowisk, bagien), zachowanie walorów środowiska przyrodniczego poprzez egzekucję obowiązujących zasad zagospodarowania terenów w działalności planistycznej i inwestycyjnej. Wymienione cele wpisują się w w/w kierunki działań określone w Programie ochrony środowiska województwa warmińsko – mazurskiego na lata 2011 – 2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015 – 2018.

STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNO – GOSPODARCZEGO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO DO ROKU 2020.

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa jest częścią zintegrowanego planowania regionalnego. Sposobem przełożenia celów strategicznych na przestrzenne jest ich odniesienie do trzech głównych elementów zagospodarowania przestrzennego, jakimi są środowisko przyrodnicze, osadnictwo i infrastruktura techniczna. W systemie tym strategia spełnia rolę założeń rozwoju, określa cele rozwoju oraz kierunki działań, natomiast plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego określa politykę przestrzenną, której realizacja służy osiągnięciu celów rozwoju określonych w strategii.

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego zawiera cel nadrzędny – wizję, do którego należy dążyć: Zasobne i gospodarne Warmia i Mazury – regionem czystego powietrza, wód i żywności o wysokiej jakości.

Jest to cel ponadczasowy, kumulujący wszystkie aspekty rozwoju społeczno-gospodarczego charakterystyczne dla naszego regionu. Realizacji celu wizji służą cele główne o długim horyzoncie czasu. Zmieniają się one lub tylko modyfikują wraz z rozwojem społeczno-gospodarczym. W obecnie uchwalonej *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego* określony został następujący cel główny: Rozwój Warmii i Mazur na rzecz spójności ekonomicznej, społecznej i przestrzennej w jednoczącej się Europie.

Cel główny ma być osiągnięty poprzez realizację wyszczególnionych w Strategii (...) celów strategicznych i operacyjnych oraz najważniejszych działań. Aspekt przestrzenny mają następujące cele strategiczne:

- 1) Wzrost konkurencyjności gospodarki:
 - a) Wzrost potencjału turystycznego.
 - b) Wzrost liczby miejsc pracy.
- 2) Wzrost aktywności społecznej.
 - a) Wzrost dostępności mieszkań.
 - b) Wzrost aktywności bazy sportowo-rekreacyjnej.
 - c) Poprawa jakości i ochrony środowiska.
- 3) Wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych.
 - a) Zwiększenie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz wewnętrznej spójności.
 - b) Dostosowanie do potrzeb sieci nośników energii.
 - c) Monitoring środowiska.

Wyżej wymienione cele strategiczne znalazły swoje odzwierciedlenie w zdefiniowanych celach zagospodarowania przestrzennego województwa, w polityce przestrzennej poprzez określenie zasad i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz wskazania obszarów realizacji zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Strategia wskazuje, że problemy dotyczące gospodarki, zasobów ludzkich oraz infrastruktury i aspektów przestrzennych najbardziej widoczne są na obszarach wiejskich, które jednocześnie pozbawione są wielu atutów decydujących o możliwościach oddolnego pobudzania rozwoju. Słabość wsi pod względem przedsiębiorczości, zasobów ludzkich oraz wyposażenia infrastrukturalnego powoduje, że mieszkańcy obszarów wiejskich są zmuszeni poszukiwać alternatywnych źródeł dochodów. Poprawa spójności wewnętrznej województwa warmińsko-mazurskiego oznacza wyrównywanie dysproporcji rozwojowych we wszystkich aspektach: ekonomicznym, przestrzennym i społecznym.

W dokumencie projektu zmiany studium w zakresie celów społecznych wskazano m.in. zapewnienie dogodnych warunków zamieszkania, zapewnienie właściwego wyposażenia w usługi niekomercyjne, szczególnie usługi oświaty i kultury, zapewnienie właściwych warunków pracy i

wypoczynku, zapewnienie właściwego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i komunikację, zapewnienie optymalnego dostępu do usług i handlu zarówno dla mieszkańców, jak i turystów; w zakresie celów ekonomicznych wskazano m.in. rozwój lokalnego rynku pracy, tworzenie warunków do dalszego rozwoju produkcji i usług ponadlokalnych, rozwój małych i średnich przedsiębiorstw o niskiej uciążliwości dla środowiska. Wymienione cele wpisują się w w/w kierunki działań określone Strategii rozwoju społeczno – gospodarczego województwa warmińsko – mazurskiego do roku 2020.

STRATEGIA ROZWOJU TURYSTYKI WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO.

Strategia rozwoju turystyki w województwie warmińsko-mazurskim jest dokumentem stanowiącym rozwinięcie „Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego” w obszarze „Turystyka”, w związku z tym punktem wyjścia do sformułowania wizji jej rozwoju jest cel strategiczny Turystyka wiodącą dziedziną gospodarki Warmii i Mazur.

Z uwagi na wskazane w bilansie strategicznym ograniczenia trudnym, ale nie niemożliwym zadaniem będzie, by w okresie objętym horyzontem czasowym strategii, turystyka stała się wiodącą dziedziną gospodarki, gdzie za kryteria podstawowe zostały przyjęte: tworzenie miejsc pracy i udział w produkcji województwa. Z uwarunkowań przedstawionych w diagnozie jednoznacznie wynika, iż funkcja turystyczna będzie miała dla rozwoju województwa charakter decydujący. Z istoty turystyki jako zjawiska interdyscyplinarnego wynika, że turystyka musi być dziedziną integrującą różne obszary gospodarki i życia społecznego oraz generatorem korzystnych sprzężeń zwrotnych. Stąd koniecznym jest uwzględnienie tego faktu w strategii. W województwie warmińsko-mazurskim, charakteryzującym się w dalszym ciągu najwyższym wskaźnikiem bezrobocia w kraju, turystyka stwarza szansę tworzenia nowych miejsc pracy, przyspieszenia rozwoju województwa, wzrostu dochodów mieszkańców, awansu cywilizacyjnego wielu małych miejscowości, wymuszenia konsekwentnej ochrony środowiska i pozyskiwania na ten cel środków. Dlatego strategia rozwoju turystyki obejmuje w tym samym stopniu oddziaływania bezpośrednie na tę branżę, jak i na te dziedziny, w których możliwe jest wywołanie efektu mnożnikowego.

Wychodząc z tego założenia, wizja rozwoju turystyki województwa warmińsko-mazurskiego jest sformułowana następująco Turystyka wiodącą dziedziną gospodarki Warmii i Mazur generującą nowe miejsca pracy i wzrost dochodów ludności; Poprzez ochronę i kontrolowany rozwój posiadanych zasobów naturalnych i kulturowych Warmia i Mazury staną się synonimem miejsca generującego produkty turystyczne wysokiej jakości, skutecznie konkurującego zarówno na rynku krajowym, jak i na rynkach zagranicznych.

Konkurencyjność województwa w obszarze turystyki może być zapewniona tylko poprzez całkowite ukierunkowanie na rynek, co oznacza, iż rozwój podaży – na przykład bazy noclegowej, atrakcji i usług turystycznych – musi być ukierunkowany na sprostanie wymaganiom popytowym.

W Strategii określono trzy priorytety rozwojowe, do których zaliczono:

1. rozwój regionalnych produktów turystycznych,
2. skuteczna promocja produktów turystycznych,
3. rozwój aktywności społecznej i kadr oraz branżowych struktur organizacyjnych.

Uchwalenie projektu zmiany studium pozwoli na realizację w/w celów poprzez umożliwienie rozwoju walorów i atrakcji turystycznych oraz rozwoju infrastruktury na terenie gminy i miasta Biskupiec.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU OLSZTYŃSKIEGO NA LATA 2013-2016 Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2017-2020

Program opracowany został na podstawie dokumentów i aktów prawnych z zakresu polityki ekologicznej Państwa, dokumentów określających strategię rozwoju województwa i powiatu olsztyńskiego, ustaw i rozporządzeń dotyczących ochrony środowiska, dostępnych informacji o stanie środowiska i jego zagrożeniach oraz przewidywanych źródłach finansowania zadań opisanych w Programie. Program został sporządzony z uwzględnieniem specyfiki oraz rzeczywistych potrzeb i możliwości Powiatu

Przy określaniu celów i kierunków działań skoncentrowano uwagę na zagadnieniach, które mogą i powinny być podejmowane przez władze powiatowe i gminne, z pominięciem tych, których nie obejmują kompetencje samorządów lokalnych.

Celem Programu Ochrony Środowiska jest: Ochrona zasobów naturalnych, poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego w powiecie olsztyńskim.

Priorytety:

- I. Doskonalenie działań systemowych
- II. Zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych
- III. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

Priorytet I: Doskonalenie działań systemowych

Kierunki działań i sposoby ich realizacji:

- I.1. Uwzględnianie zasad ochrony środowiska w strategicznych programach rozwoju powiatu i gmin.
- I.2. Rozwój współpracy międzyregionalnej dla realizacji celów Programu Ochrony Środowiska.
- I.3. Poprawa skuteczności działań administracyjnych poprzez: a) doskonalenie nadzoru oraz współdziałania służb w zakresie zwalczania przestępstw i wykroczeń przeciwko przepisom ochrony przyrody i środowiska, b) poszerzanie wiedzy ekologicznej i doskonalenie kompetencji osób prowadzących postępowania związane z wydawaniem pozwoleń, zezwoleń, decyzji, koncesji i innych dokumentów, dotyczących prowadzenia działalności mającej wpływ na środowisko, c) kierowanie się zasadą przezorności i prewencji przy określaniu warunków realizacji nowych inwestycji.
- I.4. Wzrost udziału społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska poprzez: a) doskonalenie systemu udostępniania społeczeństwu informacji o środowisku i jego ochronie przez organy administracji samorządowej wszystkich szczebli, a także inne podmioty powołane do wykonywania zadań publicznych, dotyczących środowiska i jego ochrony, b) wspieranie rozwoju szkolnej edukacji w zakresie ochrony przyrody i środowiska, c) zapewnienie udziału pozarządowych organizacji ekologicznych w gremiach podejmujących decyzje dotyczące ochrony środowiska, d) rozwój współpracy z mediami w zakresie upowszechniania informacji o środowisku i jego ochronie;
- I.5. Uwzględnianie aspektów ekologicznych w planowaniu przestrzennym poprzez: a) dążenie do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmującego całe obszary gmin, b) uwzględnianie w studiach oraz planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska, gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej, w szczególności wynikających z opracowań ekofizjograficznych, prognoz oddziaływania na środowisko, wyników monitoringu środowiska oraz wynikających z występowania przedmiotów ochrony, c) ustalenie przebiegu i praktyczną realizację koncepcji zagospodarowania korytarzy ekologicznych w północnej części powiatu, d) doskonalenie ochrony krajobrazu kulturowego, realizację Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Olsztyńskiego.
- I.6. Wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa poprzez: I.6.1. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, w tym: a) popularyzację wiedzy o środowisku i jego ochronie przez media, publikacje i Internet, b) propagowanie sprzyjających ochronie środowiska zachowań konsumenckich, c) promocję proekologicznych form gospodarowania, eko- i agroturystyki, zdrowej żywności i zdrowego trybu życia, d) podejmowanie akcji i działań na rzecz aktywnej ochrony środowiska w powiecie i gminach oraz upowszechnianie informacji o walorach przyrodniczych i kulturowych regionu, e) organizowanie konkursów, wystaw, akcji, kampanii i festynów ekologicznych; I.6.2. Wspieranie działalności edukacyjnej prowadzonej przez samorządy i ich jednostki organizacyjne, ekologiczne organizacje pozarządowe i Lasy Państwowe; I.6.3. Opracowanie i realizację lokalnych programów edukacyjnych uwzględniających specyfikę środowiska, lokalną tożsamość i tradycję kulturową, dla różnych grup odbiorców; I.6.4. Rozwój infrastruktury terenowej służącej poznawaniu przyrody: ścieżek edukacyjnych, tras rowerowych, muzeów przyrodniczych i izb edukacyjnych.

Priorytet II: Zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych.

Kierunki działań i sposoby ich realizacji:

- II.1. Ochrona przyrody i krajobrazu: II.1.1 Utrzymanie istniejących form ochrony przyrody w powiecie, wspieranie inicjatyw prowadzących do ich powiększania i powoływania nowych; II.1.2. Wspieranie wykonywania inwentaryzacji, waloryzacji i monitoringu różnorodności biologicznej; II.1.3. Wspieranie realizacji planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, w szczególności na gruntach nie stanowiących własności Skarbu Państwa; II.1.4. Podejmowanie i wspieranie działań mających na celu eliminację ekspansywnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla rodzimej przyrody; II.1.5. Ochrona różnorodności przyrodniczej w krajobrazie rolniczym poprzez: a) promocję i realizację programów rolnośrodowiskowych, wdrażanie na obszarach cennych przyrodniczo proekologicznych form gospodarowania, b) wspieranie gospodarowania na ekstensywnie użytkowanych łąkach i pastwiskach, c) powstrzymywanie sukcesji i ograniczanie zalesień na obszarach nieleśnych o wysokiej wartości przyrodniczej, d) zachowanie i odtwarzanie łąk, remiz, zadrzewień, zakrzaczeń i małych zbiorników wodnych, e) utrzymanie i tworzenie różnych form zadrzewień nierozdzielnie związanych z przestrzenią krajobrazu kulturowego; II.1.6. Ochrona różnorodności przyrodniczej w krajobrazie miejskim poprzez: a) zachowanie, powiększanie i pielęgnację terenów zielonych w miastach, b) wprowadzanie do zieleni miejskiej nasadzeń rodzimych gatunków drzew i krzewów przy stopniowej eliminacji gatunków obcych; II.1.7. Nadzór nad gospodarką leśną w lasach nie stanowiących

własności Skarbu Państwa, sporządzanie, uzupełnianie, aktualizacja i realizacja uproszczonych planów urządzania lasów.

- II.2. Racjonalne gospodarowanie zasobami wody: II.2.1. Ochrona przed deficytem wody poprzez: a) realizację projektów mających na celu zapewnienie odpowiedniej ilości wody na potrzeby ludności i gospodarki, b) utrzymanie i modernizację systemów melioracyjnych, w tym urządzeń piętrzących wodę, umożliwiających sterowanie odpływem i zmniejszenie nierównomierności przepływu cieków, z uwzględnieniem wymogów zachowania ciągłości morfologicznej cieków, c) poprawę zdolności retencyjnych poprzez ochronę retencji naturalnej, instalowanie urządzeń regulujących odpływ wód, d) utrzymanie i odnawianie urządzeń melioracji szczegółowych z uwzględnieniem wymogów ochrony cennych siedlisk przyrodniczych zależnych od wód, e) dążenie do maksymalizacji oszczędności zasobów wodnych przeznaczonych na cele przemysłowe i konsumpcyjne, wprowadzanie wodooszczędnych technologii produkcji, propagowanie zachowań sprzyjających oszczędzaniu wody; II.2.2. Ochrona przed powodzią poprzez: a) wyznaczenie obszarów zalewowych tam, gdzie nie zostały jeszcze wyznaczone, b) aktualizację powiatowego planu zarządzania kryzysowego wraz z planem ochrony przed powodzią przy współdziałaniu z gminami, c) systematyczną konserwację brzegów cieków wodnych, d) prawidłową eksploatację i konserwację systemów melioracyjnych i urządzeń wodnych, e) ograniczenie budownictwa na terenach zalewowych i zagrożonych podtopieniami; II.2.3. Ochrona zasobów wód podziemnych poprzez: a) odpowiednie zagospodarowanie i użytkowanie stref ochrony ujęć wód, b) likwidację nieczystych ujęć wody.
- II.3. Ochrona powierzchni ziemi poprzez: a) upowszechnianie zasad dobrej praktyki rolniczej oraz doskonalenie doradztwa rolniczego, b) przeciwdziałanie erozji gleb poprzez wprowadzanie trwałej pokrywy roślinnej oraz stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych, c) przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogenne, w szczególności zapobieganie dewastacji gleb hydrogenicznych, d) zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych, dla przywrócenia im funkcji przyrodniczej, rekreacyjnej lub rolniczej, e) promocję rolnictwa ekologicznego i rolnictwa integrowanego, f) stosowanie urządzeń zabezpieczających glebę przed zanieczyszczeniem.
- II.4. Właściwe gospodarowanie zasobami geologicznymi poprzez: a) budowę i modernizację urządzeń służących do poboru wody i sieci wodociągowych, b) ograniczenie zużycia wody z ujęć podziemnych do celów przemysłowych, c) eliminację nielegalnej eksploatacji kopalin.
- II.5. Ochrona klimatu poprzez: a) promocję wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w szczególności mini- i mikroenergetyki, w celu zapewnienia wzrostu udziału OZE w bilansie energii pierwotnej, b) rozwój małych instalacji OZE, wspieranie produkcji instalacji OZE, c) opracowanie powiatowego programu wykorzystania OZE, pracę nad programem niskowęglowego rozwoju powiatu, d) zwiększanie efektywności energetycznej gospodarki i ograniczanie zapotrzebowania na energię, e) prowadzenie gospodarki leśnej w sposób zapewniający przyrost zasobności drzewostanów (kumulację dwutlenku węgla).
- II.6. Doskonalenie gospodarowania zasobami energetycznymi, sporządzanie przez poszczególne gminy planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

Priorytet III: Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Kierunki działań i sposoby ich realizacji:

- III.1. Ograniczanie środowiskowych zagrożeń zdrowia i życia: III.1.1. Koordynacja działań z zakresu monitoringu zagrożeń dla zdrowia mieszkańców poprzez: a) analizowanie sytuacji dotyczącej stanu zaopatrzenia ludności w wodę do picia o dobrej jakości, monitoring jakości wody pitnej oraz, w miarę potrzeb, inicjowanie działań naprawczych, b) zbieranie i udostępnianie informacji na temat zagrożeń dla zdrowia społeczeństwa (zarówno nagłych, jak i długotrwałych), c) wykonywanie analiz ryzyka zdrowotnego dla procedur związanych z dopuszczaniem inwestycji do realizacji, d) poprawę technicznego wyposażenia służb kontrolnych w nowoczesny sprzęt oraz sieci alarmowe, e) wspieranie akcji edukacyjno-szkoleniowych dla służb zakładów przemysłowych i pracowników administracji publicznej w zakresie zapobiegania awariom oraz skażeniom środowiska; III.1.2. Skuteczny nadzór nad instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami awarii przemysłowych powodujących zanieczyszczenie środowiska; III.1.3. Aktualizacja powiatowego planu zarządzania kryzysowego; III.1.4. Doposażenie wyspecjalizowanych jednostek w sprzęt do wykrywania i lokalizacji awarii, likwidacji oraz analizy skutków tych awarii.
- III.2. Poprawa jakości powietrza: III.2.1. Redukcja emisji SO₂, NO_x i pyłu drobnego z procesów wytwarzania energii poprzez: a) likwidację lokalnych kotłowni węglowych, zamiana na obiekty niskoemisyjne, b) instalowanie wysokosprawnych urządzeń ciepłowniczych i budowę nowoczesnych sieci ciepłowniczych na obszarach zwartej zabudowy, c) instalowanie i modernizacja urządzeń ochrony powietrza, d) prowadzenie

kontroli prawidłowości eksploatacji urządzeń energetycznych, e) rozbudowę sieci gazowej (przesyłowej i rozdzielczej) na terenie powiatu, f) zmniejszanie zapotrzebowania na energię: stosowanie energooszczędnych technologii w gospodarce, dokonywanie termomodernizacji budynków, wprowadzanie nowoczesnych systemów grzewczych w domach jednorodzinnych, zmniejszanie strat energii w systemach przesyłowych (elektroenergetycznych i cieplnych); III.2.2. Ograniczenie emisji ze środków transportu poprzez: a) modernizację taboru samochodowego i promocję korzystania z publicznych środków transportu, b) poprawę jakości dróg i organizacji ruchu kołowego; III.2.3. Opracowanie gminnych planów zaopatrzenia w ciepło, z uwzględnieniem potencjału energii odnawialnej możliwej do wykorzystania; III.2.4. Opiniowanie i wspieranie realizacji programu ochrony powietrza dla strefy warmińskomazurskiej po jego opracowaniu przez Zarząd województwa.

- III.3. Poprawa jakości wód poprzez: a) budowę nowych i modernizację istniejących oczyszczalni ścieków oraz rozbudowę sieci kanalizacyjnych, b) osiąganie wymaganych prawem norm jakości ścieków oczyszczonych, c) budowę systemów kanalizacji sanitarnej na terenach pozbawionych izolacji od użytkowych warstw wodonośnych oraz o izolacji nieciągłej lub słabej przed dopływem zanieczyszczeń, d) budowę systemów kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich, w miejscowościach zwodociagowanych, na obszarach zlewni pojeziernych i w skupiskach zabudowy rekreacyjnej zlokalizowanej nad jeziorami, e) budowę przydomowych oczyszczalni ścieków dla posesji rozproszonych lub poza zasięgiem istniejących i projektowanych sieci kanalizacyjnych, f) prowadzenie rejestru zbiorników bezodpływowych, kontrolę ich stanu oraz umów na opróżnianie, g) wyposażenie istniejących sieci kanalizacji deszczowej w urządzenia podczyszczające oraz budowę systemów kanalizacji deszczowej na terenach zurbanizowanych, h) wyposażenie jak największej liczby gospodarstw rolnych w zbiorniki na gnojowicę i płyty obornikowe, stosowanie zasad dobrej praktyki rolniczej, i) utrzymywanie trwałej pokrywy roślinnej i ograniczanie zabudowy strefy brzegowej wód;
- III.4. Doskonalenie gospodarki odpadami: Realizacja wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, w tym m.in.: a) zapobieganie powstawaniu odpadów, b) doskonalenie systemu selektywnej zbiórki i odbioru selektywnie zebranych odpadów, c) monitoring zamkniętych składowisk odpadów, d) wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów, e) zintensyfikowanie edukacji ekologicznej promującej zapobieganie powstawaniu odpadów i właściwe postępowanie z odpadami.
- III.5. Ograniczanie oddziaływania hałasu i pól elektromagnetycznych: III.5.1. Uwzględnianie w planowaniu przestrzennym ochrony przed hałasem, stosownie do wymogów ustawy Prawo ochrony środowiska, między innymi poprzez właściwe kształtowanie przestrzeni urbanistycznej; III.5.2. Opracowanie programów ochrony przed hałasem na terenach, gdzie przekracza on wartość dopuszczalną i realizacja przedsięwzięć technicznych i organizacyjnych dla zmniejszenia poziomu hałasu; III.5.3. Ograniczanie hałasu, zwłaszcza w osiedlach mieszkaniowych przez np. tworzenie stref wolnych od transportu, ograniczenie szybkości ruchu, tworzenie pasów zwartej zieleni ochronnej, budowę ekranów akustycznych; III.5.4. Poprawa stanu nawierzchni ulic i dróg, zapewnienie płynności ruchu; III.5.5. Stosowanie zabezpieczeń przed nadmiernym hałasem od urządzeń, maszyn, linii technologicznych, wymiana na urządzenia o mniejszej emisji hałasu; III.5.6. Wprowadzanie ograniczeń emisji hałasu na wodach i obszarach cennych przyrodniczo; III.5.7. Budowa tras rowerowych; III.5.8. Egzekwowanie zapisów zawartych w raportach oddziaływania źródeł pól elektromagnetycznych na środowisko dotyczących obszarów ograniczonego użytkowania.;
- III.6. Ograniczanie zagrożeń ze strony substancji chemicznych w środowisku poprzez: a) kontynuację krajowego programu usuwania azbestu, b) upowszechnianie zasad dobrej praktyki rolniczej, w tym prawidłowego stosowania środków chemicznych, c) propagowanie produktów z substancji ulegających biodegradacji (np. torby na zakupy).

W dokumencie zmiany studium określono następujące cele przyrodnicze: zachowanie i poprawa jakości zasobów środowiska przyrodniczego przy racjonalizacji ich wykorzystania, poprawa jakości wód powierzchniowych, rekultywacja terenów zdegradowanych (wyrubisk i „dzikich” wysypisk śmieci), redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza, zachowanie heterogennego charakteru krajobrazu (mozaika zbiorowisk leśnych, użytków zielonych, gruntów ornych, zadrzewień, oczek wodnych, torfowisk, bagien), zachowanie walorów środowiska przyrodniczego poprzez egzekucję obowiązujących zasad zagospodarowania terenów w działalności planistycznej i inwestycyjnej. Wymienione cele wpisują się w w/w kierunki działań określone w Programie ochrony środowiska powiatu olsztyńskiego na lata 2013 – 2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017 – 2020.

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W niniejszej prognozie zastosowano metodę opisową polegającą na szczegółowej analizie całości materiału składającego się na treść uwarunkowań, celów i kierunków zagospodarowania przestrzennego zawartych w projekcie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Biskupiec oraz analizę załącznika graficznego stanowiącego integralną część opracowania.

Sposób opracowania niniejszej prognozy został podporządkowany metodologii właściwej dla planowania strategicznego, w którym nakreśla się jedynie kierunki działań, po to żeby w podejmowanych następnie opracowaniach planistycznych (miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego) określić szczegółowe rozwiązania.

Pierwszym etapem prac nad prognozą było rozpoznanie uwarunkowań środowiska w oparciu o dostępne materiały i dokumenty planistyczne, które następnie posłużyły do określenia diagnozy stanu środowiska na terenie miasta i gminy Biskupiec. Następnie zapoznano się z projektem zmiany studium oraz dokonano kilkukrotnych wizji terenowych. Wnioski wynikające z badania uwarunkowań środowiskowych stanowiły przesłanki przy konstruowaniu ostatecznych ustaleń projektu zmiany studium. W trakcie prac prowadzone były kilkukrotnie konsultacje branżowe pomiędzy projektantami projektu zmiany studium, a autorami niniejszej prognozy.

Do identyfikacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wykorzystano Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2010 Nr 213 poz. 1397 z późn. zm.).

Przed opracowaniem niniejszej Prognozy analizie poddano zawarte w projekcie zmiany studium ustalenia pozwalające określić potencjalne znaczące oddziaływania tych ustaleń na środowisko. Należy jednak pamiętać, iż są to ustalenia ogólne będące wytycznymi do opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w których określone zostaną szczegółowe parametry i wskaźniki zagospodarowania poszczególnych terenów.

Należy również podkreślić, iż na tym etapie planowania – opracowywania projektu zmiany studium, nie określa się jeszcze wszystkich inwestycji, które będą realizowane na obszarze miasta i gminy Biskupiec. Określa się jedynie tereny preferowane do zainwestowania lub zagospodarowania oraz ogólne warunki, jakie będą musiały być spełnione i zawarte w miejscowych planach zagospodarowania jako ustalenia, które z kolei będą podstawą procesów inwestycyjnych podejmowanych w mieście i gminie Biskupiec.

W procedurze rozpatrywania oddziaływań ustaleń projektu zmiany studium na środowisko uwzględniono wszystkie komponenty środowiska przyrodniczego. Ocenę przeprowadzono kompleksowo dla jednego wariantu ustaleń planistycznych określonych na drodze ustaleń – konsultacji wszystkich projektantów. W ocenie wykorzystano ogólną metodę prostego prognozowania, posługując się metodą analogii do oddziaływań istniejących tego typu przedsięwzięć jak.: dróg, linii elektroenergetycznych, terenów zabudowy mieszkaniowej, usługowej, turystycznych i rekreacyjnej, urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, itd.

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Zgodnie z art. 32 ustawy planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 23 marca 2003r. (tj. Dz. U. 2015 poz. 199 z późn. zm.) organ sporządzający studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Burmistrz Miasta i Gminy) zobowiązany jest przynajmniej raz w czasie kadencji rady na przeprowadzenie analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na terenie miasta i gminy, w tym skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu Studium.

Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu Studium przedstawiają się następująco:

- Prowadzenie rejestru miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- Rejestrowanie wniosków o sporządzenie miejscowych planów lub ich zmianę,
- Rejestrowanie wniosków o zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze bądź zmiany funkcji terenu,
- Ocenę zgodności wydanych decyzji i pozwoleń budowlanych z projektem,
- Ocena i aktualizacja form ochrony przyrody i najcenniejszych siedlisk przyrodniczych,
- Ocena warunków i jakości klimatu akustycznego,

- Oceny rozwoju gospodarczego,
- Powierzchnię urządzonych terenów zieleni.

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi, będzie monitorowana przez ograny ochrony środowiska, w każdym przypadku lokalizacji inwestycji mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w postępowaniach w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W przypadku lokalizacji inwestycji, względem której stwierdzono okoliczności wskazujące na możliwość negatywnego oddziaływania na środowisko organ ochrony środowiska może zobowiązać inwestora do sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Ponadto zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001r. (tj. Dz. U. 2013 poz. 1232 z późn. zm.) monitoring jakości powietrza, wód, gleb i ziemi oraz poziomu hałasu i pól elektromagnetycznych jest prowadzony w ramach państwowego monitoringu środowiska, przez wojewódzki inspektorat ochrony środowiska, a na szczeblu samorządowym, przez starostę powiatowego lub podmiot gospodarczy. Zgodnie z ustawą prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994r. (tj. Dz. U. 2013 poz. 1409 z późn. zm.) użytkowane już obiekty budowlane powinny być poddawane okresowej kontroli, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu m.in. stanu technicznego instalacji służących ochronie środowiska.

Zgodnie z art. 10 Dyrektywy 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w celu uniknięcia powielania monitoringu raporty o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska powinny być przekazywane do Urzędu Miasta i/lub Gminy.

4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Z uwagi na zasięg projektowanych sposobów zagospodarowania oraz położenia w odległości około 45 km od granic państwa wyklucza się możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko istniejących i planowanych przedsięwzięć zlokalizowanych na terenie miasta i gminy Biskupiec.

5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY JEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

1.1. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA

POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Gmina Biskupiec położona jest w centralnej części województwa warmińsko-mazurskiego stanowiąc geometryczne centrum województwa. Omawiany teren graniczy z gminami: od północy – Kolno; od wschodu – Sorkwity; od południa – Dźwierzuty; od zachodu – Barczewo; od północnego zachodu – Jeziorany. Wraz z gminą Kolno gmina Biskupiec stanowi najbardziej wysuniętą na wschód część terytorium powiatu ziemskiego olsztyńskiego.

Gmina Biskupiec jest gminą miejsko-wiejską, na terenie której według dotychczasowych opracowań dominowała funkcja produkcji rolnej, zaś uzupełniały ją funkcje produkcji leśnej i turystyki oraz działalności przemysłowej.

Powierzchnia gminy Biskupiec wynosi 290,38 km² (co stanowi około 1,2% powierzchni województwa warmińsko-mazurskiego).

Ośrodek gminny, którym jest dawne miasto powiatowe Biskupiec, leży przy skrzyżowaniu dróg krajowych nr 16 (około 35 km na wschód od Olsztyna) i nr 599 (około 38 km na północ od Szczytna). Droga krajowa nr 599 po minięciu skrzyżowania z drogą nr 16 staje się drogą krajową nr 589 wiodącą do Bartoszyca, gdzie łączy się z drogą krajową nr 51 biegnącą aż do granic państwa. Droga krajowa nr 16, stanowiąca równoleżnikową oś komunikacyjną gminy, jest również osią komunikacyjną całego województwa warmińsko-mazurskiego na kierunku wschód – zachód. Drogi krajowe nr 599 i nr 589 stanowią południkową oś komunikacyjną gminy, równocześnie są alternatywną trasą (równoległą do tras krajowych nr 7 i nr 51) połączenia Warszawa – Pułtusk – Przasnysz – Szczytno – Biskupiec – Bartoszyce – do przejścia granicznego w Bezledach.

Pod względem administracyjnym gmina podzielona jest na 27 jednostek pomocniczych – sołectw, w ramach których znajdują się 53 miejscowości wiejskie oraz miasto Biskupiec.

POŁOŻENIE FIZYCZNOGEOGRAFICZNE I RZEŻBA TERENU

Dominującym elementem rzeźby terenu jest pofałdowany obszar moreny dennej. Mniej licznie reprezentowane są słabo przekształcone formy akumulacji – równiny sandrowe oraz,

zwłaszcza w południowej części gminy, wały moren czołowych. Pamiątką po ustępującym lądolodzie z okresu zlodowacenia bałtyckiego są również liczne na omawianym terenie jeziora. Obszar gminy charakteryzuje się znacznie urozmaiconą hipsometrią. Zachodnia część gminy położona jest między 130 a 160 m n.p.m., natomiast znacznie bardziej wyniesiona wschodnia i południowo-wschodnia część znajduje się na poziomie 170 do ponad 200 m n.p.m. Różnica wysokości względnych wynosi 97,4 m.

Ukształtowanie powierzchni jest konsekwencją położenia geograficznego gminy na pograniczu dwóch jednostek fizycznogeograficznych: Pojezierze Olsztyńskie (zachodnia część gminy) i Pojezierze Mrągowskie (wschodnia część gminy). Obie jednostki wyodrębniono w granicach makroregionu Pojezierze Mazurskie stanowiącego część prowincji Niż Środkowoeuropejski.

Pojezierze Olsztyńskie zasięgiem swym odpowiada zasięgowi wyodrębnionego w czasie ostatniego zlodowacenia płata lodowcowego tzw. lobu Łyny. Wysokości nad poziom morza moren czołowych osiągają przeciętnie 130-160 m. Obszar najniższej położony znajduje się na poziomie 122,6 m n.p.m. Jest to obniżenie terenu w okolicach miejscowości Kojtryny. Obniżenia międzymorenowe oraz dna rynien lodowcowych i mis jeziornych zajmują torfowiska i łąki.

Bardziej urozmaicona pod względem rzeźby terenu południowo-wschodnia część gminy Biskupiec należąca do Pojezierza Mrągowskiego stanowi wyniesiony teren, górujący nad sąsiadującym od zachodu Pojezierzem Olsztyńskim oraz od wschodu - Krainą Wielkich Jezior. Mezonegion ten charakteryzuje „garbaty” krajobraz pojezierny z kulminacjami dochodzącymi do ponad 200 metrów. Najwyżej położony punkt (220 m n.p.m.) znajduje się w rejonie Kobałt. Wzniesienia terenu porożcinane są szeregiem długich rynien jeziornych. Moreny czołowe z licznymi jeziorami rynnowymi o urozmaiconych brzegach tworzą niezwykle malowniczy krajobraz. Piękno krajobrazu mezonegionu wzbogacają kompleksy leśne, z których większe i bardziej zwarte występują w północnej i północno-wschodniej części gminy oraz w jej części centralnej i południowej.

STRUKTURA GMINY I JEJ ZRÓŻNICOWANIE PRZESTRZENNE

Pokrywa glebowa na terenie gminy i miasta Biskupiec charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem. Związane jest to przede wszystkim z urozmaiconą litologią, rzeźbą terenu, stosunkami wodnymi, szatą roślinną i warunkami klimatycznymi. Skałami macierzystymi dla gleb tego regionu są utwory czwartorzędowe, przede wszystkim plejstoceny - gliny, piaski i żwiry akumulacji wodnolodowcowej i lodowcowej. Do holocenów utworów glebotwórczych należą głównie piaski i żwiry rzeczne, torfy i mady.

Na terenie całej gminy przeważają gleby płowe, brunatne wylugowane i odgórnie oglejone wytworzone najczęściej z piasków gliniastych, glin lekkich i pyłów (przepuszczalność średnia do małej) oraz z piasków gliniastych i pyłów (średnia przepuszczalność). W północnej części gminy gleby te wykształciły się z glin zwałowych i iłów (bardzo mało przepuszczalne). W obniżeniach terenu, w miejscach wilgotnych powstały gleby hydrogeniczne: torfowe, mułowo-torfowe, murszowo-torfowe i murszowo-mineralne. W dolinach większych rzek wykształciły się kompleksy gleb glejowych, a w okolicach jeziora Dadaż - gleby torfowisk niskich.

Miasto i gmina Biskupiec położona jest w strefie klimatu wilgotnego, gdzie opady przewyższają parowanie. Efektem tego jest stale zachodzący proces przemiany gleb i przemieszczania składników mineralnych z poziomów powierzchniowych do poziomów głębszych. W wyniku tego procesu następuje tzw. bielcowanie gleb (głównie pod lasami iglastymi) i powstawanie gleb zbielcowanych. Pod lasami liściastymi i mieszanymi zachodzą procesy brunatnienia, które kształtują główną grupę gleb na terenie gminy.

Lasy na terenie miasta i gminy Biskupiec zajmują 7591 ha, w związku z czym lesistość gminy wynosi 26,61% i jest niższa niż lesistość województwa warmińsko-mazurskiego (30%) i lesistość kraju (27,9%). Zdecydowaną większość (95,1%) stanowią lasy państwowe administrowane przez Nadleśnictwo Mrągowo i Nadleśnictwo Wipsowo.

Zwarte kompleksy leśne występują w północnej i północno-wschodniej części gminy, w otoczeniu jeziora Dadaż, Korek, Białe i Golek, w centralnej części na północ od miasta Biskupiec oraz w południowej części gminy pomiędzy Rudziskami a Kobałtami. Pozostałe lasy cechuje znaczne rozproszenie stosunkowo niedużych powierzchni leśnych.

Cechą charakterystyczną zespołów leśnych jest dość duży udział monokultur iglastych. Panujące warunki klimatyczne i glebowe sprawiają, że głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna, chociaż udział jej jest mniejszy niż w innych częściach kraju. Ważnymi gatunkami lasotwórczymi jest również świerk, brzoza, dąb, olsza, modrzew, grab i jesion występujące w młodszych klasach wiekowych (głównie I-III).

Dominującymi typami siedliskowymi lasu są siedliska borowe: bór mieszany świeży i bór świeży, a siedliska lasowe - las mieszany świeży i las świeży zajmują znacznie mniejszą powierzchnię.

Lasy ochronne, do których należą lasy wchodzące w skład rezerwatów przyrody, stanowiące ostoje zwierzyny, lasy wodochronne, glebochronne, krajobrazowe i masowego wypoczynku zajmują na terenie gminy 378 ha (Nadleśnictwo Wipsowo).

Stan sanitarny drzewostanów regionu, w porównaniu z ostatnimi klęskowymi obszarami (m.in. gradacja przypłaszczka granatka), obecnie jest zadowalający i w skali kraju oceniany jako jeden z najlepszych. Lasy na terenie gminy zostały zaliczone do obszarów II stopnia zagrożenia pożarowego.

Lasy nadleśnictw przecinają liczne drogi asfaltowe i gruntowe, najczęściej o znaczeniu lokalnym, ale niektóre (np. DK-16) o dość dużym natężeniu ruchu samochodowego, stanowiące istotną barierę dla przemieszczania się zwierząt.

Lasy prywatne zajmują jedynie około 432 ha (*podana powierzchnia lasów prywatnych wynika z danych gromadzonych w ewidencji gruntów. Na terenie gminy występują powierzchnie zalesione, dla których nie zmieniono klasyfikacji gruntów i w ewidencji gruntów figurują np. jako grunty orne. Powierzchnia lasów oszacowana na podstawie wyników spisu rolnego wynosi natomiast 369 ha*), co stanowi 5,7% ogólnej powierzchni zalesionej gminy. Są to najczęściej rozproszone niewielkie kompleksy – od 10 arów do 4 ha. W większości nie przedstawiają one większej wartości gospodarczej, gdyż wiele z nich powstało na przykład na ścianie lasów z samosiewów gatunków lekko nasienne (głównie olszy, osiki, brzozy), rzadziej głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna i świerk. Lasy budują głównie drzewostany młodszych klas wieku (I, II), w znikomej ilości występują drzewostany przedrębne. Bardziej wartościowe z gospodarczego i przyrodniczego punktu widzenia kompleksy lasów prywatnych występują w okolicy Najdymowa i Czerwonki. Nadzór nad gospodarką w lasach niepaństwowych powierzony został nadleśnictwom. Dla tak niewielkich kompleksów lasów prywatnych, jakie występują na omawianym terenie, nie ma wymogu sporządzania planów urządzania, co też skutkuje bardzo ograniczonym zakresem wykonywanych prac pielęgnacyjnych, albo też prace takie nie są wykonywane w ogóle.

W 1996 r. opracowano gminny program zwiększenia lesistości gminy zakładający zalesienie w latach 1997-2020 łącznie 825,56 ha, w tym jedynie 9,37 ha gruntów znajdujących się w zarządzie lasów państwowych. Podkreślić należy również niewielkie zainteresowanie osób prywatnych zalesieniami – planowane zalesienie jedynie 105,72 ha. Znaczne powierzchnie gruntów do zalesienia przeznaczyła natomiast Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa. W związku z realizacją programu lesistość gminy wzrośnie do 28,1% (planowana średnia krajowa – 30%).

GEOLOGIA I GEOMORFOLOGIA

Gmina położona jest w skrajnej części wielkiej platformy wschodnioeuropejskiej. Od paleozoicznych struktur Europy Zachodniej oddziela ją synklinorium brzeżne. Platforma zbudowana jest ze skał metamorficznych i głębinowych – głównie z granitoidów (granity, granodioryty, sjenity), gnejsów, migmatyków i amfibolitów.

Na powierzchni prekambryjskiego podłoża Pojezierza Mazurskiego zalegają młodsze skały z ery paleozoicznej, mezozoicznej i kenozoicznej.

Na utwory powierzchniowe gminy Biskupiec składają się utwory czwartorzędowe wiekowo związane ze zlodowaceniem północno-polskim (utwory plejstoceńskie) oraz osady holocenne powstałe po zaniku lądolodu. Szczególną różnorodnością odznaczają się utwory plejstoceńskie. Obszarami ich największego zróżnicowania są okolice Biskupca i jeziora Dadaż. Reprezentowane są m.in. przez: utwory morenowe (gliny, piaski naglinowe, piaski całkowite i żwiry zwałowe), utwory pochodzenia wodnego (piaski i żwiry sandrowe, piaski i żwiry akumulacji szczelinowej, pyły i iły zastoiskowe) oraz utwory eoliczne (piaski wydymowe).

Na obszarze gminy Biskupiec osady holocenne występują przeważnie w postaci torfów i namulów występujących w obrębie bezodpływowych zagłębień w dolinach rzecznych i na obszarze wysoczyzn polodowcowych. Piaski i żwiry akumulacji rzecznej budują terasy zalewowe rzek lub wypełniają koryta rzek.

HYDROGRAFIA I HYDROGEOLOGIA

Obszar gminy Biskupiec ma charakter wododziałowy. Znaczna część gminy położona jest w dorzeczu Pregoty, a jedynie niewielkie fragmenty w południowo-wschodniej części położone są w dorzeczu Wisły. Przez teren gminy przebiega dział wodny I rzędu rozdzielający te dorzecza. W związku z wododziałowym położeniem z terenu gminy odpływają znaczne ilości wody, a tym samym zmniejsza się możliwość ich retencjonowania. Dla omawianego obszaru charakterystyczny jest szeroki przedział wahań odpływów oraz znaczna zmienność przepływów wód w poszczególnych ciekach. Duże oddziaływanie w wyrównywaniu odpływu mają przepływowe jeziora.

Sieć hydrograficzna gminy jest dobrze rozwinięta - pod wodami znajduje się 1800 ha gruntów. Wody powierzchniowe zdominowane są obszarowo przez jeziora, których na terenie gminy jest 17. W większości są to jeziora niewielkie, jedynie kilka przekracza powierzchnię 100 ha². Jeziorność obszaru gminy wynosi 5%. Obecność jezior znacznie podnosi walory estetyczne krajobrazu.

Największym jeziorem jest położone przy zachodniej granicy gminy jezioro Dadaż o powierzchni lustra wody 976,8 ha. Zlewnisko jeziora rozciąga się głównie w kierunku wschodnim, obejmując bez mała teren całej wschodniej części gminy Biskupiec i fragmenty gminy Barczewo. W strukturze użytkowania gruntów na terenie zlewni dominują przestrzennie użytki rolne.

Drugim co do wielkości zbiornikiem wodnym na terenie gminy Biskupiec jest jezioro Tejstymy o powierzchni zwierciadła wody 198,2 ha z wyspą o powierzchni 1,2 ha. Kolejnymi dużymi jeziorami są jeziora: Węgój, Kraksy, Pierwój i Stryjewskie.

Występujące na terenie gminy jeziora różnią się między sobą kształtem, pojemnością, głębokością maksymalną (od 5 do 38 m), stopniem rozwinięcia linii brzegowej i trofizmem. Wspólną cechą jest natomiast ich geneza - pochodzenie wszystkich związane jest z działalnością lądolodu lub wód roztopowych.

Wszystkie jeziora stanowią własność Skarbu Państwa i pozostają w administracji Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Cechą charakterystyczną sieci rzecznej wykształconej na terenie gminy Biskupiec jest jej młody wiek. System rzeczny ukształtował się dopiero w holocenie po wycofaniu lądolodu. Rzeki na terenie gminy bardzo często łączą ze sobą jeziora doprowadzając i odprowadzając z nich wodę, np. do jeziora Dadaż uchodzi kilka największych na terenie gminy rzek: Czerwonka wypływająca z jeziora Węgój, Biesówka wypływająca z jeziora Tejstymy oraz Dymier łącząca Dadaż z jeziorem Kraksy (różne odcinki rzeki mają odmienne nazwy: górny odcinek nosi nazwę Kanał Dymerski - Dymier, odcinek pomiędzy jeziorem Dadaż i jeziorem Pisz - Dadaż, pomiędzy jeziorami Pisz i Wadąg - Pisz Warmińska, a poniżej jeziora Wadąg - Wadąg). Sieć hydrograficzną gminy uzupełniają liczne niewielkie bezimienne ciekі bardzo często prowadzące wody okresowo oraz sztuczne rowy. Przez południową część gminy i miasto Biskupiec poprowadzony został Kanał Dymerski kończący swój bieg w jeziorze Kraksy.

Ważnym elementem hydrograficznym gminy znacznie urozmaicającym krajobraz są liczne mokradła i bagna powstałe w bezodpływowych zagłębieniach.

Gmina Biskupiec położona jest w zasięgu jednolitych części wód powierzchniowych Zlewnie JCWP RW7000255844579, Jeziorne JCWP Tejstymy, Jeziorne JCWP Dadaż, Jeziorne JCWP Rzeckie, Jeziorne JCWP Jełmuń, Jeziorne JCWP Węgój.

Główne poziomy wodonośne wód słodkich stanowiące jedyne źródło zaopatrzenia w wodę dla celów komunalnych i przemysłowych występują w utworach czwartorzędowych. Na obszarze opracowania rozpoznano dwa użytkowe horyzonty wodonośne wód podziemnych:

- Horyzont wodonośny wód podziemnych zalegający na głębokości 5-20 m, a na niektórych obszarach gminy również 0-5 m o lokalnym rozprzestrzenieniu. Jego wody ujmowane są przez część gospodarstw studniami kopanymi. Wody tego poziomu nie są izolowane od powierzchni terenu, przez co w znacznym stopniu narażone są na zanieczyszczenia.

- Horyzont wodonośny wód wgłębnych, gdzie warstwy wodonośne zalegają na głębokościach 20-100 m o regionalnym rozprzestrzenieniu i podstawowym znaczenie jako użytkowy poziom wodonośny, gdzie ujmowany jest studniami wierconymi. Wody tego poziomu są na ogół dobrze izolowane w sposób naturalny serią glin zwałowych, w związku z czym w niewielkim stopniu są narażone bezpośrednio na zanieczyszczenia z powierzchni terenu. Ze względu na izolację utworami nieprzepuszczalnymi, zasilanie warstw wodonośnych jest głównie podziemne.

Na terenie gminy Biskupiec wyznaczono jeden z Głównych Zbiorników Wód Podziemnych – czwartorzędowy Zbiornik Międzymorenowy Nr 208 Biskupiec. Jego szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 75 tys. m³/d, a średnia głębokość ujęć – 20 - 30 m.

Gmina Biskupiec położona jest w zasięgu jednolitych części wód podziemnych Podziemne JCW GW720020.

KLIMAT

Miasto i gmina Biskupiec leży w obrębie Mazursko-Białostockiego Regionu Klimatycznego. Klimat opisywanego terenu należy do typu klimatu pojeziernego odznaczającego się cechami przejściowymi od klimatu kontynentalnego do klimatu morskiego. Różnorodność klimatu wyraża się w znacznych wahanach temperatury i opadów w tych samych miesiącach poszczególnych lat. Średnie roczne temperatury wynoszą 7° C; średnia półrocza zimowego – 0° C, a półrocza letniego - 14° C. Długość bezmroźnego okresu wynosi średnio 125 dni. W pierwszej połowie maja niemal corocznie występują przymrozki. Średnie sumy roczne opadów dla terenu gminy wynoszą 550 mm, z przewagą opadów półrocza letniego. Średnia liczba dni z opadem wynosi około 160-170 rocznie.

Okres wegetacyjny trwa około 160-190 dni i znacznie różni się w poszczególnych latach, nawet o kilka tygodni.

Okres wczesnowiosenny charakteryzuje się często niedoborem opadów, co na glebach łatwo przepuszczalnych stwarza niedogodne warunki dla wegetacji roślin. Dominujące wiatry zachodnie, północno-zachodnie i południowo-zachodnie często uzyskują znaczne prędkości (nawet do 17 m/sek) i przechodzą w wichury, powodując straty w plonach i drzewostanach w postaci wywrotów i złomów.

KOPALINY

Zgodnie z informacjami umieszczona na stronie internetowej Państwowego Instytutu Geologicznego na obszarze gminy Biskupiec występują udokumentowane złoża kopalin wskazane w poniższej tabeli.

Tabela. Wykaz złóż kopalin udokumentowanych na terenie gminy Biskupiec.

Lp.	Nazwa złoża	Rodzaj surowca	Data decyzji zatwierdzającej / pisma przyjmującego dokumentację	Zasoby bilansowe (tys. ton)	Powierzchnia (ha)
1	Labuszewo	kruszywo naturalne	18.01.2011	1917,13	11,2
2	Biesówko III	kruszywo naturalne	10.02.2010	1905,02	12,6
3	Biesówko II	kruszywo naturalne	10.02.2010	4633,72	33,6
4	Botowo IV	kruszywo naturalne	16.12.2009	558,22	1,58
5	Botowo III	kruszywo naturalne	03.02.2009	1513,68	9,16
6	Botowo II	kruszywo naturalne	10.02.2009	2354,36	8,3
7	Botowo MU	kruszywo naturalne	06.08.2008	332,91	1,96
8	Parlice II	surowce ilaste ceramiki budowlanej	15.11.1994	267 tys. m ³	7,2
9	Rasząg	kruszywo naturalne	27.03.1992	24370,0	120,25
10	Biskupiec Zameczek	kruszywo naturalne	20.02.1991	196,06	2,06
11	Rudziska	kruszywo naturalne	13.05.1986	1169,0	6,57
12	Kobuły	kruszywo naturalne	09.05.1986	17130,0	77,8
13	Biskupiec	kruszywo naturalne	02.04.1985	300,7	2,19
14	Rukławki	kruszywo naturalne	04.10.1962	3054,0	21
15	Kobuły I	kruszywo naturalne	03.10.2012	313,07	2,5
16	Zabrodzie	kruszywo naturalne	22.08.2012	112,31	1,69
17	Parlice Wielkie	kruszywo naturalne	24.08.2012	253,85	1,34
18	Parlice Wielkie	surowce ilaste ceramiki budowlanej	24.08.2012	1199,59 tys. m ³	25,78
19	Botowo	kruszywo naturalne	27.08.2012	3244	25,1

W granicach gminy Biskupiec zaznaczono niżej wymienione tereny górnicze.

Tabela. Tereny górnicze w granicach gminy Biskupiec.

Lp.	Nazwa obszaru	Nr w rejestrze	Złoże
8.	Parlice Wielkie 1 – Pole A5, Pole A6	10-14/4/364/a,b	Parlice Wielkie 1
9.	Botowo III	10-14/4/368	Botowo III
10.	Botowo MU	10-14/5/410	Botowo MU
11.	Rasząg – Pole A	10-14/5/437/a	Rasząg
12.	Rasząg – Pole B	10-14/5/437/b	Rasząg
13.	Rasząg – Pole C	10-14/5/437/c	Rasząg
14.	Botowo II	10-14/4/367	Botowo II

Na terenie gminy Biskupiec nie występują obiekty i obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny. Parametry filaru ochronnego należy wyznaczyć w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uwzględniając aktualne przepisy odrębne oraz szczegółowe badania i analizy.

PRAWNE FORMY OCHRONY PRZYRODY

Znaczna część terenów gminy Biskupiec włączona została w granice Systemu Obszarów Chronionych województwa warmińsko-mazurskiego (SOCh). Elementami SOCh na terenie gminy są: rezerваты przyrody, użytki ekologiczne, obszary chronionego krajobrazu oraz obszary zlewni jezior. Dodatkowo, System Obszarów Chronionych uzupełniają zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i obszary NATURA 2000 oraz pomniki przyrody.

Rezerваты przyrody:

Na terenie gminy ustanowiono dwa rezerваты przyrody zajmujące łącznie 52,02 ha, co stanowi 0,18% powierzchni gminy.

- „Dębowo” – rezerwat leśny utworzony na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa z dnia 20.11.1954 r. (MP Nr 119, poz. 1682) zajmujący powierzchnię 24,72 ha. Jest to jeden z najstarszych rezerwatów utworzonych na terenie Pojezierza Mazurskiego. Rezerwat został utworzony w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych lasu bukowego o cechach zespołu naturalnego będącego równocześnie najdalej wysuniętym na wschód naturalnym stanowiskiem tego gatunku. Lokalizacja rezerwatu w pobliżu ruchliwej szosy i często odwiedzanego pobliskiego jeziora Stryjewskiego powoduje, że rezerwat nie stanowi istotnej ostoji zwierzyzny. Wiele obserwowanych tutaj gatunków należy zaliczyć do przechodnich lub na przelotach.
- „Zabrodzie” – rezerwat florystyczny utworzony na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 23 czerwca 1972 r. (MP Nr 36 z 1987 r., poz. 202) zajmujący powierzchnię 27,3 ha. Rezerwat został utworzony w celu zachowania, ze względów naukowych i dydaktycznych, stanowisk brzozy niskiej (*Betula humilis*) oraz fragmentu boru bagiennego zachowanego w stanie naturalnym. Należy przy tym podkreślić, że brzoza niska, która była jednym z głównych celów ochrony, dla którego utworzono rezerwat zachowała się jedynie w nielicznych egzemplarzach.

Zasady gospodarowania w rezerwach oraz obowiązujące na ich terenie zakazy określają przepisy dotyczące ochrony przyrody.

Obszary chronionego krajobrazu

Na terenie miasta i gminy Biskupiec występują trzy obszary chronionego krajobrazu w stosunku do których obowiązują następujące przepisy:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Legińsko-Mragowskich – Rozporządzenie Nr 159 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Legińsko-Mragowskich. (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 201, poz. 3151 z 2008r.)
- Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Symsarny – Rozporządzenie Nr 161 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Symsarny (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 201, poz. 3153 z 2008r.).
- Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierza Olsztyńskiego – Rozporządzenie Nr 153 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Olsztyńskiego. (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 198, poz. 3104 z 2008r.).

Obszary NATURA 2000

- A. Obszar Specjalnej Obszary Ptaków Puszcza Piska – kod obszaru PLB280008.
- B. Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Piska – kod obszaru PLB280048.

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

W poniższej tabeli wymieniono zespoły przyrodniczo-krajobrazowe zlokalizowane na terenie gminy Biskupiec.

Lp.	Nazwa	Cel ochrony	Akt prawny
1	Jeziora Sorkwickie	zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych terenów połodowcowych o zróżnicowanej rzeźbie i o szczególnych wartościach kulturowych	Rozporządzenie Nr 8 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 11 stycznia 2000 r. w sprawie wyznaczenia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 2, poz. 17 z 2000 r.) Rozporządzenie Nr 23 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 9 sierpnia 2007 r. w sprawie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego "Jeziora Sorkwickie"

			(Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 122, poz. 1697 z 2007 r.)
2	Kołućkie Wzgórza	zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych terenów charakteryzujących się wybitnymi kulminacjami moreny czołowej oraz licznymi źródłiskami i młakami	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 11 stycznia 2000 r. w sprawie wyznaczenia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 2, poz. 19 z 2000 r.) Rozporządzenie Nr 25 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 9 sierpnia 2007 r. w sprawie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego "Kołućkie Wzgórza" (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 122, poz. 1699 z 2007r.)
3	Rzeka Babant i Jezioro Białe	zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych terenów polodowcowych o zróżnicowanej rzeźbie i o szczególnych wartościach kulturowych	Rozporządzenie Nr 11 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 11 stycznia 2000 r. w sprawie uznania zespołu przyrodniczo-krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 2, poz. 20 z 2000 r.) Rozporządzenie Nr 26 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 9 sierpnia 2007 r. w sprawie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego "Rzeka Babant i Jezioro Białe" (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 122, poz. 1700 z 2007r.)
4	Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Jeziora Rzeckiego	zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych terenów otwartych otaczających jezioro Rzeckie	Rozporządzenie Nr 54 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2006 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 1, poz. 3 z 2007r.)

Użytki ekologiczne

Na terenie gminy Biskupiec zlokalizowane są następujące użytki ekologiczne:

- „Parleskie Wzgórza” - użytek ekologiczny ustanowiony na mocy Rozporządzenia Nr 62 Wojewody Olsztyńskiego z dnia 28 lipca 1998 r. (Dz. Urzęd. Woj. Olszt. Nr 17, poz. 213) zmienionego Rozporządzeniem Nr 1 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 11.01.1999 r. (Dz. Urzęd. Woj. Warm.-Maz. Nr 2, poz. 2). Obiekt zajmuje powierzchnię 244,54 ha. Użytek stanowi wyjątkowo ciekawy pod względem geomorfologicznym i przyrodniczym obszar wzgórz morenowych. Obszar ten stanowi niezwykle istotną wartość krajobrazowo-turystyczną regionu. O jego walorach krajobrazowych decyduje bogata rzeźba polodowcowa z ciągami wzgórz moreny czołowej pociętymi licznymi zagłębieniami terenowymi o urozmaiconej sieci hydrograficznej. Malowniczy krajobraz tworzy mozaika łąk, pastwisk, nieużytków i lasów z bogatą roślinnością kserotermiczną oraz roślinność bagienna zajmująca międzymorenowe obniżenia. Znacznie zróżnicowane siedliska i zespoły roślinne są ostoją wielu rzadkich gatunków ptaków oraz wpływa na bogactwo świata owadów. Obiekt został przekazany w nieodpłatny zarząd na czas nieokreślony Zarządowi Mazurskiego Parku Krajobrazowego z/s w Krutyni.
- „Galk” – użytek ekologiczny ustanowiony na mocy Rozporządzenia Nr 21 Wojewody Olsztyńskiego z dnia 30 lipca 2009 r. (Dz. Urzęd. Woj. Olszt. Nr 105, poz. 1654). Ochronie podlega śródlęśne jezioro położone na terenie Nadleśnictwa Wipsowo o powierzchni 4,23 ha.
- „Korek” – użytek ekologiczny ustanowiony na mocy Rozporządzenia Nr 24 Wojewody Olsztyńskiego z dnia 30 lipca 2009 r. (Dz. Urzęd. Woj. Olszt. Nr 105, poz. 1657). Ochronie podlega śródlęśne jezioro położone na terenie Nadleśnictwa Wipsowo o powierzchni 10,96 ha.

Pomniki przyrody

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz pomników przyrody zlokalizowanych na terenie gminy i miasta Biskupiec.

Tabela. Wykaz pomników przyrody na terenie gminy i miasta Biskupiec.

Lp.	Nr ewid.	Obiekt	Obwód (cm)	Wysokość (m)	Lokalizacja	Podstawa uznania
1	353	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	500	25	m. Lipowo, skraj parku, 20m od b. Biura PGR	Nr 353/70 29.09.1970 r.
2	488	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	490	26	N-ctwo Mrągowo, L-ctwo Dębowo coddz. 144 A, brzeg jez. Bęskiego	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 4, poz. 88 z 15.03.1989r. Zarz. Nr 21 Woj. Olsztyńskiego z

W granicach gminy Biskupiec występuje wzajemnie powiązana sieć korytarzy ekologiczny umożliwiających migrację floty i fauny.

Podstawowym aktem prawnym regulującym przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków jest ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami według której formami ochrony zabytków są:

- wpis do rejestru zabytków,
- uznanie za pomnik historii,
- utworzenie parku kulturowego,
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

- zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia,
- innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków,
- parków kulturowych.

Scislej ochronie prawnej na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami podlegają obiekty i obszary wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków. Wykaz obiektów, które wpisane zostały do wojewódzkiego rejestru zabytków przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Miejscowość	Ulica	Numer	Obiekt	Nr rejestru	Data wpisu
1.	BIESOWO			budynek dawnego zajazdu, następnie urzędu pocztowego z otoczeniem	A-4460	26 marca 2007
2.	BIESOWO			budynek d. zajazdu, następnie urzędu pocztowego, obecnie nie użytkowany wraz z otoczeniem	A-4460	26 marca 2007

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY BISKUPIEC

3.	BIESOWO			kościół parafialny p.w. św. Mikołaja i św. Antoniego Padewskiego	A-4141	18 stycznia 2000
4.	BISKUPIEC	SZPITALNA	007	budynek mieszkalny	A-4404	18 kwietnia 2006
5.	BISKUPIEC	WARSZAWSKA	016	browar z leżakownią z zachowanym wyposażeniem	A-4267	17 grudnia 2003
6.	BISKUPIEC	WOJSKA POLSKIEGO	003	budynek mieszkalny	A-4407	24 kwietnia 2006
7.	BISKUPIEC			układ urbanistyczny wraz z kościołem ewangelickim, zabudową z XVIII i XIX w. i kościołem parafialnym	A-429	14 grudnia 1957
8.	BISKUPIEC			odcinek muru przy kościele św. Jana Chrzciciela	A-2245	8 września 1987
9.	BISKUPIEC	1 MAJA		kościół św. Jana Chrzciciela (mury)	A-19	13 sierpnia 1949
10.	BISKUPIEC	1 MAJA	021	kamienica	A-2223	8 września 1987
11.	BISKUPIEC	BOGUSŁAWSKIEGO	002	kamienica	A-2244	8 września 1987
12.	BISKUPIEC	CHROBREGO	008	budynek mieszkalny	A-4416	5 czerwca 2006
13.	BISKUPIEC	CHROBREGO	010	dom	A-3650	20 grudnia 1993
14.	BISKUPIEC	CHROBREGO	017	budynek mieszkalny	A-4415	5 czerwca 2006
15.	BISKUPIEC	CHROBREGO	021	budynek mieszkalny	A-4417	5 czerwca 2006
16.	BISKUPIEC	CHROBREGO	13,15	kompleks budynków szkolnych: budynek sp. nr 3, budynek i lo. internat	A-4488	3 stycznia 2008
17.	BISKUPIEC	CMENTARNA		dawny cmentarz ewangelicki ob. komunalny	A-2404	5 maja 1988
18.	BISKUPIEC	DWORCOWA	002	budynek mieszkalny	A-4405	18 kwietnia 2006
19.	BISKUPIEC	FLORIAŃSKA	002	kamienica	A-2262	8 września 1987
20.	BISKUPIEC	FLORIAŃSKA	006	budynek mieszkalny	A-2252	8 września 1987
21.	BISKUPIEC	FLORIAŃSKA	008	budynek mieszkalny	A-2263	8 września 1987
22.	BISKUPIEC	FLORIAŃSKA	010	budynek mieszkalny	A-2264	8 września 1987
23.	BISKUPIEC	FLORIAŃSKA	012	budynek mieszkalny	A-2265	8 września 1987
24.	BISKUPIEC	FLORIAŃSKA	014	budynek mieszkalny	A-2222	8 września 1987
25.	BISKUPIEC	FLORIAŃSKA	016	budynek mieszkalny	A-2220	8 września 1987
26.	BISKUPIEC	KRYNICZNA	011	budynek mieszkalny	A-4406	24 kwietnia 2006
27.	BISKUPIEC	MATEJKI		wieża ciśnień	A-2238	8 września 1987
28.	BISKUPIEC	MAZURSKIE PRZEDMIEŚCIE	002	kamieniczka	A-2221	8 września 1987
29.	BISKUPIEC	MAZURSKIE PRZEDMIEŚCIE	004	kamieniczka	A-2225	8 września 1987
30.	BISKUPIEC	MAZURSKIE PRZEDMIEŚCIE	008 / 010	kamieniczka	A-3943	2 stycznia 1997
31.	BISKUPIEC	MICKIEWICZA	012	willa	A-2219	8 września 1987
32.	BISKUPIEC	MICKIEWICZA	035	kamieniczka	A-2218	8 września 1987
33.	BISKUPIEC	MONIUSZKI	008	kamieniczka	A-2247	8 września 1987
34.	BISKUPIEC	NIEPODLEGŁOŚCI		kapliczka przydrożna	A-2260	8 września 1987
35.	BISKUPIEC	NIEPODLEGŁOŚCI	002	budynek starostwa	A-2261	8 września 1987
36.	BISKUPIEC	NIEPODLEGŁOŚCI	003	kamienica	A-2217	8 września 1987
37.	BISKUPIEC	NIEPODLEGŁOŚCI	004	kamienica	A-2266	8 września 1987
38.	BISKUPIEC	NIEPODLEGŁOŚCI	009	budynek mieszkalny	A-2235	8 września 1987
39.	BISKUPIEC	NIEPODLEGŁOŚCI	011	kamieniczka	A-2241	8 września 1987
40.	BISKUPIEC	NIEPODLEGŁOŚCI	013	kamieniczka	A-2240	8 września 1987
41.	BISKUPIEC	PIONIERÓW	001	kamienica	A-2233	8 września 1987
42.	BISKUPIEC	PIONIERÓW	002	kamieniczka	A-2254	8 września 1987
43.	BISKUPIEC	PIONIERÓW	004	kamieniczka	A-2239	8 września 1987
44.	BISKUPIEC	PIONIERÓW	006	ratusz	A-2258	8 września 1987
45.	BISKUPIEC	PIONIERÓW	010	kamieniczka	A-2237	8 września 1987
46.	BISKUPIEC	PIONIERÓW	012	kamieniczka	A-2236	8 września 1987
47.	BISKUPIEC	PIONIERÓW	014	kamieniczka	A-2226	8 września 1987
48.	BISKUPIEC	PIONIERÓW	016	kamieniczka	A-2234	8 września 1987
49.	BISKUPIEC	PIONIERÓW	018/020	kamieniczka	A-2242	8 września 1987
50.	BISKUPIEC	PIONIERÓW	022	kamieniczka	A-2232	8 września 1987
51.	BISKUPIEC	PIONIERÓW	024 / 026	kamieniczka	A-2231	8 września 1987
52.	BISKUPIEC	PLAC KOŚCIELNY	001	nowa wikařówka ob. plebania	A-3431	21 grudnia 1992
53.	BISKUPIEC	PLAC KOŚCIELNY	002	plebania	A-2257	8 września 1987
54.	BISKUPIEC	PLAC WOLNOŚCI	006	kamienica	A-2228	8 września 1987
55.	BISKUPIEC	PLAC WOLNOŚCI	008	kamienica	A-2227	8 września 1987
56.	BISKUPIEC	PRZESKOK	001	kamienica	A-2253	8 września 1987
57.	BISKUPIEC	SŁOWACKIEGO		kapliczka przydrożna	A-2246	8 września 1987
58.	BISKUPIEC	SŁOWACKIEGO	002	kamieniczka	A-2250	8 września 1987
59.	BISKUPIEC	SYRENY	016	kamieniczka	A-2251	8 września 1987
60.	BISKUPIEC	SYRENY	024	kamieniczka	A-2255	8 września 1987
61.	BISKUPIEC	SYRENY	026	kamieniczka	A-2243	8 września 1987

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY BISKUPIEC

62.	BISKUPIEC	SYRENY	028	kamieniczka	A-2256	8 września 1987
63.	BISKUPIEC	SZPITALNA	001	dom	A-469/O	14 grudnia 1957
64.	BISKUPIEC	WARSZAWSKA	003	kamieniczka	A-2248	8 września 1987
65.	BISKUPIEC	WARSZAWSKA	005	kamieniczka	A-2230	8 września 1987
66.	BISKUPIEC	WARSZAWSKA	012	kamieniczka	A-2249	8 września 1987
67.	BISKUPIEC	WARSZAWSKA	017	kościół ewangelicko - augsburski, ob. rzymsko- katolicki p.w. św. Karoliny	A-2259	8 września 1987
68.	BISKUPIEC	WARSZAWSKA	017	kamieniczka	A-2229	8 września 1987
69.	BORKI WIELKIE			pałac	A-608	7 października 1967
70.	BORKI WIELKIE		057	kapliczka przydrożna	A-3548	7 lipca 1993
71.	BREDYNKI		064 A	kaplica filialna	A-4197	13 grudnia 2000
72.	BREDYNKI		066	chałupa	A-600	7 października 1967
73.	CZERWONKA			kościół ewangelicko-augsburski, ob. kaplica rzymsko-katolicka, filialna, p.w. św. Krzyża	A-4144	20 stycznia 2000
74.	CZERWONKA			kaplica filialna p.w. św. Krzyża	A-4145	20 stycznia 2000
75.	DĄBRYWKA KOBULECKA			park	A-1404	11 listopada 1982
76.	DĄBRYWKA KOBULECKA	W DEC. BORKI WIELKIE	49	pałac	A-902	2 maja 1968
77.	DROSZEWO			dwór (z otoczeniem 50 - 100m.)	A-601	7 października 1967
78.	DROSZEWO	UWAGA! WPISANE DWA PARKI!		park	A-1267	15 grudnia 1978
79.	KOBUŁTY			kościół ewangelicki wraz z cmentarzem przykościelnym	A-620	12 października 1967
80.	KOBUŁTY			dwór (z otoczeniem 50-100 m.)	A-625	12 października 1967
81.	KOBUŁTY			park	A-1345	11 stycznia 1982
82.	KOBUŁTY			kościół parafialny p.w. św. Józefa	A-4136	18 stycznia 2000
83.	KOBUŁTY		033	spichlerz	A-3812	17 marca 1995
84.	KOJTRYNY			park	A-71	5 kwietnia 1950
85.	KOJTRYNY			park	A-1264	5 grudnia 1978
86.	MOJTNY			park	A-1279	2 lutego 1979
87.	NAJDYMOWO			kaplica rodowa w granicach działki	A-4533	27 października 2009
88.	NAJDYMOWO			kaplica rodowa	A-4533	27 października 2009
89.	NASY			dwór (z otoczeniem 50-100 m.)	A-627	12 października 1967
90.	PARLEZA WIELKA			park	A-1281	8 lutego 1979
91.	RASZĄG			kaplica filialna p.w. św. Józefa	A-4133	17 stycznia 2000
92.	RASZĄG			kościół ewangelicko-augsburski	A-4135	17 stycznia 2000
93.	RASZĄG			park	A-1239	6 czerwca 1978
94.	RZECK			kapliczka przydrożna przy drodze nr 16 na odcinku Barczewo-Biskupiec	A-4522	18 maja 2010
95.	RZECK			kapliczka przydrożna	A-4522	18 maja 2009
96.	RZECK		050	kapliczka przydrożna	A-3547	7 lipca 1993
97.	SADOWO			park	A-1409	1 grudnia 1982
98.	WĘGYJ			kościół p.w. Chrystusa Króla wraz z cmentarzem przykościelnym	A-4313	20 stycznia 2005
99.	ZABRODZIE			park	A-1278	2 lutego 1979

Źródło: opracowanie na podstawie Gminnej Ewidencji Zabytków.

Zabytki archeologiczne wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków

W granicach gminy znajdują się zabytki archeologiczne wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków archeologicznych wymienione w poniższej tabeli.

Tabela. Wykaz zabytków archeologicznych wpisanych
do wojewódzkiego rejestru zabytków archeologicznych.

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Nr rejestru	Data wpisu	Stanowisko w miejscowości	Obszar AZP
1.	BIESOWO	kurhan z brukiem kamiennym	C-046	21 listopada 1968	st. I	20-65
2.	BISKUPIEC	nawarstwienia kulturowe starego miasta	C-166	1 września 1992	st. I	22-66/31
3.	CZERWONKA	grodzisko wysoczyznowe, cyplowe	C-227	28 marca 1997	st. II	21-65/3
4.	CZERWONKA	grodzisko wyżynne	C-182	26 maja 1993	st. I	21-65/1
5.	LABUSZEWO	grodzisko starożytne	C-267	19 sierpnia 2003	st. XVI	23-66/23
6.	NAJDYMOWO	osada starożytna	C-211	3 kwietnia 1996	st. XIX	21-65/18

7.	STANCLEWO	grodzisko wczesnośredniowieczne, wieloczołnowe, wysoczyznowe	C-202	30 grudnia 1995	st. II	21-67/5
----	-----------	---	-------	-----------------	--------	---------

Źródło: opracowanie na podstawie Gminnej Ewidencji Zabytków.

Zabytki wpisane do gminnej ewidencji zabytków

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy ustala obowiązek objęcia ochroną wszystkich obiektów i obszarów ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Biskupiec. Należy podkreślić, że jest to zbiór otwarty, podlegający ciągłej weryfikacji. Aktualny wykaz obiektów znajdujących się w Gminnej Ewidencji Zabytków zawarty został aneksie nr 1 do projektu zmiany studium i obejmuje 3094 obiekty.

UKSZTAŁTOWANIE PRZESTRZENNE

W ramach wewnętrznych podziałów administracyjnych miasta i gminy Biskupiec wyróżnia się 54 miejscowości, w tym jedno miasto – siedzibę władz gminnych i miejskich.

Miejscowości sołeckie stanowią 27 wsi zwartych, największych w danej okolicy. Tworzą one dość równomierną sieć osadniczą o średniej gęstości. Większości z nich towarzyszą wsie mniejsze, kolonie wiejskie, a także rozproszone pojedyncze zagrody. Rozproszenie osadnicze zwiększają osady mieszkaniowe „przysakładowe” powstałe zarówno w okresie międzywojennym (np. Cegielnia w pobliżu Najdymowa), jak i po drugiej wojnie światowej osiedla pracowników PGR-ów (np. w Lipowie, Droszewie czy w pobliżu Stryjewa).

Charakterystyczną cechą terenów wiejskich gminy Biskupiec jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna towarzysząca zagrodom prawie we wszystkich jednostkach osadniczych. Domy jednorodzinne pojawiają się w wielu większych wsiach, w których w okresie międzywojennym osiedlano ludność o zawodach pozarolniczych; nauczycieli, pracowników leśnych, kolejarzy, itp. (Czerwinka, Cegielnia koło Najdymowa i inne). Budynkom tym, zachowanym w skali i formie nie odbiegającej od wiejskiej zabudowy zagrodowej, towarzyszą mniejsze posesje (działki), na których brak jest budynków gospodarczych. To solidne budownictwo przetrwało bez wielkich remontów w bardzo dobrym stanie technicznym do dnia dzisiejszego. Stanowi ono dobry wzór dla przyszłych przekształceń zabudowy wsi.

Inną cechą wiejskiej zabudowy gminy Biskupiec jest rozwój funkcji wypoczynkowej. Atrakcyjność przyrodnicza regionu, a także sentymenty czy związki rodzinne mniejszości niemieckiej, zaowocowały pojawieniem się w wielu wsiach zabudowy letniskowej. Przejawia się ona w formach przekształceń dawnej zabudowy zagrodowej; adaptacji stodół, obór, kuźni i budynków mieszkalnych na cele letniskowe, chociaż pojawiają się także wolno stojące domy letniskowe, najczęściej lokalizowane wewnątrz wsi. Takie adaptacje są zjawiskiem pożądanym i godnym poparcia, szczególnie z uwagi na to, że dawna zabudowa gospodarcza najczęściej zbudowana została z bardzo trwałych materiałów budowlanych i przy niewielkich nakładach remontowych z powodzeniem może spełniać rolę nietuzinkowych pokoi do wynajęcia na czas wakacji.

W Biskupcu istniejąca zabudowa miejska charakteryzuje się nadmiernym rozproszeniem. Miasto powstało na skutek bezplanowej zabudowy obrzeżnej istniejących ulic i dróg dojazdowych. Taka zabudowa utrudnia dostęp do terenów położonych w głębi kwartałów. Na tym tle pozytywnie wyróżniają się osiedla planowej zabudowy jednorodzinnej, realizowane zarówno przed wojną, jak i obecnie. O możliwości realizacji takich założeń decyduje dostępność gruntów.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO – INŻYNIERYJNA MIASTA I GMINY BISKUPIEC

Sieć wodociągowa

System kanalizacji wodociągowej jest sukcesywnie rozbudowywany. Zapotrzebowania na wodę w mieście Biskupiec pokrywane jest z wodociągów miejskich, na bazie studni głębinowych i stacji uzdatniania wody.

Zapotrzebowanie na wodę w sołectwach pokrywane jest z lokalnych wodociągów wiejskich na bazie lokalnych ujęć wód głębinowych i stacji uzdatniania wody oraz z indywidualnych studni kopanych zlokalizowanych na własnych posesjach.

Sieć kanalizacyjna

Na terenie miasta i gminy Biskupiec została wyznaczona aglomeracja „Biskupiec”, której granice oraz zasady funkcjonowania ustalone zostały w Uchwale Nr XXXVII/734/10 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 16 lutego 2010 r. w sprawie zmiany Rozporządzenia Nr 16 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 14 czerwca 2005 r. w sprawie wyznaczenia

aglomeracji Biskupiec (Dz. Urz. Woj. Warm.–Maz. z 2005 r. Nr 75, poz. 1078), zmienionego Rozporządzeniem Nr 103 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 3 listopada 2008 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wyznaczenia aglomeracji Biskupiec (Dz. Urz. Woj. Warm.–Maz. z 2008 r. Nr 175, poz. 2550). Aglomeracja obejmuje miejscowości: Biskupiec, Najdymowo, Nasy, Rukławki, Czerwonka, Droszewo, Wilimy, Rasząg, Józefowo, Rzeck, Nowe Marcinkowo, Kojtryny, Parleza Wielka, Lipowo z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Rzeck.

Na terenie gminy występuje niedoinwestowanie w zakresie rozwiązań gospodarki ściekowej z systemami zbiorczymi. Jedyna oczyszczalnia ścieków znajduje się w Rzecku. Jest ona przystosowana do odbioru ścieków doprowadzonych kanalizacją grawitacyjną oraz dowożonych wozami asenizacyjnymi z terenu gminy.

Gospodarka odpadami stałymi

Przepisy dotyczące odpadów oraz utrzymania czystości i porządku w gminach szczegółowo określają między innymi zadania gminy oraz obowiązki właścicieli nieruchomości dotyczące utrzymania czystości i porządku.

Ciepłownictwo

Gospodarka ciepła na terenie gminy oparta jest na kotłowniach lokalnych, osiedlowych i indywidualnych źródłach ciepła. Pogarszający się stan kotłowni determinuje konieczność ich modernizacji. W zakresie indywidualnych źródeł grzewczych stosuje się najczęściej paliwa stałe. Systemy zasilane energią odnawialną występują sporadycznie.

System zaopatrzenia w energię elektryczną

Istniejąca sieć energetyczna SN-15 kV i nn-0,4 kV w pełni pokrywa zapotrzebowanie użytkowników z terenu miasta i gminy na energię elektryczną. Stan techniczny sieci SN-15 kV jest zadowalający, niemniej jednak sieć ta dostosowana jest do obecnych potrzeb i nie może być wykorzystana przez kolejnych odbiorców.

Konieczna modernizacja i rozbudowa sieci SN-15 kV i niskiego napięcia 380/220 V odbywać się będzie sukcesywnie wraz z realizacją przewidywanego programu urbanistycznego.

Telekomunikacja

Poziom telefonizacji miasta i gminy Biskupiec jest stosunkowo wysoki i wynosi powyżej 300 abonentów na 1000 mieszkańców. Sieć telekomunikacyjna na terenie gminy znajduje się w przebudowie i rozbudowie w celu zapewnienia obsługi wszystkich mieszkańców miasta i gminy Biskupiec.

System komunikacji

Na terenie gminy Biskupiec zlokalizowane są drogi karjowe: Nr 16 Grudziądz-Olsztyn-Augustów, Nr 589 Bartoszyce-Biskupiec, Nr 599 Biskupiec-Szczytno-Przasnysz-Pułtusk; drogi wojewódzkie Nr 590 Barciany-Korsze-Reszel-Biskupiec, Nr 596 Marcinkowo-Bęsia-Biskupiec.

Najwyższą rangą wśród dróg przechodzących przez teren gminy Biskupiec jest droga krajowa Nr 16, o czym świadczy największe na niej natężenie ruchu.

Ponadto sieć dróg lokalnych na terenie gminy tworzą drogi powiatowe i drogi gminne (w mieście ulice osiedlowe), zakładowe i wewnętrzne (najczęściej dojazd do pól lub podwórz).

1.2. POTENCJALNE ZMIANY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

W przypadku braku realizacji projektu zmiany studium niemożliwe stanie się opracowanie części miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta i gminy Biskupiec. Mogą przez to nastąpić pewne charakterystyczne zmiany w sferze dyspozycji przestrzennej i ochrony środowiska, takie jak chaotyczny rozwój budownictwa, rozproszenie zabudowy, brak uporządkowania formy i funkcji obiektów, czy brak infrastruktury technicznej. Brak późniejszych dokładnych ustaleń planów miejscowych dotyczących uporządkowania zabudowy (forma, wysokość) i funkcji, a w szczególności brak wyznaczonych wskaźników dotyczące podstawowych parametrów urbanistycznych jak.: intensywność zabudowy, wskaźnik powierzchni zabudowy do powierzchni działki, udział powierzchni biologicznie czynnej, mogłoby spowodować bezpośrednio utratę walorów krajobrazowych i istotne straty w florze i faunie. Skutkiem niekontrolowanego rozwoju nowych enklaw zabudowy byłoby nie tylko ograniczenie funkcji środowiskowych obszarów, ale również zmniejszenie roli społecznej obszarów – wykorzystanie terenów usługowych i przemysłowych.

Brak decyzji Rady Miasta w sprawie przystąpienia do opracowań miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zgodnych z ustaleniami Studium miasta i gminy, może doprowadzić do:

- Degradacji stanu sanitarnego atmosfery i warunków klimatycznych (pogorszenia warunków termicznych, solarnych i aerosanitarnych).
- Degradacji środowiska glebowego, w tym zwiększenia zawartości metali ciężkich i nadmiernej kwasowości.
- Degradacji środowiska wodnego, w tym eutrofizacji wód.
- Degradacji flory i fauny.
- Pogorszenia warunków zdrowia i życia mieszkańców.
- Braku konkurencyjności środowiska przyrodniczego w mieście i gminie Biskupiec w stosunku do innych obszarów w regionie.

Brak przewidywanych w projekcie zmiany studium realizacji inwestycji w zakresie ochrony wód spowoduje:

- Degradację wód powierzchniowych oraz zwiększanie eutrofizacji wód prowadzące do zaniku życia biologicznego w środowisku wodnym.
- Obniżenia walorów turystyczno – wypoczynkowych miasta i gminy Biskupiec.
- Wzrost zagrożenia sanitarnego obszarów zasobowych ujęć wód podziemnych oraz degradację użytkowych warstw wodonośnych i ograniczenia możliwości pozyskania wód na cele komunalne i przemysłowe.
- Przesuszenie i stopowienie użytków zielonych w wyniku obniżania zwierciadła wód gruntowych.
- Możliwość bakteriologicznego skażenia wód podziemnych w rejonach występowania źródeł zagrożeń (zrzuty nieoczyszczonych ścieków deszczowych, nielegalne wysypiska odpadów, nieszczelne szamba).
- Utrudnienie w dostosowaniu się do przepisów i spełniania wymogów unijnych.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku realizacji przewidywanych w projekcie zmiany studium zadań z zakresu ograniczenia hałasu i wibracji to:

- Pogorszenie standardów zamieszkania na terenach położonych w strefach szkodliwego oddziaływania dróg.
- Pogorszenie warunków pracy i nauki w szkołach, biurach, sklepach i innych placówkach usługowych na terenie miejscowości położonych przy głównych szlakach komunikacyjnych.
- Pogorszenie walorów rekreacyjno – wypoczynkowych oraz walorów przyrodniczych na obszarze miasta i gminy Biskupiec.

Potencjalne zmiany stanu środowiska, w przypadku braku przewidywanych w projekcie zmiany studium działań w zakresie gospodarki leśnej i rolniczej to między innymi:

- Zubożenie walorów zdrowotnych i krajobrazowych środowiska przyrodniczego.
- Pogorszenie warunków klimatycznych w mieście i gminie.
- Zmniejszenie powierzchni terenów biologicznie czynnych i ograniczenie zdolności retencyjnych środowiska.
- Pogorszenie stanu zdrowotności roślinności.

6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNA CZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Dla obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko należy zaliczyć tereny, na których służby ochrony środowiska stwierdzą przekroczenie dopuszczalnych, określonych w przepisach szczegółowych norm środowiskowych, co wpływa na pogorszenie stanu środowiska oraz warunki zdrowia i życia mieszkańców. W przepisach tych określono m.in. zasady postępowania administracyjnego w stosunku do podmiotów gospodarczych, których działalność może powodować ponadnormatywne obciążenie środowiska – niezależnie od założonych procesów planistycznych.

Do inwestycji o przewidywanym znaczącym oddziaływaniu na środowisko zalicza się wszystkie przedsięwzięcia wymienione w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 r. Nr 213 poz. 1397 z późn. zm.). Należy jednak mieć na uwadze, iż informacje dotyczące planowanych inwestycji pojawiają się i są realizowane stopniowo:

- Ogólnie – na każdym z etapów miejscowego planowania przestrzennego,
- Szczegółowo – na etapie planowania realizacyjnego.

Potencjalne obciążenie środowiska spowodowane działalnością gospodarczą, która będzie dopuszczalna na terenie miasta i gminy Biskupiec, w przyszłości będzie musiało być sprowadzone do minimum przez zastosowanie zasad określonych w przepisach i szczegółowych opracowaniach

planistycznych (miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego) oraz procedur przewidzianych do stosowania w procesie przygotowywania inwestycji do realizacji.

Na terenie gminy i miasta Biskupiec urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW będą kwalifikowane do grupy przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Natomiast do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko mogą być kwalifikowane urządzenia infrastruktury technicznej i drogowej oraz planowane obiekty związane z działalnością gospodarczą tj.: miejsca eksploatacji kopalni ze złoża, stacje elektroenergetyczne lub napowietrzne linie elektroenergetyczne, ośrodki wypoczynkowe lub hotele wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, zabudowa usługowa, w szczególności szpitale, placówki edukacyjne, kina, teatry, obiekty sportowe, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą.

Należy mieć na uwadze, iż szczegółowe ustalenia dotyczące w/w przedsięwzięć następować będą na etapie projektowania i realizacji tych przedsięwzięć. Ponadto dla obiektów klasyfikujących się do grupy obiektów mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko istnieje obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym w określonych przypadkach sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2013 poz. 1235 z późn. zm.).

Opisanie stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na etapie opracowywania projektu zmiany studium byłoby zadaniem trudnym do wykonania. Aby zbadać i określić stan środowiska należy przeprowadzić szereg wizji terenowych mających na celu m.in. szczegółową inwentaryzację występującej flory i fauny oraz szczegółowych analiz środowiskowych.

Ponadto należy podkreślić, iż studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy jest dokumentem kierunkowym określającym politykę przestrzenną na terenie miasta i gminy. Nie jest opracowaniem właściwym do szczegółowego określania zasad zagospodarowania, lecz wyznaczona ogólne ramy działań na poszczególnych obszarach. Dlatego też, ze względu na ogólny charakter ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium niemożliwe jest określenie szczegółowego wpływu, jaki realizacja zapisów projektu zmiany studium wywrze na środowisko miasta i gminy Biskupiec. Wpływ poszczególnych sposobów zagospodarowania na środowisko będzie możliwy dopiero po określeniu szczegółowych wytycznych, co do zagospodarowania terenu i poznaniu planowanych rozwiązań technicznych. Zastosowane na poszczególnych terenach technologie i ich wpływ na środowisko, zależą będzie od użytkowników danego terenu i znajdują się poza zakresem oddziaływania projektu zmiany studium. W związku z powyższym został określony jedynie ogólny charakter przewidywanych zmian środowiska.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. 2013 poz. 627 z późn. zm.) na terenie miasta i gminy Biskupiec wyróżnia się następujące formy ochrony przyrody:

A. Rezerваты przyrody:

- a. Rezerwat Dębowo
- b. Rezerwat Zabrodzie

B. Użytki ekologiczne:

- a. użytek ekologiczny Galk
- b. użytek ekologiczny Korek
- c. użytek ekologiczny Parleskie Wzgórza

C. zespoły przyrodniczo-krajobrazowe:

- a. Jeziora Sorkwickie
- b. Kobuńskie Wzgórza
- c. Rzeka Babant i Jezioro Białe
- d. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Jeziora Rzeckiego

D. Obszary chronionego krajobrazu:

- a. Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Legińsko-Mragowskich
- b. Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Symsarny
- c. Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierza Olsztyńskiego

E. Obszar Natura 2000 mający znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Piska – kod obszaru PLH280048

F. Obszary specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Puszcza Piska – kod obszaru PLB280008

G. Pomniki przyrody:

Lp.	Nr ewid.	Obiekt	Obwód (cm)	Wysokość (m)	Lokalizacja	Podstawa uznania
1	353	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	500	25	m. Lipowo, skraj parku, 20m od b. Biura PGR	Nr 353/70 29.09.1970 r.
2	488	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	490	26	N-ctwo Mrągowo, L-ctwo Dębowo coddz. 144 A, brzeg jez. Bęskiego	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 4, poz. 88 z 15.03.1989 r. Zarz. Nr 21 Woj. Olsztyńskiego z 08.03.1989 r.
3	973	dąb bezszypułkowy <i>Quercus petraea</i>	490	23	N-ctwo Wipsowo, Pierwój, dz. 5/4, obręb Kamionka	Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 152, poz. 2513 z 27.12.2001 r.

Powiązania przyrodnicze na terenie miasta i gminy Biskupiec mają związek nie tylko z lokalnym ekosystemem, ale także z ekosystemem regionu i kraju.

Dla potencjalnych inwestorów ważne są ustalenia dotyczące istniejących formy ochrony przyrody, w tym znajomość obowiązujących zakazów i nakazów określonych obowiązujących aktach prawnych.

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz prawnych form ochrony przyrody i ograniczeń w zabudowie i zagospodarowaniu terenów położonych w ich granicach.

Tabela. Ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenów położonych w granicach obszarów objętych ochroną prawną.

Forma ochrony	Zasady zabudowy i zagospodarowania terenu (w tym: zakazy, nakazy i odstępowania od zakazów wynikające z przepisów odrębnych)
rezerwat przyrody	W rezerwach zabrania się: • <u>budowy lub przebudowy</u> obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom rezerwatu przyrody; • chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu; • polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody; • pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzenia roślin oraz grzybów; • użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzenia, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody; • <u>zmiany stosunków wodnych</u>, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody; • <u>pozyskiwania skał, w tym torfu</u>, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu; • <u>niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia</u> i użytkowania gruntów; • palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska; • <u>prowadzenia działalności</u> wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony; • stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów; • zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska; • połowu ryb i innych organizmów wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych; • <u>ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego</u> i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych

	przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska; • wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony • wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska; • <u>ruchu pojazdów poza drogami publicznymi</u> oraz poza drogami wskazanymi przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska; • <u>umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych</u> i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego; • zakłócania ciszy; • <u>używania łodzi motorowych</u> i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska; • <u>wykonywania prac ziemnych</u> trwale zniekształcających rzeźbę terenu; • biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska; • prowadzenia badań naukowych – bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska; • wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska; • wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych; • organizacji imprez rekreacyjno-sportowych – w rezerwacie przyrody bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Zakazy nie dotyczą: • wykonywania zadań wynikających z planu ochrony lub zadań ochronnych; • prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym; • wykonywania zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa; • obszarów objętych ochroną krajobrazową w trakcie ich gospodarczego wykorzystywania przez jednostki organizacyjne, osoby prawne lub fizyczne oraz wykonywania prawa własności, zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego; • <u>potrzeb realizacji inwestycji liniowych celu publicznego</u>, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i po zagwarantowaniu kompensacji przyrodniczej.
obszar chronionego krajobrazu	W obszarach chronionego krajobrazu zakazuje się: • zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką; • <u>realizacji przedsięwzięć</u> mogących znacząco oddziaływać na środowisko ; • likwidowania i niszczenia <u>zadrzewień śródpolnych</u>, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych; • <u>wydobywania</u> do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu; • wykonywania prac ziemnych <u>trwale zniekształcających rzeźbę</u> terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych; • dokonywania <u>zmian stosunków wodnych</u>, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka; • <u>likwidowania</u> naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych; • lokalizowania obiektów budowlanych <u>w pasie szerokości 100 m</u> od

	linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej. Od w/w zakazów obowiązują odstępstwa określone w poszczególnych Rozporządzeniach dotyczących ochk.
obszary NATURA 2000	Regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego <u>w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych</u> dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera: 1. opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000; 2. identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony; 3. cele działań ochronnych; 4. określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących: a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3, c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony; 5. wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000; 6. wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru. <u>Generalne cele ochrony:</u> Zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności: 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.
pomniki przyrody użytki ekologiczne zespoły przyrodniczo- krajobrazowe	W stosunku do pomnika przyrody oraz użytku ekologicznego obowiązują następujące zakazy: • niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru; • wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych; • uszkodzenia i zanieczyszczania gleby; • dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej; • likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych; • wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych; • zmiany sposobu użytkowania ziemi; • wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu; • umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor,

	legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką; • zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych; • umieszczania tablic reklamowych. Od w/w zakazów obowiązują odstępstwa określone w ustawie o ochronie przyrody.
--	---

Priorytetem na terenach Natura 2000 jest utrzymanie istniejących warunków siedliskowych i zachowanie ciągłości systemu powiązań ekologicznych. Projekt zmiany studium przewiduje ewentualne zagospodarowanie terenów położonych w granicach obszarów Natura 2000 w sposób pozwalający na zachowanie występujących siedlisk i gatunków oraz w sposób im nie zagrażający.

Dokument projektu zmiany studium dotyczy również obszaru miasta Biskupiec, czyli obszaru zurbanizowanego, o silnie przekształconym środowisku przyrodniczym i ograniczonych walorach tego środowiska. Wpływ na takie elementy (przyrody nieożywionej), jak środowisko gruntowo-wodne, powietrze, klimat itp. będzie znikomy i w przewadze pozytywny (zmniejszenie zagrożenia infiltracji zanieczyszczeń do gruntu, zmniejszenie energochłonności – tym samym ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza itd.). Ze względu na skalę ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko (głównie okresowych, generowanych przez roboty wykonawcze przedsięwzięć), ich zasięg nie będzie obejmował terenów objętych prawną ochroną.

Określenie oddziaływania planowanych kierunków zagospodarowania na obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. 2013 poz. 627 z późn. zm.) nie jest możliwe na obecnym etapie opracowywania projektu zmiany studium. Stanie się to możliwe na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych terenów po przeprowadzeniu szeregu analiz i badań środowiskowych oraz szczegółowych prac inwentaryzacyjnych pozwalających określić dokładnie stan istniejącego środowiska, w tym siedlisk flory i fauny.

Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2013 poz. 1235 z późn. zm.) zakazuje się podejmowania jakichkolwiek działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000. W projekcie zmiany studium miasta i gminy Biskupiec obiektami mogącymi potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko są urządzenia wytwarzające energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW. Na terenie miasta i gminy Biskupiec nie przewiduje się możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych (turbiny) o mocy powyżej 100 KW. Studium zakłada możliwość lokalizacji pozostałych obiektów i urządzeń związanych z produkcją energii odnawialnej (OZE) o mocy powyżej 100kW, w tym w szczególności: elektrowni słonecznych, małych elektrowni wodnych (MEW), biogazowni, kotłowni na biomasę, urządzeń kogeneracyjnych) w granicach terenów wskazanych na rysunku studium jako „obszary zmniejszonego ryzyka inwestowania podmiotów gospodarczych” oraz „tereny usługowo-przemysłowo-magazynowe”.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

Polska jest sygnatariuszem wielu konwencji, porozumień i umów międzynarodowych w dziedzinie ochrony środowiska. Jedynym z przyjętych dokumentów jest *Konwencja o różnorodności biologicznej* przyjęta w 1992 r. w Rio de Janeiro. Ważne miejsce na liście porozumień międzynarodowych zajmują również *Protokół z Kioto*, *Protokół montrealski* i *Protokół Aarhus* dotyczące ograniczenia ilości zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza. Zobowiązania międzynarodowe wynikające z Ramowej Konwencji NZ w sprawie zmian klimatu oraz *Protokół z Kioto* dotyczące redukcji emisji dwutlenku węgla, stwarzają dużą szansę rozwoju źródeł energii odnawialnej.

Szereg wyartykułowanych celów określonych w analizowanym projekcie zmiany studium wynika z dyrektyw Unii Europejskiej, które są sukcesywnie wdrażane do polskiego prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska i przyrody.

Polska podobnie jak kraje Unii Europejskiej zobowiązana jest do tworzenia spójnej sieci ekologicznej obszarów chronionych. Stworzenie sieci NATURA 2000 jest jedynym obligującym

prawnie i politycznie Polskę zadaniem w zakresie tworzenia sieci ekologicznych. Podstawę prawną tworzenia Europejskiej Sieci Obszarów Chronionych są art. 3 i 10 Dyrektywy 43/92/EEC z dnia 21 maja 1992r. z późn. zm., w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory. Dyrektywa zakłada wyselekcjonowanie typów siedlisk oraz gatunków, które będąc przedmiotem szczególnego zainteresowania będą włączone automatycznie w obszary chronione, utworzone na podstawie Dyrektywy 74/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979r. o ochronie dzikich ptaków.

Główne cele polityki przestrzennej na obszarze Unii Europejskiej określa Europejska Perspektywa Rozwoju Przestrzennego na rzecz trwałego i zrównoważonego rozwoju obszaru Unii Europejskiej przyjęta w Poczdamie w roku 1999. Dla równoważenia rozwoju przestrzennego przyjęto główne cele rozwoju, którymi są: rozwój policentrycznego i zrównoważonego systemu urbanizacji i wzmocnienie związków zachodzących pomiędzy terenami miejskimi i wiejskimi; promocja zintegrowanych koncepcji transportu i łączności, które umożliwiają policentryczny rozwój w obszarze UE i są ważnymi uwarunkowaniami procesu integracji europejskiej miast i regionów; kształtowanie i ochrona środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego poprzez właściwe zarządzanie – przyczynia się to zarówno do zachowania jak i wzmocnienia tożsamości regionów oraz utrzymania przyrodniczego i kulturowego różnicowania regionów i miast w obszarze UE w okresie globalizacji.

Należy pamiętać, iż wszystkie kraje Unii Europejskiej muszą wpisać własne priorytety rozwoju przestrzennego w kreowaniu wspólnej, europejskiej koncepcji zagospodarowania przestrzennego.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, przyjęta w 1997 roku stwierdza, że Rzeczpospolita Polska – kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju – zapewnia ochronę środowiska naturalnego; nakłada także na władze publiczne obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłym pokoleniom.

Zapisy Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* uporządkowały istniejącą od 1990 roku praktykę okresowego sporządzania dokumentów programowych o nazwie „Polityka ekologiczna państwa” dla różnych horyzontów czasowych lub nawet bez jednoznacznego określania okresu ich obowiązywania. Artykuły 13-16 ustawy nałożyły obowiązek przygotowywania polityki ekologicznej państwa co 4 lata, z perspektywą 4-letnią.

Opracowane przez Ministerstwo Środowiska *Wytyczne sporządzania programów ochrony środowiska na szczeblu regionalnym i lokalnym* obligują do przyjęcia struktury wojewódzkich programów ochrony środowiska uwzględniającej zakres tematyki zawartej w *Polityce Ekologicznej Państwa* i zalecają wykorzystanie celów i zadań ujętych w tym dokumencie jako podstawy wyjściowej do konkretyzacji oraz analogii i inspiracji do formułowania celów i zadań w programach wojewódzkich, z uwzględnieniem specyfiki i potrzeb regionu.

Podstawowym dokumentem programowym na szczeblu krajowym w zakresie ochrony środowiska jest *Polityka ekologiczna państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016*. Jednym z jej celów strategicznych jest doprowadzenie do sytuacji, w której projekty dokumentów strategicznych wszystkich sektorów gospodarki będą, zgodnie z obowiązującym w tym zakresie prawem, poddawane procedurze oceny oddziaływania na środowisko i wyniki tej oceny będą uwzględniane w ostatecznych wersjach tych dokumentów. Kolejnym celem jest podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, zgodnie z zasadą „myśl globalnie, działaj lokalnie”. Dlatego też bardzo ważny staje się udział społeczeństwa, w szczególności organizacji ekologicznych, w postępowaniu w sprawie ochrony środowiska, w opiniowaniu projektów aktów prawnych, a także projektów finansowanych ze środków publicznych, w tym przede wszystkim ze środków Unii Europejskiej.

Podstawową zasadą realizacji polityki ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju zakładająca jakość życia na poziomie, na jaki pozwala obecny rozwój cywilizacyjny, bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie. Działania systemowe ukierunkowane są na:

- uwzględnianie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych jak również w planowaniu przestrzennym,
- rozwój badań, postęp techniczny i aktywizację rynku na rzecz ochrony środowiska,
- zarządzanie środowiskowe, udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska i odpowiedzialność za szkody w środowisku.

Zadania w zakresie ochrony zasobów naturalnych usystematyzowano następująco:

- ochrona przyrody,
- ochrona i zrównoważony rozwój lasów,
- racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi,
- ochrona powierzchni ziemi,
- gospodarowanie zasobami geologicznymi.

Poprawę jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego ujęto w tematach:

- środowisko a zdrowie,

- jakość powietrza,
- ochrona wód,
- gospodarka odpadami,
- oddziaływanie hałasu i pól elektromagnetycznych,
- substancje chemiczne w środowisku.

Jak przyjęto w analizowanym projekcie zmiany studium miasta i gminy Biskupiec przyjmuje się osiągnięcie ładu przestrzennego poprzez racjonalne zagospodarowanie przestrzeni, ze szczególnym uwzględnieniem walorów architektonicznych i krajobrazowych oraz prawa własności i walorów ekonomicznych przestrzeni oraz realizację zasad zrównoważonego rozwoju miasta i gminy, zapewniającego poprawę jakości życia mieszkańców przy zachowaniu równowagi między aktywnością gospodarczą a ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego.

W zakresie gospodarki przestrzennej najważniejszym dokumentem na szczeblu krajowym jest *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030)*, w której przedstawiono wizję zagospodarowania przestrzennego kraju w perspektywie najbliższych dwudziestu lat, określono cele i kierunki polityki zagospodarowania kraju służące jej urzeczywistnieniu oraz wskazano zasady oraz mechanizmy koordynacji i wdrażania publicznych polityk rozwojowych mających istotny wpływ terytorialny. W ramach KPZK 2030 zagospodarowanie przestrzenne kraju należy rozumieć jako sposób rozmieszczenia w przestrzeni Polski podstawowych elementów struktury przestrzennej oraz zachodzące pomiędzy nimi relacje. Do podstawowych elementów struktury przestrzennej kraju, będących przedmiotem analiz i oddziaływania polityki publicznej, zalicza się elementy systemu gospodarczego i społecznego, infrastrukturę techniczną, sieć osadniczą, krajobraz (przyrodniczy i kulturowy) oraz powiązania funkcjonalne. Polityka przestrzennego zagospodarowania, dążąc do umożliwienia rozwoju kraju w drodze najmniejszych konfliktów ekologicznych, musi uwzględniać odporność przyrody związaną z różnymi funkcjami pełnionymi przez ekosystemy obszarów poddanych procesowi planowania. Uwzględnia zatem potrzeby ochrony, rozpoznania i rozwoju istniejących zasobów naturalnych, w tym przyrodniczych i krajobrazowych oraz złóż kopalin, restytucję zasobów utraconych i uwarunkowania związane z dziedzictwem kulturowym jako zespół cech wpływających na obecną i przyszłą konkurencyjność regionów, zdolność do długotrwałego generowania miejsc pracy związanych z wysoką jakością środowiska przyrodniczego i jakością życia w przestrzeni zurbanizowanej. Dla rozwoju przestrzennego kraju podstawowe znaczenie mają zasoby wodne, różnorodność biologiczna i krajobrazowa, zasoby gleb, lokalizacja złóż kopalin, gleb oraz odnawialnych źródeł energii.

Celem strategicznym KPZK 2030 jest *Efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągania ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie.*

Uchwalenie analizowanego projektu zmiany studium pozwala na osiągnięcie tego celu, ponieważ odbywa się z zachowaniem spójności przyrodniczo-kulturowej służącej realizacji konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju.

Podstawowe kierunki i zasady działania umożliwiające realizację idei trwałego i zrównoważonego rozwoju w gospodarowaniu zasobami wodnymi w Polsce określa *Narodowa Strategia Gospodarki Wodnej*. Cel ten ma być osiągnięty przez zbudowanie sprawnie działającego systemu, który wykorzystując mechanizmy prawne oraz instrumenty ekonomiczne, będzie zapewniał utrzymanie dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wody zależnych, pozwalał na zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych, zwiększał bezpieczeństwo powodziowe kraju i chronił go przed skutkami suszy. Głównym celem aktualnie obowiązującej Strategii przyjętej przez Radę Ministrów jest określenie podstawowych kierunków rozwoju gospodarki wodnej do roku 2020 oraz sprecyzowanie działań umożliwiających realizację konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju w gospodarowaniu wodami. W odniesieniu do celu głównego określono cele kierunkowe odnoszące się do obszarów działań zawartych w Strategii tj.: zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych ludności i gospodarki przy poszanowaniu zasad zrównoważonego użytkowania wód; osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód, w szczególności ekosystemów wodnych i od wody zależnych; podniesienie skuteczności ochrony przed powodzią i skutkami suszy. Zastosowanie zasady zrównoważonego rozwoju w gospodarce wodnej oznacza dążenie do takiego zaspokojenia potrzeb związanych z wykorzystywaniem zasobów wodnych, aby nie uszczuplać dostępu przyszłym pokoleniom do tych zasobów, a jednocześnie chronić ekosystemy wodne i od wody zależne w celu zachowania trwałości naturalnych procesów przyrodniczych.

Określone w analizowanym projekcie zmiany studium kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej wpisują się w założenia Strategii.

Program Wodno – Środowiskowy Kraju stanowi uporządkowany zbiór działań, których realizacja pozwoli na osiągnięcie przez wody celów środowiskowych. W myśl Ramowej Dyrektywy Wodnej sformułowano następujące cele:

- nie pogarszanie stanu części wód,

- osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych,
- spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych;
- zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji.

Celem Programu wodno – ściekowego kraju jest przedstawienie zestawień działań dla realizacji założeń celów środowiskowych, których wypełnienie w określonym czasie pozwoli uzyskać efekty w postaci lepszego stanu wód. Określone w analizowanym projekcie zmiany studium kierunku rozwoju systemów infrastruktury technicznej wpisują się w założenia Programu Wodno – Środowiskowego Kraju.

Strategia Rozwoju Kraju 2020 przyjęta przez Radę Ministrów we wrześniu 2012 r. to główna strategia rozwojowa w średnim horyzoncie czasowym, wskazująca strategiczne zadania państwa, których podjęcie w perspektywie najbliższych lat jest niezbędne, by wzmocnić procesy rozwojowe. Strategia wyznacza trzy obszary strategiczne – Sprawne i efektywne państwo, Konkurencyjna gospodarka, Spójność społeczna i terytorialna, w których koncentrować się będą główne działania oraz określa, jakie interwencje są niezbędne w perspektywie średniookresowej w celu przyspieszenia procesów rozwojowych. Strategia średniookresowa wskazuje działania polegające na usuwaniu barier rozwojowych, w tym słabości polskiej gospodarki ujawnionych przez kryzys gospodarczy, jednocześnie jednak koncentrując się na potencjałach społeczno-gospodarczych i przestrzennych, które odpowiednio wzmocnienie i wykorzystanie będą stymulowały rozwój. Celem głównym Strategii staje się więc wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności.

Podstawowym warunkiem realizacji celów rozwojowych kraju jest przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego uwzględniającego potrzeby społeczne, gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne. Uporządkowana i zintegrowana przestrzeń ułatwia funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki przez tworzenie warunków dla sprawnego przebiegu procesów rozwojowych, a w efekcie – poprawy jakości życia. Brak uporządkowania kwestii terenów rozwojowych pociąga za sobą wzrost nakładów (prywatnych i publicznych) na ich utrzymanie oraz generuje wzrost kosztów inwestycji i prowadzenia działalności gospodarczej.

Ustalenia analizowanego projektu zmiany studium są zgodne z:

- Obszarem strategicznym I. Zapewnienie ładu przestrzennego, w perspektywie średniookresowej wskazane jest zdecydowane zwiększenie stopnia pokrycia planami zagospodarowania przestrzennego powierzchni kraju, a obowiązkowo terenów rozwojowych. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego są podstawowymi dokumentami służącymi zarządzaniu przestrzenią.
- Obszarem strategicznym II. Konkurencyjna gospodarka; Poprawa warunków ramowych dla prowadzenia działalności gospodarczej. Wraz ze wzrostem zamożności społeczeństwa i zmianami zachodzącymi w gospodarce zmienia się również sposób spędzania czasu wolnego. Wiele osób w wolnym czasie coraz chętniej korzysta z możliwości dostarczanych przez tzw. leisure industry – częściej i chętniej czas wolny i urlop spędza poza domem. Dlatego też ważne będzie stworzenie odpowiednich warunków dla rozwoju firm zajmujących się organizowaniem czasu wolnego. Dotyczy to zarówno obszarów, które swój wysoki potencjał turystyczny zawdzięczają walorom przyrodniczym, jak i terenów miejskich, które często oferują zbyt mało możliwości spędzania wolnego czasu w stosunku do istniejącego popytu na tego typu usługi.
- Obszarem strategicznym II. Konkurencyjna gospodarka; Racjonalne gospodarowanie zasobami. Jednym z instrumentów właściwego gospodarowania zasobami jest uwzględnienie zasad zrównoważonego rozwoju w procesach planowania przestrzennego. Zachowanie różnorodności biologicznej jest warunkiem spełnienia wymogów sprawiedliwości międzypokoleniowej, czyli zapewnienia dostępu do zasobów przyrody dla przyszłych pokoleń. Zasadniczym celem jest w tym zakresie zahamowanie spadku różnorodności biologicznej oraz zapewnienie właściwego stanu ochrony dla możliwie dużej liczby gatunków oraz siedlisk przyrodniczych. Prowadzone działania służące ochronie i zachowaniu różnorodności biologicznej obejmują m.in. zapewnienie efektywnej i aktywnej ochrony cennych przyrodniczo obszarów oraz siedlisk i gatunków na terenach należących do sieci NATURA 2000, uwzględniając jednocześnie procesy i aspiracje rozwojowe kraju, regionów i społeczności lokalnych. Realizowane będą działania służące powstrzymaniu defragmentacji środowiska, utrzymaniu ciągłości i ochronie korytarzy ekologicznych.

- Obszarem strategicznym II. Konkurencyjna gospodarka; Poprawa stanu środowiska. Czynniki decydującymi o jakości środowiska są przede wszystkim: czystość powietrza, wód, gleb oraz właściwa gospodarka odpadami.

Zgodnie z zapisami ustawy prawo wodne, *Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych* zawiera wykazy:

- aglomeracji, które powinny być wyposażone w określonych terminach w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków oraz wielkość ładunków zanieczyszczeń biodegradowalnych z tych aglomeracji koniecznych do usunięcia,
- przedsięwziąć w zakresie budowy i modernizacji zbiorczych sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków komunalnych oraz terminy ich realizacji.

Głównym celem odprowadzenia i oczyszczenia ścieków w Polsce jest realizacja systemów kanalizacji zbiorczej i oczyszczalni ścieków na terenach o skoncentrowanej zabudowie lub realizacja systemów indywidualnych na terenach o zabudowie rozproszonej. Zgodnie z wymaganiami związanymi z realizacją w/w celów są zalecenia że:

- budowę urządzeń służących do zaopatrzenia w wodę realizuje się jednocześnie z rozwiązaniem spraw gospodarki ściekowej, w szczególności przez budowę systemów kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków,
- w miejscach, gdzie budowa systemów kanalizacyjnych nie przyniosłaby korzyści dla środowiska lub powodowałaby nadmierne koszty, należy stosować systemy indywidualne,
- wprowadzający ścieki do wód lub do ziemi są obowiązani zapewnić ochronę wód przed zanieczyszczeniem, w szczególności poprzez budowę i eksploatację urządzeń służących tej ochronie.

Miasto i gmina Biskupiec położone są w obszarze wyznaczonej aglomeracji Biskupiec której granice oraz zasady funkcjonowania ustalone zostały w Uchwale Nr XXXVII/734/10 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 16 lutego 2010 r. w sprawie zmiany Rozporządzenia Nr 16 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 14 czerwca 2005 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Biskupiec (Dz. Urz. Woj. Warm.–Maz. z 2005 r. Nr 75, poz. 1078), zmienionego Rozporządzeniem Nr 103 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 3 listopada 2008 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wyznaczenia aglomeracji Biskupiec (Dz. Urz. Woj. Warm.–Maz. z 2008 r. Nr 175, poz. 2550). Aglomeracja obejmuje miejscowości: Biskupiec, Najdymowo, Nasy, Rukławki, Czerwonka, Droszewo, Wilimy, Rasząg, Józefowo, Rzeck, Nowe Marcinkowo, Kojtryny, Parleza Wielka, Lipowo z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Rzeck.

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTORNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE ŚRODOWISKO

Rozpatrując wpływ ustaleń projektu zmiany studium na środowisko przyrodnicze konieczne jest zwrócenie szczególnej uwagi na następujące potencjalne zagrożenia:

- Zanieczyszczenie gleb,
- Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych,
- Wzrost objętości wód opadowych odprowadzanych z powierzchni szczelnych,
- Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego,
- Emisję hałasu,
- Przekształcenie krajobrazu i zmiana części jego walorów widokowych, co uzależnione będzie ostatecznie od kształtu urbanistycznego planowanej zabudowy.

Na początku należy podkreślić, iż studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest dokumentem kierunkowym określającym politykę przestrzenną na terenie miasta i gminy. Nie jest opracowaniem właściwym do szczegółowego określania zasad zagospodarowania, lecz wyznacza ogólne ramy działań na poszczególnych obszarach. Dlatego też, ze względu na ogólny charakter ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium niemożliwe jest określenie szczegółowego wpływu, jaki realizacja zapisów projektu zmiany studium wywrze na środowisko miasta i gminy Biskupiec. Wpływ poszczególnych sposobów zagospodarowania na środowisko będzie możliwy dopiero po określeniu szczegółowych wytycznych co do zagospodarowania terenu i poznaniu planowanych rozwiązań technicznych. Zastosowane na poszczególnych terenach technologie i ich wpływ na środowisko, zależą będzie od użytkowników danego terenu i znajduje się poza zakresem oddziaływania projektu zmiany studium. W związku z powyższym został określony jedynie ogólny charakter przewidywanych zmian środowiska. Bardziej szczegółowe prognozowanie wpływu zainwestowania poszczególnych terenów na środowisko powinno odbywać się na etapie

sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz szczegółowych projektów inwestycyjnych.

W wyniku przeprowadzonych analiz ustalono, iż korzystny wpływ na środowisko mogą wywrzeć szczególnie działania z zakresu budowy i rozbudowy infrastruktury komunalnej – zwłaszcza infrastruktury sanitarnej i komunikacyjnej oraz wprowadzenie w życie ustaleń z zakresu ochrony środowiska i dziedzictwa kulturowego.

Niezwykle istotne jest, że realizacja ustaleń projektu zmiany studium wpłynie korzystnie bezpośrednio i pośrednio na warunki życia ludności, poprzez określenie spójnych kierunków zagospodarowania obszaru miasta i gminy, umożliwiających jak najkorzystniejszy rozwój miasta i gminy Biskupiec przy zachowaniu zasad rozwoju zrównoważonego.

Dużą część działań określonych w projekcie zmiany studium charakteryzuje się mało znaczącym wpływem na środowisko. Wymienić tutaj można m.in. zagęszczenie istniejącej zabudowy, rozbudowę i modernizację sieci elektroenergetycznej czy gazowej oraz budowę lub modernizację dróg o znaczeniu lokalnym. Dogęszczenie istniejącej zabudowy będzie prowadzone na terenach, na których funkcjonowanie środowiska zostało już silnie przekształcone w przeszłości, dlatego też wprowadzenie dodatkowej zabudowy nie będzie wywierało znaczącego wpływu na funkcjonowanie środowiska w porównaniu do stanu istniejącego. W przypadku budowy lub modernizacji dróg lokalnych, ze względu na ich klasę techniczną, nie prognozuje się znaczącego oddziaływania na środowisko. Najistotniejszy wpływ wywierany będzie krótkotrwale w fazie budowy.

Rozbudowa sieci elektroenergetycznej wiązała się będzie przede wszystkim z negatywnym wpływem na krajobraz terenów otwartych. Jeżeli zostaną zachowane wymogi dotyczące pól elektromagnetycznych określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów dotrzymywania tych poziomów (Dz. U. z 2003r. Nr 192 poz.1883) nie przewiduje się negatywnego oddziaływania z zakresu promieniowania. Ewentualna budowa sieci gazowej może wpływać w fazie realizacji na środowisko gruntowe i wodne, jednak będzie to oddziaływanie krótkotrwale i powinno ustać po zakończeniu inwestycji. Sieć gazowa może jedynie wywierać negatywny wpływ na środowisko w przypadku awarii, jednak przy obecnych możliwościach technicznych nie ma podstaw do prognozowania wysokiego stopnia zagrożenia awarią.

Przeobrażenia i degradacja środowiska gminy są związane z degradacją jakości wód powierzchniowych na skutek zanieczyszczenia poprzez:

- rozproszone zrzuty ścieków w wiejskich jednostkach osadniczych,
- brak systemów oczyszczających w sieci kanalizacji deszczowej,
- nieszczelny system odbioru ścieków z obszarów nieskanalizowanych,
- dopływ biogenów (nadmierne nawożenie) z powierzchni rolniczych,
- spływy z dróg,
- zabudowywanie znacznych fragmentów brzegów jezior.

Potencjalne zagrożenia dla jakości wód podziemnych wynikają przede wszystkim:

- z nieodpowiedniego zagospodarowania obszarów, które powinny podlegać wysokim reżimom ze względu na zagrożenie wód podziemnych (dzikie wysypiska, wylwanie nieczystości płynnych, składowanie substancji niebezpiecznych, nawożenie i wylwanie gnojowicy),
- z niskosprawnych i nieczynnych ujęć wody.

Potencjalne zagrożenia dla rolniczego przestrzeni produkcyjnej związane są z:

- nieracjonalnym zagospodarowaniem użytków rolnych (podziały nieruchomości, enklawy zabudowy w oderwaniu od zabudowy wiejskiej, odłogowanie),
- niszczenie śródpolnych elementów przestrzeni rolniczej (zadrzewienia śródpolne, miedze, oczka wodne),
- niekontrolowana zabudowa terenów rolnych (szczególnie w strefie przybrzeżnej),
- miejscowa degradacja użytków rolnych,
- zaniedbane, miejscami zdewastowane urządzenia melioracji szczegółowej.

Obszary leśne podlegają ciągłej presji i zagrożeniom wynikającym z:

- zanieczyszczenia powietrza i wód,
- naruszeniu równowagi naturalnych ekosystemów leśnych,
- miejscowej dewastacji (najczęściej na granicy polno – leśnej),
- niszczeniu i likwidacji zadrzewień w strefie przybrzeżnej jezior i rzek.

Pogorszenie stanu i zanieczyszczenia powietrza wiąże się z następującymi czynnikami:

- dużej ilości niskosprawnych i wysokoemisyjnych lokalnych kotłowni zarówno na terenie poszczególnych wsi jak i miasta Biskupiec,
- braku skuteczności w egzekwowaniu przepisów ochrony powietrza (kontrola lokalnych kotłowni).

Biorąc pod uwagę charakter przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, ich trwałość, czas i powtarzalność w projekcie Studium wyróżniono następujące przedsięwzięcia i rodzaje oddziaływań:

Budowa i modernizacja dróg krajowych i wojewódzkich z oddziaływaniami:

- Bezpośrednie, stałe, negatywne – wyłączenie gruntów rolnych z użytkowania rolniczego i likwidacja pokrywy glebowej w obszarze projektowanego pasa drogowego, ewentualne wylesienie pasa terenów leśnych,
- Pośrednie, wtórne, negatywne – fragmentacja obszaru i utrudnienia w funkcjonowaniu powiązań przyrodniczych,
- Bezpośrednie, skumulowane, krótkoterminowe, negatywne w okresie budowy dróg związane z przemieszczaniem mas ziemnych i niwelacją terenu, likwidacją pokrywy glebowej i szaty roślinnej,
- Bezpośrednie, wtórne, negatywne – pogorszenie warunków aerosanitarnych w wyniku zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, zagrożenia dla zwierząt z powodu ruchu pojazdów i hałasu komunikacyjnego,
- Wtórne, stałe, pozytywne – zwiększenie płynności i bezpieczeństwa ruchu oraz zmniejszenie zanieczyszczeń komunikacyjnych i hałasu.

Realizacja planowych przedsięwzięć ma na celu zapewnienie dobrych warunków podróżowania oraz poprawę bezpieczeństwa i komfortu mieszkańców gminy i użytkowników dróg.

Na obecnym etapie opracowywania projektu zmiany studium nie ma możliwości określenia dokładnego wpływu planowanych inwestycji na środowisko. Należy pamiętać, iż na etapie opracowywania dokumentacji projektowej zostaną wskazane rozwiązania mające na celu ochronę środowiska na etapie budowy tj.: postępowania z ziemią z wykopów, gospodarowania odpadami niebezpiecznymi, opracowania projektu organizacji ruchu na czas budowy, lokalizacja miejsc zaplecza budowy, sposoby zabezpieczenia drzew, oraz na etapie eksploatacji tj.: wykonania urządzeń odwodnienia drogi zapewniających odpowiednią ochronę wód odbiorników, wykonania niezbędnej ilości przepustów i mostów zapewniających możliwość migracji zwierząt, wykonania ekranów akustycznych dla ochrony terenów zamieszkania itp.

Należy jednakże pamiętać, iż źle poprowadzone i zaprojektowane drogi mogą w istotny sposób wpłynąć negatywnie na środowisko tworząc m.in. efekt tzw. bariery ekologicznej. Negatywne skutki budowy dróg i wzrostu natężenia ruchu na nich to:

- utrudnienie przemieszczania się zwierząt i roślin,
- wypadki i kolizje drogowe z dzikimi zwierzętami,
- zniszczenie siedlisk w zasięgu przebiegu i oddziaływania drogi,
- przekształcanie terenu przyległego do drogi (osiedlanie się człowieka w terenach przedtem niedostępnych),
- ekspansja gatunków obcych na danym terenie, związanych z człowiekiem.

Ustawodawstwo Unii Europejskiej na podstawie Dyrektywy Siedliskowej (92/43/EWG) narzuca szczegółowe uwarunkowania w projektowaniu tras komunikacyjnych. Należy podkreślić, że stosowane prawo wspólnotowe nie zabrania budowy drogi, która ma niekorzystny wpływ na teren Natura 2000, należy jednak przestrzegać następujących formalnych zasad bezpieczeństwa:

- art. 6 ust. 3 dyrektywy 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory wymaga, by plany i przedsięwzięcia, które mogą mieć istotny wpływ na teren Natura 2000, powinny podlegać odpowiedniej ocenie ich skutków dla danego terenu z punktu widzenia założeń jego ochrony. Właściwe władze krajowe wyrażają zgodę na plan lub przedsięwzięcie dopiero po upewnieniu się, że nie wpłynie on niekorzystnie na dany teren,
- by spełnić wymogi Dyrektywy Siedliskowej, kompetentny organ będzie musiał rozstrzygnąć, czy rozwiązania alternatywne istnieją czy nie. To rozstrzygnięcie powinno nastąpić, gdy z oceny właściwej będzie wynikać, że niekorzystne oddziaływania są prawdopodobne. Inicjatorzy przedsięwzięcia lub planu powinni rozpatrzyć rozwiązania alternatywne na najwcześniejszym z możliwych etapów projektowania,
- art. 6 ust. 4 Dyrektywy postanawia, że jeśli pomimo negatywnej oceny skutków dla danego terenu oraz braku rozwiązań alternatywnych, plan lub przedsięwzięcie musi jednak zostać zrealizowane z powodów o charakterze zasadniczym wynikających z nadrzędnego interesu publicznego, w tym interesów mających charakter społeczny lub gospodarczy, Państwo Członkowskie stosuje wszelkie środki kompensujące konieczne do zapewnienia ochrony ogólnej spójności Natury 2000.

W przypadku prowadzenia trasy komunikacyjnej przez tereny cenne przyrodniczo (obszary Natura 2000, korytarze ekologiczne, szlaki migracyjne zwierząt) należy trzymać się kilku podstawowych

zasad:

- Wykorzystanie przebiegu istniejących obiektów liniowych w terenie. W miarę możliwości drogę należy poprowadzić wzdłuż istniejących obiektów takich jak linie kolejowe, linie wysokiego napięcia, czy drogi niższych klas. Zwykle przy tego typu obiektach środowisko naturalne jest na tyle zdegradowane, że wprowadzenie nowego elementu nie spowoduje tak wielkich strat w przyrodzie, jak inwestycja w obszarze zupełnie dziewiczym. Przeprawy mostowe przez rzeki należy w miarę możliwości budować w miejscu istniejących mostów.
- Budowa przejść i przepustów dla zwierząt. Zagęszczenie i rodzaj przejść dla zwierząt powinno być dostosowane do rangi przyrodniczej danego obszaru. Budowa przejść dla zwierząt powinna być obligatoryjna dla wszystkich rodzajów dróg, które przecinają korytarze ekologiczne.
- Zastosowanie ochrony antyhałasowej. Hałas drogowy zawsze jest elementem obcym w środowisku. Niektóre gatunki ptaków opuszczają stanowiska lęgowe z obszarów, w których całodobowy równoważony poziom dźwięku przekracza 40 dB. Jeśli trasa komunikacyjna przecina teren chroniony, powinna obligatoryjnie zostać zaopatrzona w konstrukcje tłumiące hałas.
- Zachowanie stosunków wodnych w terenach podmokłych. Wymaga podkreślenia, że w miarę możliwości należy unikać prowadzenia tras komunikacyjnych przez obszary torfowisk, namulów i innych silnie nawodnionych gruntów niestabilnych. Obszary takie są zazwyczaj terenem siedlisk specyficznej roślinności z zachodzącymi procesami akumulacji osadów organicznych. Są to tereny stale podmokłe, o podłożach trudno przepuszczalnych, pokrytych zbiorowiskami roślin bagiennych i bagienno-łąkowych, niezwykle cennych z punktu widzenia przyrodniczego. Pomijając aspekty przyrodnicze, budowa tras komunikacyjnych przez teren mokradeł zawsze niesie ze sobą zwiększone koszty wynikające z zastosowania bardzo drogiej rozwiązań inżynierskich. Droga prowadzona na silnie nawodnionych obszarach podczas swojego użytkowania może być bardzo niebezpieczna z powodu częstych mgieł i możliwości powstawania gołoledzi. Koszty utrzymania takiej trasy są zwykle o wiele wyższe, niż trasy prowadzonej w normalnych warunkach wodno-gruntowych. Jeśli zajdzie konieczność poprowadzenia drogi przez tereny podmokłe, naczelną zasadą projektanta jest zastosowanie takich rozwiązań, by nie uległy zakłóceniu stosunki wodne. Grunty organiczne, świeże namuły, osady kredy jeziornej, utwory odłożone w zarastających jeziorach, meandrach rzecznych, oraz bezodpływowych nieckach mają zawsze bardzo dużą wilgotność, małą wytrzymałość na ścinanie oraz dużą ściśliwość. Wszystkie wymienione wyżej grunty nie nadają się do bezpośredniego posadowienia na nich budowli inżynierskich. Nasypy drogowe wznoszone na słabonośnych gruntach podlegają znacznym deformacjom wskutek jego ściśliwości oraz plastycznych odkształceń.
- Ochrona krajobrazu. Każda trasa komunikacyjna jest elementem obcym na danym terenie, wprowadzającym oczywistą ingerencję w krajobraz. Prowadząc drogi w terenach cennych przyrodniczo należy w miarę możliwości projektować je w płytkich przekopach lub niewielkich nasypach (z zastrzeżeniem zachowania stosunków wodnych). Należy dążyć do zintegrowania drogi z krajobrazem poprzez odpowiednie ukształtowanie trasy. Drogę należy prowadzić minimalizując rozcinanie ekosystemów oraz wpływ na formy terenu ograniczając roboty ziemne. Niweleta drogi powinna być dostosowana do topografii otaczającego terenu - np. prowadzona wzdłuż poziomicy. Wszelkie obiekty inżynierskie jak mosty i estakady powinny być projektowane z zachowaniem niemal ascezy architektonicznej. Najlepsze są zwykle konstrukcje belkowe. Trasy komunikacyjne należy obsadzać zielenią i odpowiednio maskować nasadzeniami odpowiadającymi rodzimym gatunkom drzew i krzewów.

Modernizacja dróg lokalnych, z oddziaływaniami:

- Bezpośrednie, stałe, pozytywne – zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza i hałasu akustycznego w wyniku płynnego ruchu samochodowego,
- Krótkotrwałe – uciążliwości związane z budową,
- Pośrednie, bezpośrednie – wpływ na środowisko gruntowo – wodne,
- Pośrednie – poprawa płynności ruchu samochodowego wpłynie na poprawę warunków aerosanitarnych.

Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej z oddziaływaniami:

- Bezpośrednie, stałe, pozytywne, długoterminowe – związane z poprawą stanu sanitarnego wód powierzchniowych i podziemnych,
- Wtórne, stałe, pozytywne – związane z poprawą funkcjonowania systemów ekologicznych,

- Pośrednie, stałe, pozytywne – związane z poprawą stanu zdrowotnego ludności i zwierząt wskutek poprawy warunków sanitarnych zaopatrzenia w wodę i higienicznych zamieszkania oraz stanu sanitarnego produkcji przetwórstwa rolnego,
- Bezpośrednie, krótkoterminowe, skumulowane, negatywne – związane z fragmentarycznymi zakłóceniami funkcjonowania środowiska przyrodniczego w trakcie prowadzenia robót budowlanych.

Systemy wodociągowe i kanalizacyjne zapewniają racjonalne gospodarowanie dostępnymi zasobami wody oraz są jednym z czynników zapewniających prawidłowy standard terenów zabudowanych. Ścieki wprowadzane do wód lub ziemi w sposób niekontrolowany w rejonach pozabawionych sieci kanalizacyjnej wywierają szkodliwy wpływ na środowisko i mieszkańców, dlatego też budowa sieci kanalizacyjnej ma ogromne znaczenie dla ich rozwoju gminy, a także dla stanu środowiska.

Budowa i rozbudowa sieć kanalizacji sanitarnej i wodociągowej charakteryzuje się występowaniem oddziaływania na środowisko przede wszystkim w fazie budowy. Na tym etapie realizacji przedsięwzięć należy się spodziewać następujących uciążliwości dla środowiska:

- emisja odpadów - np. kawałki rur, wycinki z połączeń odgałęzień rur, pręty stalowe, czy też nadmiar ziemi powstały z wykopów; ilość powstających odpadów jest trudna do ustalenia zależy od wielu czynników, również od staranności realizacji przedsięwzięcia,
- wprowadzenie do cieków powierzchniowych wód pochodzących z odwodnienia wykopów pod kanalicję; ilość pompowanych wód z wykopów będzie zależna od napotkanych warunków hydrologicznych oraz okresu wykonywania prac budowlanych,
- emisja substancji zanieczyszczających do powietrza; emisja będzie następowała w wyniku korzystania przy pracach budowlanych z mechanicznego sprzętu budowlanego, do atmosfery będą emitowane typowe zanieczyszczenia komunikacyjne: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla, węglowodory,
- emisja hałasu powodowana pracą maszyn budowlanych; budowa kanalizacji ma charakter liniowego źródła hałasu i może powodować lokalne uciążliwości na terenach zabudowy mieszkaniowej wzdłuż trasy kanalizacji w bezpośrednim sąsiedztwie budynków mieszkalnych.

Faza eksploatacji kanalizacji sanitarnej i wodociągowej charakteryzuje się brakiem ciągłej emisji zanieczyszczeń, hałasu, odpadów, ścieków itp. Na etapie opracowywania dokumentacji przyjęte rozwiązania techniczne powinny zapewniać pełną szczelność sieci i eliminację eksfiltracji ścieków do gruntu, jak również przejmować wody gruntowe do sieci.

Oddziaływanie kanalizacji sanitarnej i wodociągowej może pojawić się w czasie eksploatacji jedynie w sytuacji wystąpienia awarii polegającej na rozszczelnieniu rurociągu. Przyczyną mogą być np. deformacje terenu na skutek spełznięcia terenu, osiadanie terenu na skutek eksploatacji górniczej, uszkodzenie bezpośrednie przez mechaniczny sprzęt budowlany podczas prac ziemnych, złe wykonawstwo i odbiór prac budowlanych.

Oszacowanie ilości wprowadzonych ścieków lub wody do środowiska jest trudne i zależy przede wszystkim od miejsca powstania awarii, ale również innych czynników jak warunków hydrogeologicznych, wielkości rozszczelnienia, szybkości podjęcia działań naprawczych itp. Komponentami środowiska zagrożonymi awarią na sieci kanalizacji sanitarnej są: środowisko gruntowe, wody podziemne i powierzchniowe. Skala zagrożenia jest uzależniona głównie od warunków hydrogeologicznych miejsca awarii oraz skali awarii.

Rozwój eksploatacji złóż kopalin z oddziaływaniami:

- Bezpośrednie, średniookresowe – nasilone natężenie ruchu pojazdów transportujących złoża kopalin,
- Bezpośrednie, długookresowe – zmiany w ukształtowaniu terenu: możliwość tworzenia się zagłębień bezodpływowych, progów uskokowych, zapadlisk itp.
- Pośrednie, długookresowe, negatywne – w wyniku nieprawidłowej eksploatacji złoża możliwość zmiany stosunków gruntowo – wodnych np. osuszenie przyległych terenów,
- Pośrednie, długookresowe – obniżenie wydajności upraw rolnych i leśnych w wyniku zmian poziomu wód gruntowych,
- Pośrednie – zmiany naprężeń geomechanicznych w budynkach i budowlach,
- Bezpośrednie, średniookresowe – zapylenie i zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego.

Działalność eksploatacyjna kopalin jest nieodłącznie związana ze zmianami w środowisku przyrodniczym, jednakże zasięg oddziaływania jest zależy od wielu czynników tj.: rodzaj i ilość wydobywanych kopalin, technologia wydobywania, warunki środowiskowe itp. Najbardziej widoczne i charakterystyczne przy eksploatacji kopalin zmiany w środowisku to deformacja

przypowierzchniowych warstw skorupy ziemskiej – wypiętrzenia, zapadliska, pustki, hałdy mas ziemnych, zmiany w krajobrazie, zmiany stosunków wodnych, emisja hałasów od maszyn i urządzeń, emisja pyłów i odpadów. Wszystkie te oddziaływania mogą negatywnie wpływać na stosunki sąsiedzkie i są często przedmiotem skarg lub roszczeń o naruszenie dóbr osobistych obywateli. Do wymienionych oddziaływań o charakterze fizycznym należy dodać oddziaływania niematerialne na wartości społeczne i kulturowe. Eksploatacja złóż wymaga bowiem odpowiedniej infrastruktury drogowej, energetycznej, wodno-kanalizacyjnej i socjalnej.

Każda działalność eksploatacyjna prowadzi do zmian społeczno – ekonomicznych stylu życia lokalnej społeczności, dlatego też przez jednych jest pożądana a przez innych negowana. Dobra osobiste obywateli są chronione, jednak skuteczność tej ochrony zależy nie tylko od jakości i skuteczności obowiązującego prawa, lecz także od umiejętności obiektywnego rozpoznania sporu. Przemysłowy charakter użytkowania terenów ograniczony jest do tzw. obszaru górniczego, ale oddziaływanie eksploatacji na środowisko człowieka ma znacznie większy zasięg terytorialny. Formalnie ten zasięg określają granice tzw. terenu górniczego. Poza terenem górniczym rozciąga się obszar, który uważa się za wolny od wpływów oddziaływania przedsiębiorcy na środowisko. Obszar górniczy i teren górniczy są pojęciami prawnymi i powinny być ściśle oznaczone. Podstawy fizyczne tego oznaczenia jednak są kruche, ponieważ kryteria kwalifikacji szkodliwości oddziaływań są często umowne, a ich pewność może być oceniana co najwyżej w sensie statystycznym. Konsekwencje tego stanu rzeczy są bardzo poważne, ponieważ mogą wpływać na wyniki rozstrzygania sporów o naprawę szkód.

Aby określić potencjalne oddziaływanie eksploatacji kopalni na środowisko należy być ekspertem i posiadać specjalistyczną wiedzę, zaawansowane narzędzia obliczeniowe i pomiarowe oraz przeprowadzać niezbędne i kosztowne badania. Ponadto wpływ na środowisko zależy od wielu czynników tj.: głębokość zalegania złoża, sposób jego udostępniania (podziemny, odkrywkowy, otworowy), technologia urabiania i odstawy kopaliny (mechanicznie, strzelanie), koncesji wydobywania, warunków geologicznych i wodnych, a także od jakości zarządzania zasobami środowiska (racjonalna gospodarka złożem, wykorzystanie kopalni towarzyszących, monitorowanie zmian w środowisku).

Po zakończeniu eksploatacji kopalni należy wykonać rekultywację zdevastowanego terenu. Szczegółowe ustalenia kierunku rekultywacji jak i sposób jej przeprowadzenia określa się w prawomocnej decyzji administracyjnej w oparciu o odpowiedni projekt rekultywacji, na podstawie którego w/w decyzja zostaje wydana. Sposób kształtowania wyrobiska oraz technologia wydobywania winny zapewnić maksymalne wykorzystanie zasobów obszaru eksploatowanego, przy jednoczesnym respektowaniu zasad ochrony środowiska przyrodniczego.

Rozwój budownictwa mieszkaniowego, turystycznego, rekreacyjnego i usługowego z oddziaływaniami:

- Bezpośrednie, krótkotrwałe, nieodwracalne – na etapie realizacji inwestycji w obszarze zainwestowania,
- Pośrednie, stałe – zmiany w ukształtowaniu rzeźby terenu,
- Bezpośrednie, krótkookresowe, odwracalne, znaczące lecz ograniczone do terenów przeznaczonych pod zabudowę i bezpośrednio w jej otoczeniu – zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego na etapie realizacyjnym,
- Bezpośrednie, stałe – możliwe pogorszenie stanu jakości powietrza atmosferycznego na etapie eksploatacji,
- Pośrednie, krótkookresowe, odwracalne i o małym stopniu oddziaływania – zmiany stanu jakościowego wód,
- Pośrednie, stałe – poprawa stanu jakości wód (podłączenie istniejących i projektowanych budynków do kanalizacji sanitarnej),
- Bezpośrednie, stałe, często nieodwracalne – likwidacja szaty roślinnej, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych.

Stały obieg materii i energii w środowisku powoduje zamkniętą reakcję łańcuchową przenoszenia wpływu oddziaływań pomiędzy elementami środowiska: powietrze – wody – rośliny – zwierzęta – powierzchnia ziemi. Człowiek i wytwory jego działalności (inwestycje, dobra materialne, zabytki itp.) mają swoje miejsce na granicach komponentów.

Przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych terenów niezwykle ważne jest, aby zapobiegać stwarzaniu barier ekologicznych. Planowanie terenów pod rekreację oraz infrastrukturę turystyczną powinno odbywać się w sposób nie naruszający walorów środowiska i krajobrazu. Tereny przeznaczone pod turystykę i rekreację oraz infrastrukturę turystyczną powinny być kompleksowo wyposażone w niezbędną infrastrukturę sanitarną oraz służącą zagospodarowaniu odpadów.

Ponadto niezwykle istotne jest odpowiednie dostosowanie presji turystycznej i penetracji do odporności i chłonności turystycznej terenu. Szlaki turystyczne powinny posiadać oznakowanie

wraz z informacjami o regulaminie, obowiązujących przepisach i karach za ich naruszanie. Na obszarach najcenniejszych przyrodniczo ruch turystyczny powinien odbywać się tylko po wyznaczonych szlakach i w obecności przewodnika (kontrolowana turystyka kwalifikowana).

Zainwestowanie nowych terenów będzie prowadziło do przekształceń w środowisku typowych dla terenów nowych inwestycji w zakresie rzeźby terenu, powierzchni biologicznie czynnych, klimatu, flory i fauny, krajobrazu, systemów ekologicznych, bioróżnorodności, zagrożeń odpadami czy hałasem. Jednak szczegółowy wpływ poszczególnych rodzajów zabudowy na komponenty środowiska zależeć będzie od rozwiązań realizacyjnych i nie jest możliwy do przewidzenia na etapie opracowywania projektu Studium. W wielu przypadkach nowe tereny zabudowy przewidziane są w okolicy terenów o istniejącym podobnym zainwestowaniu, jako kontynuacja funkcji, gdzie środowisko przyrodnicze zostało już przekształcone.

Przy opracowywaniu miejscowych planów w celu zachowania wysokich walorów krajobrazowych należy dążyć do harmonii zabudowy z krajobrazem poprzez preferowanie budownictwa o charakterze tradycyjnym i regionalnym.

Ponadto wszelkie wysokie budowle, jak maszty telefoniczne powinny być lokalizowane poza terenami o najwyższych walorach krajobrazowych z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury, a prowadzenie inwestycji liniowych powinno odbywać się w sposób najmniej kolidujący z elementami środowiska.

Potencjalny wpływ na obszary Natura 2000

Czynnikami wpływającymi na obszary Natura 2000 mogą być głównie:

- Niszczenie bądź likwidacja istniejących siedlisk flory i fauny. Przekształcenie terenów, które dotychczas były użytkowane np.: rolniczo w tereny produkcyjne, usługowe, rekreacyjne czy mieszkaniowe może w sposób trwały zmienić siedlisko gatunku. Na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla konkretnych terenów należy sporządzać szczegółową inwentaryzację przyrodniczą.
- Zmiany jakościowe siedlisk na terenach sąsiadujących. Każda przyszła inwestycja na terenach przeznaczonych do zmian w projekcie Studium może nieść potencjalne ryzyko zmian jakościowych siedlisk na terenach sąsiadujących z planowaną inwestycją. Szczególnie istotne znaczenie mogą mieć inwestycje, które mogą spowodować zmiany poziomu wód gruntowych (zwykle ich obniżenie), prowadząc do degradacji siedlisk przyrodniczych.
- Emisja zanieczyszczeń do powietrza i hałas generowane podczas budowy i eksploatacji.

Dokładne określenie potencjalnego wpływu na obszary Natura 2000 będzie możliwe dopiero na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Na podstawie analizy uwarunkowań zidentyfikowanych w części dotyczącej uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Biskupiec, a także z obowiązku przestrzegania ustaleń zawartych w przepisach ustaw odrębnych, w projekcie zmiany studium określono kierunki działań w zakresie ochrony i kształtowania środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego które będą podstawą dla ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, sporządzanych dla poszczególnych terenów miasta i gminy.

W projekcie zmiany studium miasta i gminy Biskupiec zawarto szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, takich jak.:

- zachowanie obiektów i obszarów dziedzictwa kulturowego prawnie chronionych;
- zachowanie lub rehabilitacja wiejskiego krajobrazu kulturowego (osadniczego) w świetle obecnej potrzeby rozwoju wielofunkcyjnego;
- zapobieganie dalszym niekorzystnym zjawiskom dewastacji cennych obiektów środowiska kulturowego (np. zespołów dworsko-parkowych i stanowisk archeologicznych);
- zachowanie i poprawa jakości zasobów środowiska przyrodniczego przy racjonalizacji ich wykorzystania;
- poprawa jakości wód powierzchniowych;
- rekultywacja terenów zdegradowanych (wyrobisk i „dzikich” wysypisk śmieci);
- redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza;
- zachowanie heterogenicznego charakteru krajobrazu (mozaika zbiorowisk leśnych, użytków

- zielonych, gruntów ornych, zadrzewień, oczek wodnych, torfowisk, bagien);
- zachowanie walorów środowiska przyrodniczego poprzez egzekucję obowiązujących zasad zagospodarowania terenów w działalności planistycznej i inwestycyjnej;
- utrzymanie i zapewnienie harmonijnego rozwoju struktur przestrzennych jednostek osadniczych;
- racjonalizacja zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego (określenie standardów użytkowych w celu przeciwdziałania degradacji środowiska przyrodniczego i kulturowego);
- zapewnienie możliwości rozwojowych poszczególnym jednostkom osadniczym oraz właściwy rozwój przestrzeni wielofunkcyjnej związany z realizacją (wdrożeniem) celów ekonomicznych;
- ochrona gleby o wysokich klasach bonitacyjnych, z wyjątkiem obszarów wskazanych na rysunku studium jako kierunki rozwoju do zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze;
- ochrona i wzmacnianie zróżnicowania krajobrazu rolniczego (śródpolne i wewnątrz osadnicze zadrzewienia i miedze, oczka wodne i tereny podmokłe, itp.);
- utrzymanie i powiększanie dużych areałów gruntów rolnych przy zachowaniu zróżnicowanej struktury ich użytkowania;
- optymalne zagospodarowanie terenów osadniczych poprzez ich pełne uzbrajanie i podnoszenie standardu dróg komunikacyjnych;
- wywieranie wpływu na prawidłowy rozwój przestrzenny zabudowy siedliskowej i form nowej zabudowy w nawiązaniu do miejscowych tradycji zabudowy np.: nowe siedliska mogą być sytuowane na areale o powierzchni użytku rolnego powyżej 1 ha przeliczeniowego zgodnie z ustawą o podatku rolnym; działka siedliskowa powinna być w miarę potrzeb uzbrojona we wszystkie media, w tym w szczególności instalacje i urządzenia ochrony środowiska, a zwłaszcza urządzenia do unieszkodliwiania ścieków oraz budowę dróg dojazdowych; ograniczenie wysokości zabudowy obiektów mieszkalnych do maksymalnie 2 kondygnacji z możliwością wykorzystania poddasza na cele mieszkalne; preferuje się budownictwo o regionalnych cechach architektonicznych, takich jak: dwuspadowy symetryczny dach o nachyleniu połaci $40 \pm 5^\circ$, stosowanie do pokryć dachowych dachówek, zwłaszcza ceramicznych, stosowanie do prac wykończeniowych materiałów tradycyjnych (drewno, kamień, cegła); wprowadza się zakaz budowy ogrodzeń pełnych, zaleca się ogrodzenia ażurowe, nawiązujące do zabudowy wiejskiej z tradycyjnych materiałów, jak drewno, kamień, cegła;
- ustaleniu zakazu lokalizacji obiektów przeznaczonych do chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 40 DJP na terenach objętych ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody;
- ustaleniu zasady, że odległość obiektów przeznaczonych do chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 40 DJP (dużych jednostek przeliczeniowych) nie powinna być mniejsza niż:
 - 100 m od istniejących budynków mieszkalnych w zabudowie rozproszonej,
 - 300 m od granic zwartej zabudowy wsi,
 - 2000 m od granic administracyjnych miasta Biskupiec;
- zachowaniu lasów i korzystnego ich wpływu na klimat, powietrze, wodę, glebę, warunki życia i zdrowie człowieka oraz na równowagę biologiczną (funkcja ochronna lasu);
- ochronie lasów, w tym szczególnie lasów stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody i lasów szczególnie cennych ze względu na zasoby genetyczne, walory krajobrazowe, potrzeby nauki, znaczenie lasów jako dobra kultury (aspekt zachowawczy ochrony lasu);
- ochronie gleby i terenów szczególnie narażonych na zanieczyszczenie lub uszkodzenie (funkcja ochronna) i o specjalnym znaczeniu społecznym (np. dla celów zdrowotno-rekreacyjnych);
- przeciwdziałanie przemieszaniu funkcji mogących wywoływać konflikty funkcjonalno-przestrzenne, w tym m.in. niedopuszczenie funkcji mieszkaniowej w obrębie lub bezpośrednim sąsiedztwie terenów przeznaczonych pod działalność przemysłową, produkcyjną, magazynową oraz w obszarach ograniczonego użytkowania, w przypadku konieczności ich ustanowienia;
- pełne wyposażenie w infrastrukturę techniczną (sieci wodociągowe, kanalizacyjne, gazociągowe, elektroenergetyczne);
- ograniczenie uciążliwości do granicy działki inwestora;
- uporządkowanie obsługi komunikacyjnej z wyeliminowaniem, bądź istotnym ograniczeniem, dowiązań komunikacyjnych do drogi głównej; warunki stosowania zjazdów muszą być zgodne z aktualnie obowiązującymi przepisami dotyczącymi dróg publicznych;
- rehabilitację i zmianę sposobów użytkowania i zagospodarowania terenów zainwestowanych

- na rzecz zwiększenia powierzchni aktywnej biologicznie, w tym o ile będzie to niezbędne, wprowadzenie zieleni izolacyjnej;
- optymalnej koncentracji zabudowy (zwiększenie zwartości układu osadniczego);
- ograniczania tendencji rozwoju liniowego jednostek osadniczych oraz rozpraszania zabudowy;
- zachowania skali i charakteru architektonicznego zabudowy nawiązujących do skali i cech stylowych istniejącego budownictwa (należy unikać realizacji projektów standardowych „gotowych”, znacznie odbiegających od tradycyjnych dla regionu form budownictwa);
- zachowania historycznie ukształtowanych układów zabudowy we wsiach: Biesowo, Bredynki, Kobyłty, Najdymowo, Parleza Wielka, Rasząg, Wilimy i Kamionka;

Tereny istniejącej i projektowanej zabudowy powinny być wyposażone w systemy odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków bytowych, jednocześnie odpowiednio zabezpieczające środowisko gruntowo – wodne przed zanieczyszczeniami. W ogrzewaniu budynków należy stosować proekologiczne rozwiązania z wykorzystaniem paliw niskoemisyjnych jak.: gaz, olej opałowy oraz paliw niekonwencjonalnych w oparciu o energię słoneczną.

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

W trakcie sporządzania projektu zmiany studium przeprowadzane były analizy i konsultacje różnych alternatyw ustaleń zawartych w dokumencie, w związku z tym wybór rozwiązań alternatywnych następował na etapie projektowym (z korzyścią dla środowiska). Analiza rozwiązań alternatywnych dotyczących szczegółowych zasad zagospodarowania i użytkowania nastąpi na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego poszczególnych terenów.

W trakcie sporządzania niniejszej prognozy zmiany studium nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

12. WNIOSKI I PODSUMOWANIE

Uwarunkowania związane z jakością i zasobami środowiska przyrodniczego gminy powinny stanowić podstawę prowadzenia przez gminę polityki zrównoważonego rozwoju, zgodnie z wymogami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Pod pojęciem rozwoju zrównoważonego rozumieć należy nadanie rozwojowi kierunku zachowującego w sposób trwały walory i zasoby środowiska, a także czynną ochronę środowiska przyrodniczego. Jest to proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

Sugeruje się, aby w projekcie zmiany studium uwzględnić poniższe uwagi i zalecenia:

1. Postuluje się wprowadzić zapis o ochronie następujących alei przydrożnych:

Lp.	Oznaczenie drogi	Przebieg drogi	Droga lub odcinek drogi typowany do ochrony
13.	wojewódzka 590N	Barciany – Korsze – Reszel – Biskupiec	ochrona krajobrazowa z wyłączeniem odcinka leśnego między Łęzanami a Bredynkami
14.	wojewódzka 596N	Mnichowo – Bęsia – Biskupiec	odcinek Mnichowo – Stryjowo
15.	powiatowa 1434N	Derc – Krokowo – Jeziorany – Miejska Wola – Zerbuń	na całej długości
16.	powiatowa 1452N	Ramsowo – Dadaż	na całej długości
17.	powiatowa 1454N	Czerwonka – Łabuchy – Węgój – Stryjowo – Bredynki – Stanclewo – Choszczewo – Stary Gieląd – droga nr 1755N (Sorkwity)	odcinek Bredynki – gr. powiatu

18.	powiatowa 1458N	Rzeck – Rasząg – Leszno (droga nr 1462N)	na całej długości
19.	1460N	Stanclewo – Lipowo	na całej długości
20.	1462N	droga nr 1471N – Kierzliny – Studzianek – Bartoły Wielkie – Leszno – Rummy – Rusek Wlk. (droga nr 1464N)	na całej długości
21.	1483N	Jeziorany – Kiersztanowo – Wipsowo – Ramsowo – droga nr 16 - Bartoły Wlk. (droga nr 1462N) część alei grabowej w Wipsowie dł. do 0,5 km	na całej długości
22.	1486N	Rasząg – Botowo – Dyrer	odcinek Rasząg – Botowo
23.	1503N	droga kraj. nr 57 (Zabrodzie) – Dworzec – Botowo	na całej długości
24.	1505N	droga woj. nr 590 – Lipowo – Sadowo - droga kraj. nr 16 (Borki)	odcinek droga nr 590 – Lipowo

2. Z uwagi na położenie gminy i jej walory przyrodnicze należy dążyć do realizacji koncepcji gazyfikacji gminy, co pozwoli na eliminację istniejących wyeksploatowanych źródeł ciepła i zastąpienie ich wysokosprawnymi kotłowniami gazowymi.

3. Wprowadzić zapisy, że dla terenów eksploatacji kopalin konieczne jest:

- określenie warunków zachowania bezpieczeństwa powszechnego (zagrożenia wodne, osuwiskowe, zagrożenia pożarowe itp.) spełnienie wymogów dotyczących ochrony środowiska, w tym: ochrony złoża i obiektów budowlanych (optymalna gospodarka złożem), pasy ochronne dla obiektów wymagających ich ustanowienia,
- określenie uwarunkowań zagospodarowania terenów górniczych oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy z dopuszczeniem do realizacji obiektów kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych oraz urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopalin,
- wyznaczenie filarów ochronnych zgodnie z przepisami odrębnymi,
- wykonanie rekultywacji terenu po wyeksploatowaniu kruszyw w oparciu o ustalony kierunek i warunki przeprowadzania rekultywacji,
- wprowadzenie zakazu wyznaczania nowej zabudowy mieszkaniowej.

Minimalizowanie skutków eksploatacji kopalin należy realizować przez ochronę terenów szczególnie cennych przyrodniczo, stosowanie technologii nie powodujących istotnej zmiany poziomu wód oraz sukcesywną rekultywację terenów poeksploatacyjnych.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, choć nie jest aktem prawa miejscowego – jest dokumentem planistycznym niezbędnym do realizacji wieloletniej polityki gminy w jej przestrzeni. Studium, w swej kreacyjnej roli, jest dokumentem określającym wizję rozwoju gminy oraz działania mające doprowadzić do realizacji tej wizji. Ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy są wprowadzane w życie stopniowo poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. 2015 poz. 199 z późn. zm.) Rozdział 2 art. 14 pkt. 9 są aktami prawa miejscowego.

W dokumencie Studium wskazuje się jedynie kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów. Należy jednak zaznaczyć, że określony sposób zagospodarowania nie obliuguje gminy do jakichkolwiek działań. Na tym etapie planowania – opracowywania projektu zmiany studium, nie określa się jeszcze wszystkich inwestycji, które będą realizowane na obszarze miasta i gminy Biskupiec. Określa się jedynie tereny preferowane do zainwestowania lub zagospodarowania oraz ogólne warunki, jakie będą musiały być spełnione i zawarte w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jako ustalenia, które z kolei będą podstawą procesów inwestycyjnych podejmowanych w mieście i gminie Biskupiec.

13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. 2015 r. poz. 199 z późn. zm.) Rozdział 2 art. 9 pkt. 1 *W celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zwanego dalej „studium”. Zgodnie z art. 9 pkt. 5 Studium nie jest aktem prawa miejscowego, jednak zgodnie z pkt. 4 Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.*

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, choć nie jest aktem prawa miejscowego – jest dokumentem planistycznym niezbędnym do realizacji wieloletniej polityki gminy w jej przestrzeni. Studium, w swej kreacyjnej roli, jest dokumentem określającym wizję rozwoju gminy oraz działania mające doprowadzić do realizacji tej wizji. Ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego są wprowadzane w życie stopniowo poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

W dokumencie Studium wskazuje się jedynie kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów. Należy jednak zaznaczyć, że określony sposób zagospodarowania nie obliguje gminy do jakichkolwiek działań. Na tym etapie planowania – opracowywania projektu Studium, nie określa się jeszcze wszystkich inwestycji, które będą realizowane na obszarze miasta i gminy Biskupiec. Określa się jedynie tereny preferowane do zainwestowania lub zagospodarowania oraz ogólne warunki, jakie będą musiały być spełnione i zawarte w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jako ustalenia, które z kolei będą podstawą procesów inwestycyjnych podejmowanych w mieście i gminie Biskupiec.

Ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy są wprowadzane w życie stopniowo poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. 2015 r. poz. 199 z późn. zm.) Rozdział 2 art. 14 pkt. 9 są aktami prawa miejscowego.

Konieczność opracowania projektu zmiany Studium wynika z potrzeby zaktualizowania kierunków rozwoju miasta i gminy Biskupiec, zmian ustaw i rozporządzeń oraz wniosków instytucji, podmiotów gospodarczych, Burmistrza Miasta i Gminy oraz osób prywatnych zgłoszonych do projektu zmiany Studium w okresie poprzedzającym opracowanie jego aktualizacji. Cele przestrzenne określone w projekcie zmiany Studium skierowane zostały na kształtowanie ładu przestrzennego w planowanym zagospodarowaniu miasta i gminy przy zachowaniu walorów przyrodniczych i kulturowych środowiska oraz podnoszeniu walorów krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem efektywności wykorzystania tych zasobów.

Zgodnie z ustawą z dnia 03 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2013 poz. 1235 z późn. zm.) projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego sporządza się wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Podstawowym celem prognozy opracowywanej równocześnie z projektem zmiany Studium jest identyfikacja możliwych ewentualnych wpływów na komponenty środowiska obszaru gminy i zdrowie ludzi, jakie potencjalnie mogą nastąpić na skutek realizacji ustaleń projektu zmiany Studium oraz współpraca z autorem ustaleń projektu zmiany Studium w celu wyeliminowania niekorzystnych ustaleń, które mogą spowodować negatywne skutki dla środowiska. Ważnym zadaniem prognozy jest informowanie lokalnej społeczności, władz samorządowych i podmiotów gospodarczych o skutkach realizacji ustaleń projektu zmiany Studium.

Na etapie analizy ustaleń projektu zmiany Studium sygnalizuje się dopiero możliwość wystąpienia zagrożeń w przyszłości, ale mogą one nie wystąpić w ogóle lub mieć inny (łagodniejszy) charakter, o ile podejmie się odpowiednie działania zapobiegawcze na dalszych etapach projektowania dopuszczonych przedsięwzięć (w tym opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego).

Projekt Studium został opracowany zgodnie z zakresem i trybem określonym w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 23 marca 2003 r. (tj. Dz. U. 2015 r. poz. 199 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r. Nr 118 poz. 1233).

Przyjęcie nowej polityki przestrzennej na terenie miasta i gminy Biskupiec będzie podstawą podejmowania kolejnych prac planistycznych, odnoszących się do wybranych obszarów miasta i gminy oraz będzie stanowić materiał pomocniczy przy realizacji strategii rozwoju miasta i gminy, gospodarki gruntami w mieście i gminie, planowaniu prac planistycznych oraz planowaniu i realizacji zadań własnych miasta i gminy.

Sposób opracowania niniejszej prognozy został podporządkowany metodologii właściwej dla planowania strategicznego, w którym nakreśla się jedynie kierunki działań, po to, żeby w podejmowanych następnie opracowaniach planistycznych (miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego) określić szczegółowe rozwiązania.

Przed opracowaniem niniejszej Prognozy analizie poddano zawarte w projekcie zmiany Studium ustalenia pozwalające określić potencjalne znaczące oddziaływania tych ustaleń na środowisko. Należy jednak pamiętać, iż są to ustalenia ogólne będące wytycznymi do opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w których określone zostaną szczegółowe parametry i wskaźniki zagospodarowania poszczególnych terenów.

Należy również podkreślić, iż na tym etapie planowania – opracowywania projektu zmiany Studium, nie określa się jeszcze wszystkich inwestycji, które będą realizowane na obszarze miasta i gminy Biskupiec. Określa się jedynie tereny preferowane do zainwestowania lub zagospodarowania oraz ogólne warunki, jakie będą musiały być spełnione i zawarte w miejscowych planach zagospodarowania jako ustalenia, które z kolei będą podstawą procesów inwestycyjnych podejmowanych w mieście i gminie Biskupiec.

W przypadku braku realizacji projektu zmiany Studium niemożliwe stanie się opracowanie części miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta i gminy Biskupiec. Mogą przez to nastąpić pewne charakterystyczne zmiany w sferze dyspozycji przestrzennej i ochrony środowiska, takie jak chaotyczny rozwój budownictwa, rozproszenie zabudowy, brak uporządkowania formy i funkcji obiektów, czy brak infrastruktury technicznej. Brak późniejszych dokładnych ustaleń planów miejscowych dotyczących uporządkowania zabudowy (forma, wysokość) i funkcji, a w szczególności brak wyznaczonych wskaźników dotyczące podstawowych parametrów urbanistycznych jak.: intensywność zabudowy, wskaźnik powierzchni zabudowy do powierzchni działki, udział powierzchni biologicznie czynnej, mogłoby spowodować bezpośrednio utratę walorów krajobrazowych i istotne straty w florze i faunie. Skutkiem niekontrolowanego rozwoju nowych enklaw zabudowy byłoby nie tylko ograniczenie funkcji środowiskowych obszarów, ale również zmniejszenie roli społecznej obszarów – wykorzystanie terenów usługowych i przemysłowych.

Biorąc pod uwagę charakter przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, ich trwałość, czas i powtarzalność w projekcie zmiany Studium wyróżniono określone przedsięwzięcia i rodzaje oddziaływań.

W trakcie sporządzania projektu zmiany Studium przeprowadzane były analizy i konsultacje różnych alternatyw ustaleń zawartych w dokumencie, w związku z tym wybór rozwiązań alternatywnych następował na etapie projektowym (z korzyścią dla środowiska).